

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

นางสาวกาญจนา ไทยคำภู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Achievement
Motivation of Lower Secondary Students at Visutthivong School,
Ban Dung District, UdonThani Province**

Miss. Kanjana Thailumphu

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง
จังหวัดอุดรธานี

ชื่อและนามสกุล นางสาวกาญจนา ไทยล้ำ

แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

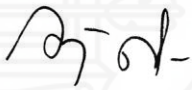
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง
2. อาจารย์ ดร. นรินาท แสนสา

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประดิษฐ์ อุprmัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นรินาท แสนสา)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา ไทยคำภู รหัสนักศึกษ 2542800301 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายอิ่ง
(2) อาจารย์ ดร. นรินาถ แสนสา **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (2) เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (3) เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการเลี้ยงดูจากครอบครัวแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ (4) เปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่มทดลอง ในระยะหลังทดลองกับระยะติดตาม

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ ตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ชั้นละ 20 คน รวมเป็น 60 คน หลังจากนั้นสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน เครื่องมือการวิจัยได้แก่ (1) แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) แบบสอบถามสภาพการเลี้ยงดูจากครอบครัว (3) แบบสอบถามการมุ่งอนาคตและควบคุมตน (4) ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมสำหรับกลุ่มควบคุม และ (5) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับกลุ่มทดลอง มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟารวมทั้งฉบับ เท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงขึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน และ (4) นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามสูงขึ้น

คำสำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Achievement Motivation of Lower Secondary Students at Visutthivong School, Ban Dung District, Udon Thani Province

Researcher: Miss Kanjana Thailamphu; **ID:** 2542800301;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Wunlapa Sabaiying, Assistant Professor;
(2) Dr. Niranat Saensa; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare the levels of achievement motivation of the experimental group students before and after using a guidance activities package to develop achievement motivation; (2) to compare the post-experiment levels of achievement motivation of students in the experimental and control groups; (3) to compare the post-experiment levels of achievement motivation of experimental group students with differences in levels of learning achievement, future-oriented and self-control characteristics, and patterns of rearing in the family; and (4) to compare the level of achievement motivation of the experimental group students at the end of the experiment period with that of their achievement motivation during the follow-up period.

The research sample totaling 60 lower secondary students consisted of 20 students from Mathayom Suksa I level, 20 students from Mathayom Suksa II level, and 20 students from Mathayom Suksa III level, all of which were purposively selected from Visutthivong School, Ban Dung District, Udon Thani Province during the second semester of the 2012 academic year. After that, 30 students were randomly assigned into the experimental group; while the rest of 30 students were randomly assigned into the control group. The employed research instruments were (1) a questionnaire on achievement motivation; (2) a questionnaire on the pattern of child rearing in the family; (3) a questionnaire on the future-oriented and self-control characteristics; (4) a personal and social guidance activities package for the control group; and (5) a guidance activities package to develop achievement motivation for the experimental group, which had the IOCs ranging from .67 – 1.00 and the Cronbach Alpha reliability coefficient of .88. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and two-way analysis of variance.

Research findings showed that (1) after using the guidance activities package to develop achievement motivation, the experimental group students increased their level of achievement motivation significantly at the .05 level; (2) the experimental group students using the guidance activities package to develop achievement motivation had their level of achievement motivation significantly higher than that of the control group students using the personal and social guidance activities package at the .05 level; (3) the experimental group students with differences in the level of learning achievement, future-orientation and self-control characteristics, and patterns of rearing in the family did not significantly differ in their levels of achievement motivation after using the guidance activities package to develop achievement motivation; and (4) the experimental group students had significantly increased their levels of achievement motivation both at the end of the experiment and during the follow-up period.

Keywords: Achievement motivation, Guidance activities package, Lower secondary student

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยการได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง และอาจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนติดตาม ดูแลการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจน สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ รวมทั้ง คุณครูปวีณา นิยมธรรม ชิสเตอร์ ยุพดี จารุวิภาค และ ชิสเตอร์ คาริณี หมั่นทรัพย์ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะและ ให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอธิการบดี ผู้อำนวยการ คณะครูแผนกมัธยม โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ ที่ อำนวยความสะดวกในการวิจัย ขอขอบคุณ คุณครูชิน ชีพคุณโชติวงศ์ ที่กรุณาเป็นผู้ช่วยในการ ดำเนินการทดลอง และขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยดีจนครบทุก กิจกรรม

ขอขอบพระคุณ บาทหลวง ดร.เอกชัย ชินโคตร ดร.ศุภเสฏฐ์ คณาภูล มัสเซอร์อังกาญ บัญใหญ่ คุณครูรัตดาวัลย์ ไทยคำภู คุณจินดา มาลัยหอม คุณวราวรรณ วีร์วรงค์ คุณแคทริยา วสุกาญจนานนท์ คุณแสงเดือน สนิบุตร คุณสมชาย มะนูน คุณญดาธร พันธุ์ยาง และเพื่อนๆทุกคนที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา เป็นกำลังใจ และช่วยให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโทการแนะแนวและการศึกษาเชิง จิตวิทยา รุ่นที่ 1 ทุกคนของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชา การแนะแนวและการศึกษาเชิงวิทยา มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทุกคนที่ได้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่คุณพ่อและคุณแม่ ผู้ก่อร่าง สร้างชีวิต พี่ชาย ผู้เป็นแรงบันดาลใจเมื่อครั้งเยาว์วัย และขอให้ อานิสงส์แห่งประโยชน์นี้โปรดแผ่ ไปยังบุคคลที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ให้ประสบแต่ความสุข ความเจริญในชีวิตและ หน้าที่การงาน ยิ่งๆขึ้นไป

กาญจนา ไทยคำภู

พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	12
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	19
วิธีการพัฒนาหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	24
ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประเภทและแบบการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มทดลอง	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	58
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
สรุปการวิจัย	67
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	90
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	91
ข คุณภาพของเครื่องมือวิจัย	
การหาความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม	93
ค ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	110
ง สรุปการประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	166
จ ประมวลภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	172
ประวัติผู้วิจัย	176

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย.....	45
ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตและการเลี้ยงดูจากครอบครัว.....	57
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	59
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ.....	59
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่มควบคุม.....	60
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	62
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต.....	63
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการเลี้ยงดูจากครอบครัว.....	64
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	65
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	66

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพที่ 3.1 แสดงวิธีการสร้างเครื่องมือ	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาในการวิจัยในครั้งนี้คือ ทำอย่างไรให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งทางการเรียน และการทำงานมากขึ้น ซึ่งความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาที่พบ ความพยายามที่จะเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแนวทางที่ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีดังต่อไปนี้

“เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวให้ตกต่ำ หรือให้เป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงความประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเหลือเขาได้มากที่สุด เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุกด้าน รองลงมาจากบิดามารดา...” (วารสารวิชาการ 2552:87)

จากพระบรมราโชวาท แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของไทยทุกยุคทุกสมัยล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ในสังคมได้โดยไม่เดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 ที่กำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคมร่วมมือกันจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (หมวด 4 : มาตรา 22) โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมวด 1 มาตรา 6) “มนุษย์ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเจริญก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจและสังคม หากมนุษย์ขาดซึ่งคุณภาพและประสิทธิภาพแล้ว การสร้างสรรค์พัฒนาและ เศรษฐกิจต่างๆนี้จะไม่ได้ผลหรือได้ผลน้อย” (พระธรรมปิฎก 2538:14 อ้างถึงในธิดิมา จักรเพชร 2544: 1)

ปัญหาการเรียนในเด็กเป็นปัญหาสำคัญที่พ่อแม่และครูให้ความสนใจอย่างมาก ในปัจจุบันนี้ เด็กที่มีปัญหาการเรียนมักเกิดปัญหาพฤติกรรมอื่นตามมา เช่น เกเร ก้าวร้าว คือ ชน

เครียด วิตกกังวล หงุดหงิด คบเพื่อนไม่ดี หนีเรียน หนีเที่ยว ปัญหาทางเพศ และการใช้สารเสพติด (พนม เกตุมาน : 2550) ซึ่งสาเหตุทางด้านจิตใจของปัญหาดังกล่าวเกิดจากความรู้สึกที่ไม่ดี ต่อตนเอง การขาดความสำเร็จในการเรียน การถูกตำหนิจากพ่อแม่ ความรู้สึกตนเองล้มเหลว และ ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง หากผู้เกี่ยวข้องขาดความตระหนักและไม่ช่วยเหลือเด็กแล้วจะทำให้กลายเป็นปัญหาอารมณ์และกลายเป็นปัญหาบุคลิกภาพในเด็กต่อไปได้ ดังนั้น การหาสาเหตุของปัญหาควรรีบทำเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมอื่นๆที่จะเกิดตามมาได้ ปัญหาการเรียนที่พบบ่อยในเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น ได้แก่ ผลการเรียนไม่ดี ไม่ตั้งใจเรียน ทั้งที่เด็กบางคนนั้นฉลาด หรือเคยเรียนดี แต่ผลการเรียนตกลงเรื่อยๆ โดยไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด ปัญหาการเรียนเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของเด็กมี ดังนี้ ระดับสติปัญญา ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจที่มีผลต่อการเรียน โรคสมาธิสั้น โรคบกพร่องด้านการเรียน ปัญหาทางอารมณ์ ระบบการเรียนการสอน หรือการขาดแรงจูงใจในการเรียน (กมล แสงทองศรีกมล : 2551) ผลการศึกษาส่วนใหญ่พบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่า่นั้นมักจะแสดงออกโดยขยันไม่สนใจเรียน และนักเรียนขาดแรงจูงใจที่จะแสดงศักยภาพที่แท้จริง

แรงจูงใจเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนรู้ แรงจูงใจที่ดีไม่เพียงแต่จะเป็นการริเริ่มกิจกรรมให้เคลื่อนไหวเพื่อเกิดการเรียนรู้เท่านั้น ยังกำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วย นอกจากนี้การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง การเลี้ยงดู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็เป็นปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาแล้ว แรงจูงใจก็เป็นส่วนสำคัญด้วย นักเรียนที่มีความสามารถสูงแต่ขาดแรงจูงใจ มักจะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ(สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541: 153)

แรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ และความสำเร็จของนักเรียนมากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพราะลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น จะเป็นผู้ที่ปรารถนาจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ โดยพยายามที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความทะเยอทะยานกล้าเสี่ยง กระตือรือร้น มานะพยายาม เลือกทำในสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของตน มีการวางแผนในการทำงาน และมีลักษณะพึ่งตนเอง การที่บุคคลมีต้องการความสำเร็จ หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับต่างกัน ก็จะประสบผลสำเร็จในการทำงานและการศึกษาต่างกัน (Weiner.1972:203-215 อ้างในศิริรัตน์ แสนยานุกูล 2546:2) ซึ่งจากการศึกษาของประดินันท์ อุปมัย สรุปไว้ว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะสามารถระดับผลการเรียนที่ดีของตนในระดับมัธยมศึกษาไว้ได้จนถึงระดับอุดมศึกษา(ประดินันท์ อุปมัย. 2544 : 142)

สรุปได้ว่า แรงจูงใจมีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ และความสำเร็จของนักเรียนมากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยผ่านทางการพัฒนาการศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับต่างกัน ก็จะประสบผลสำเร็จในการทำงานและการศึกษาต่างกัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ มีความมานะอดทน ขยันพากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ ประกอบด้วย 1) ความกระตือรือร้น หมายถึง การไม่ท้อแท้ ไม่เบื่อหน่ายในการเรียนหรือการทำงาน มีความพร้อมอยู่เสมอ 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ หมายถึง การมุ่งมั่นในการทำให้ผลการเรียนหรือผลของการทำงานดีขึ้น โดยตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงาน หากความรู้เพิ่มเติมเสมอ 3) การตั้งเป้าหมาย หมายถึง การกำหนดทิศทางของการกระทำให้ชัดเจน เพื่อที่จะบรรลุสิ่งต่างๆ ได้ตรงตามที่ต้องการ 4) ความมานะอดทน ขยัน พากเพียร หมายถึง การมีความรักในการเรียนหรือการปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน 5) ความรับผิดชอบ หมายถึง การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ จะหลีกเลี่ยง ละเลยไม่ได้ และ 6) การวางแผน มีระบบในการทำงาน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนและการทำงานอย่างมีแบบแผน

โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดำเนินงานบริหารโดยนักบวชหญิงคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้านสภาพปัจจุบันประสบปัญหาทางการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ประชากรวัยแรงงานส่วนมากไปขายแรงงานในจังหวัดใหญ่ที่บุตรหลานไว้กับผู้สูงอายุให้เลี้ยงดู เด็กส่วนหนึ่งมาจากสภาพครอบครัวที่มีปัญหา เช่น ครอบครัวแตกแยก ครอบครัวหย่าร้าง เด็กไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ และความไม่รับผิดชอบของพ่อแม่ ฯลฯ ทำให้ส่งผลเสียต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่จะต้องสูญเสียโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อ ตลอดจนการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอนาคต กลายเป็นคนที่ด้อยคุณภาพของชาติ ก่อปัญหาและเป็นภาระให้แก่สังคม

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูแนะแนว ได้พบสถิติจากการคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้เห็นสภาพปัญหาบางอย่าง เช่น การไม่สนใจในการเรียน การขาดแรงจูงใจในการเรียน รวมถึงการขาดการมุ่งอนาคต จากข้อมูลดังกล่าวจะพบว่าสอดคล้องกับลักษณะและพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ คือ ขาดความความกระตือรือร้น ท้อแท้

เบื่อหน่ายในการเรียนหรือการทำงาน ไม่ตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงาน ไม่สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ไม่มีการกำหนดทิศทางของการกระทำเพื่อที่จะบรรลุสิ่งต่างๆ ได้ตรงตามที่ต้องการ ขาดความมานะอดทน หลีกเลี่ยงการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีการวางแผนการเรียนละการทำงาน ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้เริ่มทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ การแก้ปัญหาของครูผู้สอนส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเรียนมาเตือน หักคะแนน ถ้ายังไม่ปรับพฤติกรรมก็จะมีคำกล่าวว่าการตำหนิ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้ดีขึ้นได้เลย

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ทำงานการสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา รวมถึงการทำงานจิตอาสาโดยเป็นเลขานุการคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนาสังคมแผนกสตรี สังฆมณฑลอุดรธานี เป็นเวลากว่า 10 ปี พบว่าปัญหาของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการหาข้อมูลเบื้องต้นโดยการสังเกตและสอบถามคุณครูที่สอนในแผนกมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 10 คน ได้ข้อมูลว่านักเรียนที่มีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่สนใจในการเรียน เช่น แสดงพฤติกรรมเบื่อหน่าย เข้าเรียนช้า มาสาย ไม่ทำการบ้าน ไม่ส่งงานตามเวลาที่กำหนด ขาดความรับผิดชอบ ไม่กระตือรือร้น ไม่มีการวางแผนในการเรียนและการทำงาน ไม่มีจุดมุ่งหมายในชีวิต เพื่อฝัน เชื่อมมั่นในโชคกลาง ซึ่งจะเป็นลักษณะของผู้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ คือ ผัดวันประกันพรุ่ง ขาดระบบในการทำงาน ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน เชื่อว่าบุญวาสนาที่มีอยู่จะช่วยให้งานประสบความสำเร็จได้ มุ่งหวังรางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน เมื่อประสบปัญหาหมักหมมหนักหนึ่ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรคนั้นๆ (คารณี วงษ์อยู่น้อย 2525: 74)

จากปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน โดยการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อแก้ปัญหาดังที่กล่าวมาในข้างต้น ถึงแม้ว่าปัญหาบางอย่างจะมีระดับน้อยที่สุด แต่มีความสำคัญที่จะต้องมีการแก้ไขอย่างเด็ดขาด ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการแพร่หลายไปยังนักเรียนกลุ่มอื่นๆ หากปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขแล้ว จะสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมให้สูงขึ้น ผลผลิตของโรงเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของชุมชนและสังคม สามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตได้ และที่สำคัญคือ นักเรียนในวัยรุ่น เป็นวัยที่เตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่และเป็นฟันเฟืองตัวจักรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ถ้านักเรียนเหล่านี้ด้อยคุณภาพอนาคตของชาติคงไม่สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างแน่นอน(อลิสสา กูรมะสุวรรณ2552: 4)

นักวิชาการหลายๆท่านได้ศึกษาและให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะทำให้เกิด ให้มีในนักเรียน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูล

ต่างๆพบว่า ในการพัฒนาบุคคลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการใช้ตัวแบบ การสวมบทบาท การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว การใช้นิทาน การสอนแบบสืบสวน สอบสวน การให้คำปรึกษา การสร้างความขัดแย้งทางเหตุผลหรือความไม่สมดุลทางความรู้ การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การใช้กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์จำลอง การศึกษารายกรณี ตัวอย่างเช่น ผลของการใช้การแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านชัยปลากั้ง ของ ชุมพร บุญน้อม (2538) ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา จังหวัดขอนแก่นของ เอมอร ดีมาก (2540) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ของ ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกพาณิชย์การ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรีของ อลิศสา กุระมะสุวรรณ (2552) เป็นต้น

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการทำงานเป็นครูสายผู้สอนมากกว่า 20 ปี รวมทั้งการทำงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายนโยบายและการวางแผน ทำให้พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมักจะประสบกับปัญหาในการเรียนซึ่งเป็นผลมาจากการมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และจากการศึกษาพบว่าเมื่อบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(Russell .1969,อ้างถึงใน โกศล มิตรชื่น) จึงควรที่จะต้องแก้ปัญหาและดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนในระดับนี้ โดยการพัฒนาคุณลักษณะของการเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้บังเกิดขึ้นกับพฤติกรรมของนักเรียนในระดับนี้ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 ที่มีความมุ่งหมายที่จะให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ในพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ เช่น วิดีทัศน์ เอกสาร การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมติ เป็นต้น รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 กิจกรรม โดยดำเนินการในช่วงเวลาที่นอกเหนือจากชั่วโมงเรียนปกติของนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะนำมาปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองและควบคุม

สภาพแวดล้อมอย่างมีระบบ เพื่อช่วยในการเสริมสร้างคุณภาพของตนให้เป็นพลเมืองดีของ
ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติต่อไป

จากปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ทำอย่างไรให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวิสุทธิวงศ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งทางการเรียน และการทำงานมากขึ้น ผู้วิจัยได้เลือก
แนวทางการแก้ปัญหาโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

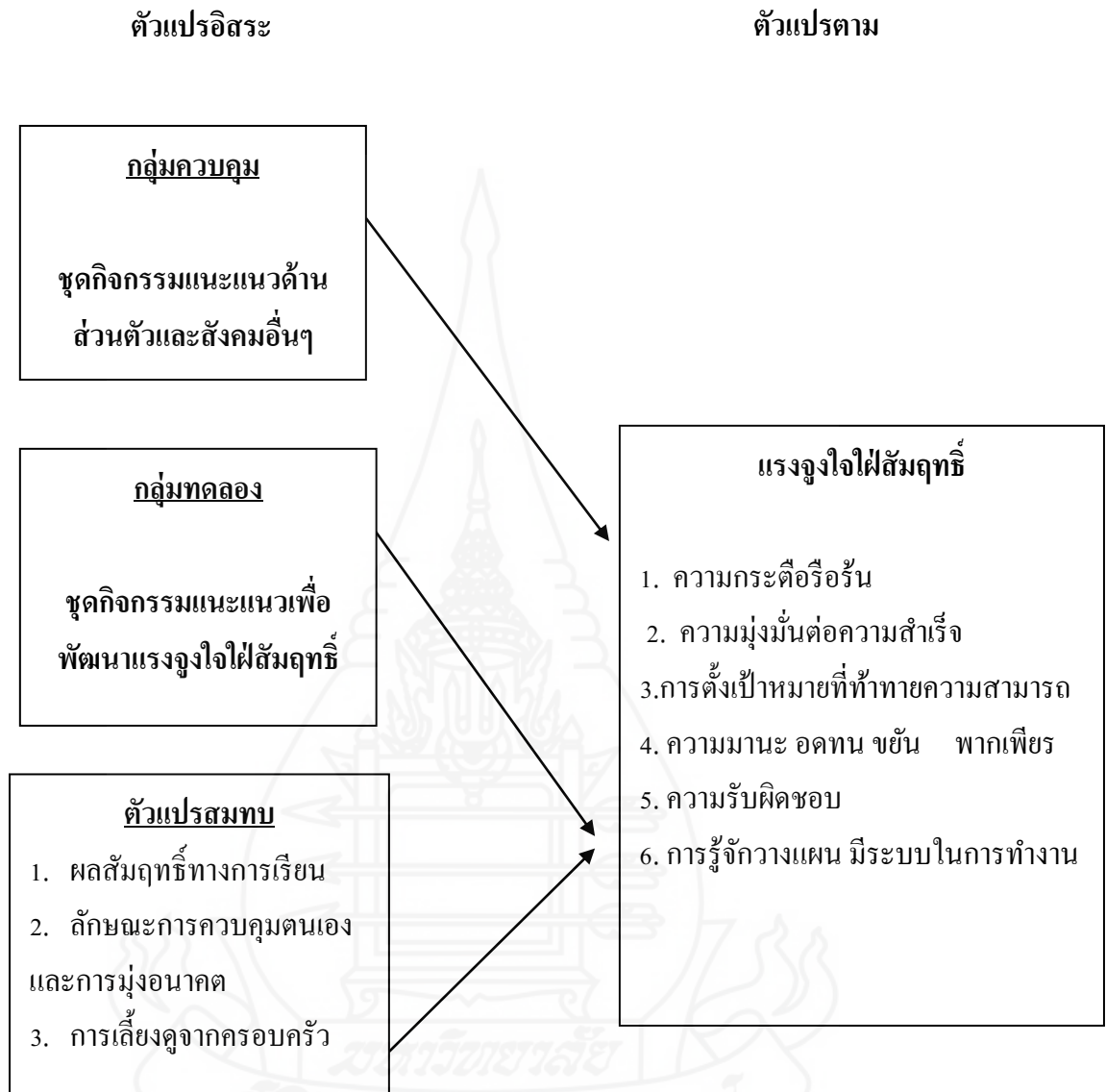
2.1 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
ด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการ
ทดลอง

2.3 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการเลี้ยงดูจากครอบครัวแตกต่างกัน หลังการ
ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.4 เพื่อเปรียบเทียบผลชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่ม
ทดลอง ระยะทดลองกับระยะติดตาม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.2 กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

4.3 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน และการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่แตกต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

4.4 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทั้งหลังการทดลอง และระยะติดตามแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านคาง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 216 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ชั้นละ 20 คน รวมเป็น 60 คน หลังจากนั้นสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ จำนวน 30 คน

5.3 ระยะเวลาที่ศึกษา

ระยะเวลาที่ศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

5.4 ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

5.4.1 ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำ คือ การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

5.4.2 ตัวแปรสมทบ คือ ตัวแปรที่นำมาศึกษาเพิ่มเติมกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมี 3 ประเภท

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) ลักษณะการมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
- 3) การเลี้ยงดูจากครอบครัว

5.4.3 ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย คู่มือครูและโปรแกรมกิจกรรม

6.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ ประกอบด้วย

6.2.1 ความกระตือรือร้น หมายถึง การไม่ท้อแท้ ไม่เบื่อหน่ายในการเรียนหรือการทำงาน มีความพร้อมอยู่เสมอ

6.2.2 ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ หมายถึง การมุ่งมั่นในการทำให้ผลการเรียนหรือผลของการทำงานดีขึ้น โดยตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงาน หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ

6.2.3 การตั้งเป้าหมาย หมายถึง การกำหนดทิศทางของการกระทำให้ชัดเจน เพื่อที่จะบรรลุสิ่งต่างๆ ได้ตรงตามที่ต้องการ

6.2.4 ความมานะอดทน ขยัน พากเพียร หมายถึง การมีความรักในการเรียนหรือการปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน

6.2.5 ความรับผิดชอบ หมายถึง การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ จะหลีกเลี่ยง ละเลยไม่ได้

6.2.6 การวางแผน มีระบบในการทำงาน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนและการทำงานอย่างมีแบบแผน

6.3 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา

6.3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นบิดามารดาก้าว่ำเรื่องส่วนตัวของตน ขบขี้ก้าว่ำทำให้ตนรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย

6.3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นตนเองได้รับการตามใจต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดามารดามีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

6.3.3 การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำ ช่วยเหลือ จากบิดามารดาเท่าที่ควร

6.4 ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถรอคอยได้ โดยที่ไม่ได้ทำให้รู้สึกว่าเป็นผลที่ได้รับจากการรอคอยนั้นด้วยคุณค่าลงไป

6.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้จากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งคำนวณโดยนำคะแนนที่ได้ของแต่ละวิชาคูณกับหน่วยกิตของแต่ละวิชา นำผลคูณที่ได้มาบวกกันแล้วหารด้วยผลบวกของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด จำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

6.5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 1.00- 2.00 หมายถึง นักเรียนที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนในระดับต่ำ

6.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.01 – 4.00 หมายถึง นักเรียนที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนในระดับสูง

6.6 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไปใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการมุ่งอนาคตเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 1.2 คุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 1.3 วิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ (Murray)
  - 2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (McClelland)
  - 2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทกินสัน (Atkinson)
3. วิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 3.1 การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีธรรมชาติ
  - 3.2 การจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรม
  - 3.2 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
4. แหล่งที่มาหรือปัจจัยที่ส่งเสริมต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.1 ผลการเรียนรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.2 การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.3 การอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมอร์เรย์ (Murray, 1959: 164-166) ได้ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความต้องการสัมฤทธิ์ผล (n-Achievement) ว่า คือความปรารถนาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างที่ยากให้ประสบผลสำเร็จ โดยเปลี่ยนแปลงหรือจัดการความคิด ตัวบุคคล ให้มีความเหมาะสมบุคคลที่มีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จมักจะทำงานอย่างเป็นอิสระและรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความต้องการประสบความสำเร็จมีสาเหตุมาจากบุคคลพิชิตอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ได้ ซึ่งไม่เพียงแต่ได้มาตรฐานที่เป็นเลิศเท่านั้น แต่ยังเหนือกว่าความสำเร็จของบุคคลอื่นๆ ด้วย

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 :110-111) ให้คำจำกัดว่า คือ การตั้งเป้าหมายในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อประสบความสำเร็จ โดยการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ (standard of excellence) มีความพยายามที่จะทำให้ดีกว่าผู้อื่น เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ของการแข่งขัน แต่บางครั้งมาตรฐานอันดีเลิศอาจไม่ใช่การแข่งขันกับผู้อื่น อาจเป็นรางวัลโดยธรรมชาติของความความสำเร็จเองก็ได้

วิดเลอร์ (Vidier, 1977: อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข, 2524: 24) ได้อธิบายว่า เป็นกระบวนการของการวางแผน การกระทำและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการพยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จในการบรรลุมาตรฐานอันดีเลิศที่บุคคลตั้งเอาไว้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่จำเป็นต้องเป็นความสำเร็จหรือความสามารถที่สังเกตเห็นได้ แต่จะเกี่ยวข้องกับการวางแผนและความพยายามต่อสู้เพื่อความเป็นเลิศ ดังนั้นทัศนคติต่อความสำเร็จจึงเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าความสำเร็จที่สังเกตเห็น

แอคคินสัน (Atkinson, 1966: 51) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำสำเร็จ หรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2532: 456) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้โดยอาศัยความบากบั่นมุ่งมั่นความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ย่อท้อรวมทั้งอุทิศตนอย่างเต็มกำลังความสามารถเท่าที่จะทำได้ดีที่สุด

พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต. พระธรรมปิฎก .2533:48-50) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง การใฝ่ความเป็นเลิศแต่ไม่ใฝ่ความเป็นเลิศเทียม เป็นความเป็นเลิศที่ไม่จำเป็นต้องแข่งหรือไปวัดความสามารถกับใคร เพื่อให้ตนดีกว่าเหนือกว่า

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544: 172) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนเองตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัลแต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

โกศล มิตรชื่น (2547: 17) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง พลังที่ผลักดันให้บุคคลกระทำ สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ปรารถนาไว้ จนเกิดผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีความมุ่งมั่นและพยายามที่เอาชนะกับอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อลิตา กุรมะสุวรรณ (2552: 12) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นแรงจูงใจที่พยายามกระทำหรือแข่งกระทำเพื่อให้ถึงเกณฑ์มาตรฐานอันดีเยี่ยม

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ

1.2 คุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ ซึ่งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

เมอร์เรย์ (Murray, 1938; cited in Klein, 1982: 353) ได้สรุปว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีคุณลักษณะ คือ เป็นบุคคลที่มีความทะเยอทะยาน มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแข่งขันเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

กิลฟอร์ด (Guilford, 1968: 39) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า ประกอบด้วยความทะเยอทะยานต่างๆ ไปคือปรารถนาที่จะทำกิจการนั้นให้สำเร็จมีความเพียร

เฮอร์แมน (Hermans, 1970; 354-355) ได้รวบรวมคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้คือ

1. มีความมุ่งหวังหรือความทะเยอทะยาน (Aspiration level) ที่จะประสบความสำเร็จ

2. มีพฤติกรรมความเสี่ยง (Risk-taking behavior) ในระดับปานกลางโดยจะเสี่ยงในระดับที่คิดว่าประสบความสำเร็จได้
  3. มีแรงผลักดันให้ก้าวไปข้างหน้า (Upward mobility) สู่อันดับที่สูงขึ้น
  4. มีความทนทาน ยืนหยัด (Persistence) ในการทำงานที่ยากได้
  5. มีการยึดเหนี่ยวอยู่กับงาน (Task tension) แม้จะถูกรบกวนหรือขัดจังหวะก็จะพยายามทำให้เสร็จ
  6. มีความรู้สึกต่อเวลา (Time perception) ว่าเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวตลอด ไม่หยุดนิ่ง สิ่งต่างๆ จะเกิดอย่างรวดเร็ว
  7. มีทัศนะต่อเวลา (Time perspective) มองเวลาในทัศนะของการมุ่งสู่ออนาคต สามารถจดจำเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลาของงานได้ดี
  8. มักเลือกเพื่อนร่วมงาน (Partner choice) ระหว่างคนที่มีความสามารถแต่เฉยเมย กับคนที่เห็นอกเห็นใจแต่ไร้ความสามารถ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
  9. มีพฤติกรรมที่ต้องการการยอมรับ (Recognition behavior) พยายามทำงานให้ดีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ
  10. มีพฤติกรรมเพื่อความสำเร็จ (Achievement behavior) มีพฤติกรรมที่จะสัมพันธ์กับความสำเร็จ
- แมคเคลแลนดี (McClelland, 1953; cited in Klein, 1982 : 361-362) กล่าวไว้ในงานวิจัยของเขาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่ามีลักษณะดังนี้คือ
1. กล้าเสี่ยงในระดับปานกลางที่ต้องตัดสินใจบนพื้นฐานของทักษะ (take moderate but decisive risk on the basis of skill) นั่นคือเลือกทำสิ่งที่ยาก เหมาะสมกับความสามารถของตน ไม่เลือกทำสิ่งที่ง่ายหรือง่ายเกินไป
  2. มีความกระตือรือร้น และแสดงกิจกรรมที่ต้องใช้เครื่องมือสมัยใหม่ (be energetic and exhibit novel instrumental activity)
  3. มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการทำงาน (be individually responsible for their own actions) เพื่อให้งานสำเร็จ
  4. ทราบผลที่แน่ชัดในการตัดสินใจของตนเอง (have knowledge of the results of their decisions)

5. มีการคาดการณ์ล่วงหน้า (anticipate future events) เล็งการณ์ไกล เป็นผู้มีแผนระยะยาว

6. มีทักษะในการจัดองค์การ (have organizational skills)

และในปี 1969 แมคเคลแลนด (McClelland, 1969: อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข, 2524: 28) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความพยายามบากบั่นกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าที่จะทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

2. จะเลือกงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายจึงไม่ยากหรือง่ายต่อความสำเร็จจนเกินไป

3. เป็นผู้ที่มีความคิดวางแผนทุกอย่างจะประสบความสำเร็จก็ด้วยความตั้งใจจริงของคนเท่านั้น ไม่ใช่เพราะโอกาสอำนวยให้

4. การกระทำกิจกรรมใด ๆ นั้นมุ่งให้บรรลุมาตรฐานของตนเองมากกว่ารางวัลหรือชื่อเสียง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) ได้กล่าวว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาที่มีความอดสาหะพากเพียร ไม่ยอมพ่ายแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

ดารณี วงษ์อ่อนน้อย (2525:73-74) ได้สรุปผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร

2. มีทักษะในการจัดระบบงาน

3. มีความทะเยอทะยานสูง

4. ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

5. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน

6. เล็งการณ์ไกล มีแผนระยะยาว

7. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

8. ต้องทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร

9. ขยันขันแข็งในงานที่ใช้สมองและไม่ซ้ำแบบใคร

10. ชอบทำงานให้สำเร็จตามใจตนเอง ไม่ชอบให้ใครบงการ

11. มักเลือกในสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับความสามารถ

12. มุ่งที่จะกระทำสิ่งต่างให้ประสบความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว

13. เมื่องานที่กระทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ

14. จะทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่หวังรางวัลหรือชื่อเสียง

15. คิดว่าทุกสิ่งที่จะทำสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตน ไม่ใช่เกิดจากโอกาส และไม่เชื่อในสิ่งลึกลับ โชคลาง

พรณิ ชุทัย เจนจิต (2533: 312) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความมานะบากบั่นพยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
  2. เป็นผู้ทำงานมีแผน
  3. เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
- จากลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสรุปลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้
1. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ การไม่ท้อแท้ ไม่เบื่อบ่อยในการเรียนหรือการทำงาน มีความพร้อมอยู่เสมอ
  2. มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ ได้แก่ การมุ่งมั่นในการทำให้ผลการเรียนหรือผลของการทำงานดีขึ้น โดยตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงาน หากความรู้เพิ่มเติมเสมอ
  3. มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ ได้แก่ การกำหนดทิศทางของการกระทำให้ชัดเจน เพื่อที่จะบรรลุสิ่งต่างๆ ได้ตรงตามที่ต้องการ
  4. มีความมานะ อดทน ขยัน พากเพียร ได้แก่ การมีความรักในการเรียนหรือการปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน
  5. มีความรับผิดชอบ ได้แก่ การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ จะหลีกเลี่ยง ละเลยไม่ได้
  6. รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนและการทำงานอย่างมีแบบแผน

1.3 วิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถวัดโดยใช้เครื่องมือวัด ซึ่งมี 3 แบบ (นุศรา ธรรมกิจกำจร, 2539: 14-16 และอัจฉรา สุขารมณ์, 2542: 12-14) ดังนี้

1. แบบทดสอบ Thematic Apperception Test (TAT)

เมอร์เรย์ (Murray) และคณะของเขาที่คลินิกจิตวิทยาที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Psychological Clinic) เป็นผู้สร้างและพัฒนาขึ้นเป็นคนแรก และได้ถูกใช้อย่างกว้างขวางในเวลาต่อมา เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาเครื่องมืออื่นๆ เป็นแบบทดสอบ Projective Test ใช้ทดสอบบุคลิกภาพ เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยบัตร 19 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีภาพที่คลุมเครือขาว-ดำ และบัตรเปล่าไม่มีรูปภาพอะไรอีกหนึ่งแผ่น ผู้เข้ารับการทดสอบจะถูกขอให้เล่าเรื่อง หรือผูกเรื่องให้ตรงกับรูปภาพแต่ละฉบับ ให้เล่าว่าอะไรทำให้เกิดเหตุการณ์ที่แสดงในภาพ และบรรยายว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นในขณะนั้น และตัวละครแต่ละตัวในภาพกำลังรู้สึกและคิดอย่างไร และให้บอกถึงผลของมันด้วย ส่วนภาพเปล่า ผู้รับการทดสอบจะถูกตั้งให้ใช้จินตนาการนึกด้วยภาพบางภาพในบัตรนั้น แล้วเล่าเป็นเรื่องราวของภาพนั้น วิธีการดั้งเดิมที่ เมอร์เรย์ได้ร่างเอาไว้ในคู่มือแบบทดสอบใช้เวลาทดสอบครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 2 ครั้ง แต่แต่ละครั้งใช้บัตร 10 ฉบับ การทดสอบครั้งหลังเลือกเอาภาพที่ดูค่อนข้างแปลกไปจากธรรมดาสามัญเหมือนเรื่องละคร พร้อมทั้งให้คำแนะนำกระตุ้นให้ผู้รับการทดสอบเล่าเรื่องไปตามจินตนาการของเขาอย่างอิสระดังนี้

การตีความหมายเรื่องราว ผู้ทดสอบจะตรวจดูก่อนว่าใครเป็นตัวเอกของตัวละครชายหรือหญิง ซึ่งผู้รับการทดสอบได้สมมติว่าเขาเป็นคนนั้น เนื้อหาของเรื่องจะถูกวิเคราะห์ตามหลักการของเมอร์เรย์ (Murray) ที่มีรายการเกี่ยวกับ “ความต้องการ” (Needs) และ “แรงกดดัน” (Press) รวมทั้งความต้องการสัมฤทธิ์ผลความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์และความต้องการก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น เป็นต้น แรงกดดัน หมายถึง แรงจากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ซึ่งอาจเป็นแรงส่งเสริมหรือขัดขวางสิ่งที่ต้องการ การถูกผู้อื่นโจมตีหรือวิจารณ์ การได้รับความรัก การมีความสุขและการเผชิญกับอันตราย

ต่อมา แมกเคลแลนค์ ได้นำมาพัฒนาการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีใช้ภาพที่มีความหมายกำกวม (ambiguous) และมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษามาเป็นสิ่งเร้าให้บุคคลเกิดจินตนาการ แล้วนำเอาจินตนาการนั้นไปวิเคราะห์เนื้อหาตามหลักเกณฑ์ที่แมกเคลแลนค์ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เคร่งครัดมากในการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในการดำเนินการวัดโดยใช้วิธีของแมกเคลแลนค์นี้ มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้จินตนาการที่แสดงออกมาอยู่ในขอบเขตที่พึงวิเคราะห์ได้ เขาจึงใช้วิธีการให้ผู้รับการทดลองดูภาพที่กำหนดไว้ประมาณ 5 นาที แล้วเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับรูปภาพนั้น ตัวอย่างเช่น ภาพเด็กนักเรียนวัยรุ่นคนหนึ่งกำลังนั่งอยู่บนโต๊ะในห้องเรียน มีหนังสือเรียนเปิดอยู่ต่อหน้าแต่เขาไม่ได้อ่าน กลับนั่งเอามือข้างหนึ่งท้าวหัว นั่งเหม่อมองนอกชั้นเรียนด้วยดวงตาเหม่อลอย เมื่อผู้รับการทดลองดูภาพแล้ว จะต้องเขียนเรื่องราวจากรูปภาพนี้ให้มีลักษณะเป็นจินตนาการสร้างสรรค์ เพื่อให้จินตนาการที่แสดงออกมาอยู่ในขอบเขตที่พึงวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนดจึงใช้คำถามมาตรฐานเป็นข้อนำจินตนาการ 4 ข้อ คือ (McClelland, 1953; cited in Klein, 1982: 354) เกิดอะไรขึ้น บุคคลในภาพนี้เป็นใคร มีเหตุการณ์อะไรที่นำมาสู่เหตุการณ์นี้ คือ เกิดอะไรขึ้นในอดีต เขากำลังคิดเกี่ยวกับอะไร มีอะไรบ้างที่เป็นที่ต้องการใครเป็นผู้ต้องการ และจะเกิดอะไรอีกต่อไปในอนาคต จะมีการกระทำอะไรหรือให้ผู้ถูกทดสอบดูภาพแล้วแต่งเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่กำหนดให้ ภาพละ 1 เรื่อง จากนั้นนำเนื้อเรื่องหรือคำตอบไปวิเคราะห์เนื้อหาและคิดคะแนนเพื่อดูแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ เฮอ์แมนส์ (Hermans)

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ เฮอ์แมนส์ (Hubert J.M. Hermans อ้างถึงใน ราไพทพิย์ ชีรินติ, 2514: 34-35 และนุศรา ธรรมกิจกำจร, 2539: 14) ได้ทำการศึกษาอยู่เป็นเวลานานและหลายครั้ง เพื่อให้แบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้และวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้จริงๆ เฮอ์แมนส์ได้ศึกษาแบบทดสอบทีเอที (TAT = Thematic Apperception Test) ของแมคเคลแลนด ซึ่งเป็นวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่นิยมใช้กันมาก เฮอ์แมนส์ได้ศึกษาผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยคนก่อนๆ ได้ศึกษาเรื่องนี้และพบว่าแบบทดสอบทีเอทียังมีข้อบกพร่องในเรื่องความเชื่อถือได้ เขาจึงได้พยายามสร้างแบบสอบถามนี้ขึ้นมา โดยอาศัยหลัก 10 ประการ เช่น มีความมุ่งหวังหรือความทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จสูง มีความทนทาน ยึดมั่น ในการทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน เป็นต้น

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นแบบให้เลือกตอบ มีการคิดคะแนนคือให้คะแนน 0 กับ 1 ทั้งหมดมี 92 ข้อ แต่มีเพียง 29 ข้อที่สามารถวัดได้ตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และค่าความเชื่อถือได้ภายในของแบบสอบถามนี้เป็น .82

3. แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบประมาณค่า

เป็นการประยุกต์จากทฤษฎีของ แมคเคลแลนด, แอทกินสัน และเฮอ์แมนส์ (McClelland, Atkinson และ Hermans) คู่อันดับประกอบหลายๆ ส่วนที่รวมกันเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เป็นแบบสอบถามชนิด 5 ตัวเลือก ในแบบสอบถามจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิดเห็น รวมถึงลักษณะนิสัยที่ผู้ตอบมักประพฤติปฏิบัติ โดยในแต่ละช่องของตัวเลือกทั้ง 5 จะมีข้อความเรียงลำดับจากจริงที่สุด ไปจนถึงไม่จริงเลย โดยผู้ตอบจะต้องอ่านข้อความในแบบทดสอบทีละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของตนเพียงใด

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแยกการให้คะแนนออกเป็น 2 กรณีคือ
กรณีที่ 1 ประเภทของข้อความที่มีความหมายทางบวก กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้ากาช่อง จริงที่สุด	ได้ 5 คะแนน
ถ้ากาช่อง จริงมาก	ได้ 4 คะแนน
ถ้ากาช่อง ปานกลาง	ได้ 3 คะแนน
ถ้ากาช่อง จริงน้อย	ได้ 2 คะแนน
ถ้ากาช่อง ไม่จริงเลย	ได้ 1 คะแนน

กรณีที่ 2 ประเภทของข้อความที่มีความหมายทางลบ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้ากาช่อง จริงที่สุด	ได้ 1 คะแนน
ถ้ากาช่อง จริงมาก	ได้ 2 คะแนน
ถ้ากาช่อง ปานกลาง	ได้ 3 คะแนน
ถ้ากาช่อง จริงน้อย	ได้ 4 คะแนน
ถ้ากาช่อง ไม่จริงเลย	ได้ 5 คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนมากถือว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อย

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ (Murray)

เมอร์เรย์ (Murray, 1938; cited in Klein, 1982: 353-356) เป็นบุคคลแรกที่ให้ความสนใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในฐานะที่เป็น 1 ใน 29 แรงจูงใจหรือความต้องการที่สำคัญของมนุษย์ที่เป็นตัวผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมเพื่อตอบสนอง เขาได้กล่าวไว้ในทฤษฎีบุคลิกภาพรวมทั้งเป็นบุคคลที่พัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพขึ้นมา ซึ่งต่อมาแมคเคลแลนด์ (McClelland) ได้นำมาใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในปี 1950

ถึงแม้ว่าเมอร์เรย์จะไม่ได้ตรวจสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยตรง แต่เขาก็ได้สร้างแนวทางที่สำคัญในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 แนวทางด้วยกันคือ

- เขาได้พัฒนาแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ชื่อว่า TAT (Thematic Apperception Test) ในลักษณะที่เป็น projective technique ขึ้นมา ใช้วัดความต้องการภายในของบุคลิกภาพ โดยให้ผู้ถูกทดสอบดูรูปภาพที่คลุมเครือ แล้วสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่จะทดสอบ โดยอธิบายใน 4 เรื่องคือ เกิดอะไรขึ้นในภาพนี้ อะไรนำไปสู่การบรรยายภาพนี้ บุคคลในรูปภาพกำลังคิดหรือรู้สึกอย่างไร และจะเกิดอะไรขึ้นเมื่อถึงจุดจบของเรื่อง

โดยการสันนิษฐานผ่านเรื่องมาจากแบบทดสอบนี้ เชื่อว่า บุคคลจะเปิดเผยทิศทางที่สำคัญของบุคลิกภาพของเขา ด้วยเหตุนี้ นักจิตวิทยาคลินิกจึงมักใช้แบบทดสอบ ทีเอที เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยเพื่อบ่งชี้การกระทำที่ผิดปกติของบุคคล

2. เมอร์เรย์พบว่า แบบทดสอบทีเอที สะท้อนให้เห็นความต้องการของบุคคลที่มีผลมาจากสถานการณ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะพิเศษ เขาทำการวัดระดับความกลัวของเด็กด้วยแบบทดสอบทีเอทีทั้งก่อนและหลังการให้เด็กได้ดูภาพยนตร์ฆาตกรรมที่มีความน่ากลัว เขาพบว่าระดับความกลัวของเด็กเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นก็มีกรทดลองในลักษณะใกล้เคียงกันนี้กับเรื่องอื่นๆ โดย แซนฟอร์ด แมคเคลแลนด และแอทกินสัน (Sanford, 1936, 1937 and McClelland and Atkinson, 1948) เขาสรุปว่า การเรียนรู้จากเหตุการณ์ในสภาวะแวดล้อมสามารถเพิ่มระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้

2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด (McClelland)

แมคเคลแลนด (McClelland) เป็นนักจิตวิทยาสังคมที่ให้ความสนใจแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในแง่ของแรงจูงใจทางสังคม (Social motive) เขาได้พยายามอธิบายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะพัฒนาการทางเศรษฐกิจเขาถือว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจ โดยเขาศึกษาสังคมของประเทศต่างๆ ในขั้นต้นเขาสนใจศึกษาการพัฒนาการทางเศรษฐกิจในแง่ของความสัมพันธ์กับศาสนา เขาพบว่าประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปแตสแตนต์มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากกว่าคาทอลิก แต่ต่อมาเมื่อเขาศึกษาลึกลงไปเขากลับพบว่า ความสำเร็จทางเศรษฐกิจของประเทศไม่ได้เชื่อมโยงสัมพันธ์โดยตรงกับความเชื่อทางศาสนา แต่เขาพบว่า สังคมของประเทศใด ๆ ก็ตาม หากประชาชนเน้นการอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง และฝึกการพึ่งพาตนเองแต่เด็ก จะเหนี่ยวนำแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมแบบผู้ประกอบการที่สูงขึ้นด้วย (McClelland, 1938 ; cited in Klein, 1982 : 362-364)

2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทกินสัน (Atkinson)

แอทกินสัน (Atkinson, 1964; cited in Klein, 1982: 366) เสนอว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับ 2 แรงกระทำ หรือ 2 แรงจูงใจที่แยกจากกัน คือ ความหวังในความสำเร็จ (hope of success หรือ T_s) และความกลัวในความล้มเหลว (fear of failure หรือ T_{AF}) เขากล่าวว่า ความหวังในความสำเร็จเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเข้าร่วมงานหรือกิจกรรม ในขณะที่ความกลัวในความล้มเหลวทำให้บุคคลหลีกเลี่ยงงานหรือกิจกรรม นอกจากนั้นเขายังเสนออีกว่าแรงจูงใจทั้ง 2 แบบนี้ขัดแย้งกัน บุคคลจะทำงานเพื่อความสำเร็จ เมื่อความหวังในความสำเร็จ

เข้มข้นกว่าความกลัวในความล้มเหลว และจะหลีกเลี่ยงงานนั้น เมื่อความกลัวในความล้มเหลว มีมากกว่าความหวังในความสำเร็จ และผลสะท้อนของแรงจูงใจทั้ง 2 แบบ จะร่วมกันควบคุม พฤติกรรมในความสำเร็จ

1) ความหวังในความสำเร็จ (The hope of success) แอทกินสัน (Atkinson, 1964; cited in Klein, 1982 : 366) กล่าวว่า การคาดการณ์ถึงผลด้านบวกของความสำเร็จผลักดันให้ บุคคลเข้าร่วมกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จนั้น เขาเสนอในรูปของสมการทาง คณิตศาสตร์ว่า ความหวังในความสำเร็จ (T_s) กำหนดโดยความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ภายในตัวตน (M_s) ความเป็นไปได้หรือโอกาสของความสำเร็จที่มองเห็น (P_s) และการปลุกเร้า ของคุณค่าแห่งความสำเร็จ (I_s) เขียนในรูปสมการ ดังนี้

$$T_s = M_s \times P_s \times I_s$$

แอทกินสันได้ให้คำอธิบายในองค์ประกอบแต่ละตัวของสมการ คือ แรงจูงใจสู่ ความสำเร็จ หรือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (The motive to achieve) หรือ M_s คือ ความต้องการให้ ได้มาซึ่งเป้าหมาย เป็นการจับดวงบุคลิกภาพให้มันคงเพื่อแสวงหาความสำเร็จ บุคคลที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงมี M_s สูงกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และเขาได้กล่าวถึงดัชนีชี้วัดแรงจูงใจ สู่ความสำเร็จที่สำคัญก็คือ ระยะเวลาที่บุคคลใช้ในการทำงานเพื่อความสำเร็จ โดยเขาสรุปว่าบุคคล ที่มีแนวโน้มที่มุ่งสู่ความสำเร็จที่สูง (M_s) ทำให้มีการยืนหยัดที่ยาวนานในการทำงานได้ นั่นคือ มี ความเพียรพยายามในการทำงานได้นานกว่า

ความเป็นไปได้หรือโอกาสของความสำเร็จ (The probability of success) หรือ P_s คือ ความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของความสำเร็จ ซึ่งมี 4 ทางคือ

1. ถ้าอดีตเคยประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน บุคคลจะมีความ คาดหวังสูงว่าจะประสบความสำเร็จอีก
2. ความยากของงานที่มองเห็น บุคคลคาดหวังว่าจะทำได้ดีในงานที่ง่ายมากกว่า งานที่ยาก
3. การรับรู้ระดับความสำเร็จของบุคคลอื่นในงานนั้น เช่น ถ้ารู้ว่ามียุคคลจำนวนมาก เคยทำงานนั้นสำเร็จ จะทำให้มองเห็น โอกาสของความสำเร็จสูงกว่าถ้าได้รู้ว่ามียุคคลจำนวน น้อยที่ทำงานนั้นสำเร็จ
4. จำนวนบุคคลที่เข้าร่วมการแข่งขันเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จยังมี จำนวนมาก ความเป็นไปได้หรือโอกาสของความสำเร็จก็จะน้อยลง

และจากผลการวิจัยของเขาได้ข้อสรุปว่า ความเป็นไปได้ของความสำเร็จมี ผลกระทบที่สำคัญต่อพฤติกรรมแห่งความสำเร็จ นั่นคือ งานที่เสี่ยงปานกลางจะก่อให้เกิดความ

พยายามสูงสุด เนื่องจากงานที่เสี่ยงปานกลางมีความท้าทายในระดับหนึ่งและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้สำเร็จได้ด้วย และข้อค้นพบนี้จะเป็นจริงเมื่อความหวังต่อความสำเร็จเข้มแข็งกว่าความกลัวต่อความล้มเหลว

คุณค่าของความสำเร็จ (The value of success) หรือ I_s มีความสัมพันธ์แบบผกผันกับความเป็นไปได้หรือโอกาสของความสำเร็จ นั่นคือ ถ้ามีความเป็นไปได้หรือมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จ คุณค่าของความสำเร็จเมื่อได้มาจะน้อยลง ดังนั้น I_s ก็ คือ คุณค่าของสิ่งจูงใจเมื่อประสบความสำเร็จ

2) ความกลัวความล้มเหลว (The fear of failure) หรือ T_{AF} หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลทางลบอันเนื่องมาจากความล้มเหลว เมื่อบุคคลคาดการณ์ผลในทางลบจะผลักดันให้บุคคลนั้นหนีจากสถานการณ์ที่ต้องทำให้สำเร็จ และการคาดการณ์ผลกระทบด้านลบจะบั่นทอนความสามารถ โดยไปลดความมุ่งหวังต่อความสำเร็จของบุคคล แอทกินสัน (Atkinson, 1964 ; cited in Klein, 1982 : 370) เสนอองค์ประกอบของความกลัวความล้มเหลวในรูปแบบสมการคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$T_{AF} = M_{AF} \times P_F \times (-I_F)$$

โดยแอทกินสัน ได้อธิบายว่า แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวหรือความกลัวความล้มเหลว (T_{AF}) ถูกควบคุมด้วยความปรารถนาภายในที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T_{AF}) การคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ของความล้มเหลว (P_F) และคุณค่าด้านลบของความล้มเหลว ($-I_F$) แอทกินสันใช้หลักการของแรงขับหรือแรงจูงใจและการเรียนรู้ M_{AF} เป็นเรื่องของแรงขับ ในขณะที่ P_F กับ $-I_F$ เป็นตัวแทนของหลักการเรียนรู้ แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T_{AF}) และพฤติกรรม (นิสัย) ที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว สะท้อนถึงการกระทำของหลักการเรื่องแรงจูงใจ

แรงจูงใจเพื่อหลีกเลี่ยงตามล้มเหลว (The motive to avoid Failure) หรือ M_{AF} คือ การจัดวางที่มั่นคงทางบุคลิกภาพเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว เป็นตัวแทนของปริมาณความอายและความคับข้องใจที่ได้รับเมื่อผลของความพยายามล้มเหลว และเกิดขึ้นเมื่อบุคคลประเมินความสามารถของตนเองแล้วว่ามีความเป็นไปได้ที่จะล้มเหลว

แอทกินสัน (Atkinson, 1964) วัด M_{AF} โดยใช้ TAQ (Test Anxiety Questionnaire) ซึ่งพัฒนาขึ้นในปี 1952 โดย Mandler และ Sarason TAQ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบตอบด้วยตนเอง เช่น คุณกังวลเพียงใดเมื่อต้องสอบข้อสอบที่ต้องใช้ชวาร์ชปัญหา คุณคิดถึงการหลีกเลี่ยงการสอบบ่อยแค่ไหน เป็นต้น

ความเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะล้มเหลว (The probability of failure) หรือ P_F คือ ความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปได้หรือโอกาสที่ล้มเหลว เช่นเดียวกับ P_S ซึ่งมี 4 ทาง คือ

1. ถ้าคิดเคยประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน บุคคลจะคาดว่าตนเองอาจจะประสบความสำเร็จอีก
2. ความยากของงานที่มองเห็น บุคคลคาดการณ์ว่าจะล้มเหลวในงานที่รู้สึกว่ายากมากกว่างานที่รู้สึกว่ายาง่าย
3. การรับรู้ระดับความล้มเหลวของผู้อื่นในงานนั้น ความล้มเหลวของผู้คนจำนวนมากจะทำให้มองเห็นความเป็นไปได้ที่จะล้มเหลวมาก
4. จำนวนบุคคลที่เข้าร่วมการแข่งขัน ความคาดหวังว่าจะล้มเหลวจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีบุคคลจำนวนมากเข้าร่วมในการแข่งขัน

คุณค่าด้านลบของความล้มเหลว (The negative incentive value of failure) หรือ $(-I_F)$ หมายถึง อารมณ์ตอบสนองที่แตกต่างกันต่องานที่ยากหรือง่าย เป็นการตอบสนองทางอารมณ์ในทางลบ เมื่อคาดว่างานนั้นจะล้มเหลวและแปรผกผันกับความยากลำบากของงาน นั่นคือ ถ้าผลของการคาดการณ์ว่าล้มเหลวเกิดในงานที่ยากจะทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองด้านลบที่น้อย คือ อารมณ์ทางลบจะน้อยลงโดยเขียนในรูปสมการคือ

$$-I_F = (1 - P_F) \quad \text{ผลรวมกันของ } T_S \text{ และ } T_{AF}$$

บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในความสำเร็จสูง และมีความวิตกกังวลต่ำมีแนวโน้มที่จะเข้าหาความสำเร็จสูง และกระทำด้วยพยายามในระดับสูง แต่จะเลือกงานที่มีความเสี่ยงปานกลาง ในทางตรงข้ามบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในความสำเร็จต่ำ แต่มีความวิตกกังวลสูงจะหลีกเลี่ยงงานและทำงานอย่างขอไปทีแต่พวกเขาจะเลือกงานที่มีความเสี่ยงสูง T_S และ T_{AF} เป็นแรงจูงใจที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน หรือขัดแย้งกัน ดังนั้น แอทคินสัน (Atkinson) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกอย่างไรก็ตามหนึ่ง เขาสรุปว่า แรงจูงใจที่สูงหรือต่ำในด้านใดด้านหนึ่ง จะผลักดันให้บุคคลกระทำไปในแนวโน้มนั้น แต่ถ้าแรงจูงใจทั้งสองมีพลังแรงพอๆ กันก็จะไม่มีแรงจูงใจใดควบคุมพฤติกรรมของบุคคลได้ บุคคลจะไม่มีพยายามเต็มที่ในการทำงานให้เสร็จ

3) อิทธิพลจากภายนอก (Extrinsic Tendency หรือ Text) คือแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมสู่ความสำเร็จ คือ สิ่งชักจูงใจหรือผลประโยชน์ที่เป็นผลพลอยได้อันเนื่องมาจากการกระทำพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผล เช่น การยอมรับของสังคม การให้ผลตอบแทนด้วยเงิน การให้ความร่วมมือหรือความคาดหวังจากกลุ่มผู้ใกล้ชิด แอทคินสัน (Atkinson, 1974 อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข, 2524 : 58) ถือว่า แนวโน้มนี้มีค่าเท่ากับทุกงานไม่ว่าจะยากหรือ

ง่าย และมีค่าเท่ากันทั้งในผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในกรณีนี้เขาจึงกำหนดค่าไว้ให้มีค่าเฉลี่ย = 0

แอทกินสัน (Atkinson) ได้สรุปเป็นสมการทางคณิตศาสตร์เพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้คือ

$$T_a = (M_S - M_F) [P_S \times (1 - P_S)] + \text{Text}$$

- เมื่อ T_a = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์
 M_S = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือ แรงจูงใจสู่ความสำเร็จ
 M_F = แรงจูงใจเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
 P_S = ความเป็นไปได้หรือโอกาสของความสำเร็จ
 Text = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก

จากสมการข้างต้น พบว่า แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์จะมีค่าเป็นบวกหรือลบ (คือทำหรือไม่ทำ) ขึ้นอยู่กับผลต่างระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือแรงจูงใจสู่ความสำเร็จ กับแรงจูงใจเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ถ้าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า ผลของสมการจะเป็นบวกซึ่งทำนายได้ว่าแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น และผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเลือกงานที่มีความเสี่ยงปานกลางมากกว่างานที่มีความเสี่ยงสูงหรือต่ำ

3. วิธีการพัฒนาหรือเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในการพัฒนาหรือเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถใช้วิธีการต่างๆ ตามแต่ลักษณะของบุคคล ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนานั้นต้องเข้าใจและรู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างแท้จริง โดยได้มีนักวิชาการได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

3.1 การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีธรรมชาติ

แมคเคลแลนด์ และนักวิชาการท่านอื่นๆ ได้ศึกษามา ถ้าหากเราจะพัฒนาหรือเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก็ควรที่จะเริ่มต้นที่การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว แมคเคลแลนด์เสนอว่าในการอบรมเลี้ยงดูบิดา ต้องลดการกดดันหรือข่มขู่ลง สร้างทัศนคติและค่านิยมที่เน้นผลสัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลแทนที่จะเป็นการพึ่งพาอาศัยผู้อื่นและอำนาจจากภายนอก ซึ่งบุคคลไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้แมคเคลแลนด์ยังได้เสนอแนะวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายอีก 3 ประการ คือ

1) การฝึกให้บุคคลสนใจกับความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อให้คลายความยึดมั่นในประเพณี

2) การจัดให้เด็กเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น โดยเน้นถึงความสำคัญของการจัดให้เด็กเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็กอื่นเป็นหมู่คณะ เพื่อให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเกิดความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

3) การช่วยให้บุคคลมีความคิดฝึนเกี่ยวกับความสำเร็จ โดยการสนับสนุน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ในห้องเรียนควรมีการสอนให้เด็กคิดฝึนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการขึ้น ซึ่งผู้เรียนอาจนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (ละม้าย ศรีทนต์ 2524: 690)

แมคเคลแลนค์ เห็นว่า ควรใช้คนที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงอยู่แล้วที่มีอยู่ในสังคมให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น ควรพยายามชักจูงให้ผู้ที่มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ประกอบธุรกิจหรือวิสาหกิจเกี่ยวกับการผลิตให้มากขึ้น (ทศพร ประเสริฐสุข 2524 : 65)

3.2 การจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรม

แมคเคลแลนค์และวินเทอร์ (McClellan and Winter; cited in Klein, 1982 : 365-366) ได้พัฒนาหลักสูตร 3 อาทิตย์และ 6 อาทิตย์เพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับพวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ โปรแกรมนี้มี 2 ขั้นตอน คือ

1) แนะนำหลักการของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสัมพันธ์ที่มีต่อความสำเร็จ ทั้งส่วนตัวและสังคม มีการบรรยายเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สาชิตพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับความสำเร็จและประวัติของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

2) สอนให้คิดและทำเหมือนพวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ให้เขาได้เรียนรู้ถึงวิธีการเขียนเรื่องราวที่เป็นหลักการเพื่อตั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น การมีส่วนร่วมในสถานการณ์ที่ต้องใช้ความพยายามเพื่อความสำเร็จ ตัวของสถานการณ์นี้จะสอนให้เขาเลือกการเสี่ยงที่ปานกลาง และคิดเกี่ยวกับเป้าหมายระยะยาว เช่น ให้สถานการณ์จำลองทางเศรษฐกิจ ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องประเมินว่า ภายในช่วงเวลาที่กำหนด พวกเขาจะต้องทำสิ่งของได้เท่าไรจึงจะได้กำไร และจะขาดทุนถ้าพวกเขาประเมินสูงเกินไป กิจกรรมในลักษณะนี้จะทำให้พวกเขาซึมซาบถึงความคาดหวังที่เป็นจริง และระดับพฤติกรรมที่มีแรงจูงใจ สุดท้ายพวกเขาจะประยุกต์ความรู้ที่ได้รับเข้ากับงานอาชีพของพวกเขา พวกเขาจะถูกสอนให้พัฒนาเป้าหมายของงานอาชีพ และอธิบายถึงวิธีการที่จะไปสู่มัน จะมีการให้คำปรึกษาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่มตลอดโปรแกรม

ผลของการฝึกเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่ได้เป็นผลดีเฉพาะผู้ประกอบการเท่านั้น ยังเป็นผลดีต่อครู นักธุรกิจ และสายงานอื่นๆ ด้วย

โคลป์ (Kolb, 1965; cited in Heckhausen, 1967: 161 – 162) ได้นำวิธีการข้างต้นไปทดลองใช้กับเด็กผู้ชายที่ไม่ค่อยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลุ่มหนึ่งที่มาร่วมแคมป์พักแรมฤดูร้อน แม้ว่าเด็กพวกนี้จะมี I.Q. สูงกว่า 120 แต่ความสามารถของพวกเขาค่ำกว่าระดับเฉลี่ย ความสำเร็จจะกำหนดจากคะแนนเฉลี่ยของพวกเขา ในอีก 6 และ 18 เดือนต่อมา โคลป์ยังทดสอบดูด้วยว่ามีผลต่อพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมสูงและต่ำอย่างไรบ้าง เขาพบว่าทั้ง 2 กลุ่มต่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นใน 6 เดือนต่อมา แต่เมื่อคู่อีก 18 เดือนต่อมา กลับพบว่า พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงเท่านั้น ยังคงระดับที่ดีไว้ได้ เขาจึงเสนอว่า วัฒนธรรมของพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำคงไม่ช่วยเพิ่มค่าให้กับความพยายามสู่ความสำเร็จ จึงไม่มีประโยชน์ที่คาดหวังให้พวกเขารักษาระดับความพยายามได้โดยไม่มี การสนับสนุนจากภายนอกผลการศึกษาของโคลป์ชี้ให้เห็นว่า ถ้าจะโปรแกรมในการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ประสบผลสภาพแวดล้อมจะต้องให้คุณค่าและรางวัลกับความสำเร็งนั้น

แอรอนอฟและลิทวิน (Aronoff and Litwin, 1968; cited in Klein, 1982 : 365) ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักธุรกิจระดับกลาง มีผู้เข้าร่วมในโปรแกรม 5 วัน มีกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกด้วย ความสำเร็จกำหนดจากการที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในเวลา 2 ปีต่อมา พวกเขาสรุปว่า การทดลองโปรแกรมนี้ประสบความสำเร็จเนื่องจากกลุ่มทดลองมีความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลจากหลักสูตรทำให้นักธุรกิจกระทำเหมือนพวกที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และนั่นทำให้พวกเขาประสบความสำเร็จเหมือนผู้อื่นในฐานะผู้ประกอบการ

วิธีการฝึกเพื่อใช้ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญที่นิยมใช้มี 4 วิธี คือ (Vidler, 1977; อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข, 2524: 67 - 69)

1) วิธีให้ผู้เข้ารับการฝึกให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตนเอง โดยให้คะแนนเรื่องราวที่เขียนขึ้นเองจากแบบทดสอบทีเอที (Thematic Apperception Test) ตามวิธีการที่กำหนด และให้อธิบายแนวคิดจากการเขียนด้วย และอาจให้ผู้ฝึกตรวจให้คะแนนบทบาทนิทาน หนังสือพิมพ์ นิทานพื้นบ้าน และคำสนทนาต่างๆ ด้วย ทั้งนี้สิ่งสำคัญคือในขั้นแรกต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความเข้าใจอย่างกระจ่างแจ้งต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น สถานการณ์จำลอง การรวมกลุ่มอภิปราย การศึกษารายกรณี เป็นต้น

2) วิธีการฝึกในรูปแบบการไม่ใช้คำพูด เช่น การฝึกสมาธิ (Weditation) การส่งเสริมการเคลื่อนไหวทางร่างกายโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ช่วย เช่น การสอนการพุงลูกดอก ต้องใช้

สมาธิ มโนทัศน์เกี่ยวกับความเสี่ยงพอประมาณ การให้รางวัลเมื่อชนะ และทุกครั้งจะมีการประเมินก่อนว่าจะทำได้แค่ไหน ถ้าประเมินน้อยได้คะแนนน้อย ประเมินมากได้คะแนนมากแต่ก็ทำได้ยาก ประสบการณ์เช่นนี้จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ด้วย

3) วิธีให้บุคคลสำรวจตนเอง ให้บุคคลสำรวจตนเองว่าเรามีความรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งเร้าภายนอกและต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่ม การพัฒนาความรู้สึกของกลุ่มให้เข้มแข็งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนบุคคลให้เลือกกระทำในสิ่งที่ดีมากขึ้น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นได้โดยฐานคิดที่ว่าความผูกพันทางความรู้สึกรักใคร่ ชอบพอ จะเพิ่มพูนการเรียนรู้ให้มีความหมายมากขึ้น

4) วิธีเน้นความสำคัญทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เป็นการเน้นในเรื่องที่นี้และเดี๋ยวนี้ (Here and Now) โดยการฝึกอบรมนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปลอดจากภาระงานประจำ เพื่อให้บุคคลมีโอกาสดำเนินการแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ และพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดีขึ้น

ได้มีการนำแนวความคิดในการฝึกเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปใช้ในวงการศึกษา เพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียน เป็นการลดความสูญเปล่าทางการศึกษา มีนักวิชาการเสนอวิธีการไว้หลาย ๆ ท่าน ดังนี้

แอลชูลท เทมอร์ และแมคคลินไทร์ (Alschulet, Tabor and McIntyre, 1970; อ้างถึงในภัทรพรหม สุขประชา 2540: 24) ได้ศึกษากระบวนการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยทั่วไป แล้วสรุปออกมาเป็นแนวทางการสอนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลำดับขั้น 6 ประการคือ

- 1) จะต้องเน้นความสนใจไปที่ “อะไรกำลังเกิดขึ้นที่นี่และเดี๋ยวนี้”
  - 2) ทำให้เกิดประสบการณ์ที่เข้มข้น สามารถผสมผสานประสบการณ์ด้านความคิด การกระทำและความรู้สึกต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้
  - 3) ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถตีความหมายประสบการณ์ของตนได้ โดยพยายามให้เขายกระดับความคิดรวบยอดว่าอะไรเกิดขึ้นบ้างในขณะนั้น
  - 4) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์กับค่านิยม จุดมุ่งหมาย และพฤติกรรมของตนเอง ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นให้ได้
  - 5) สร้างให้เกิดความมั่นคงทางด้านความคิด การกระทำและความรู้สึกต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำเร็จ โดยอาศัยประสบการณ์จากการฝึกหัด
  - 6) กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวบุคคลเอง
- เดลการ์ม (Decharms, 1976 : 40) ได้เสนอเทคนิคการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับเด็กได้ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนได้เข้าใจความปรารถนาของตนเอง โดยการศึกษาด้วยตนเองและยอมรับความต้องการของบุคคลอื่นๆ ด้วย
- 2) สามารถเลือกจุดมุ่งหมายที่เป็นไปได้จริงสำหรับตนเอง และการสร้างจุดมุ่งหมายจากภายในตัวเอง (Internal Goal Setting)
- 3) พัฒนาการวางแผนงานให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง และมีการกระทำที่สามารถปฏิบัติเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นได้
- 4) ให้รู้แนวทางที่ว่าเราจะไปสู่จุดหมายได้อย่างไร โดยเน้นให้เกิดความรับผิดชอบ และการดำเนินงานตามแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้

3.3 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

พรรณี ชูชัย เจนจิต (2528: 253-260) ได้เสนอการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

- 1) พยายามทุกวิถีทางที่จะสนองความต้องการขั้นต่ำ
- 2) การกระตุ้นให้มีการเลือกที่จะนำไปสู่การพัฒนา
- 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้เด็กประสบความสำเร็จ เพื่อกระตุ้นให้เด็กรู้จักการตั้งความคาดหวังที่ตรงตามความเป็นจริง เป็นคนที่อะไรแล้วต้องการสำเร็จ ตลอดจนมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองใน

ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525) ใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมากกว่ากลุ่มที่ได้รับคำปรึกษา

ทศพร ประเสริฐสุข (2525) ได้สร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน เป็นเพศชาย 45 คน เพศหญิง 15 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบกระบวนการกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน

สรุปได้ว่า วิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นนั้นทำได้หลายวิธี ซึ่งสิ่งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การเลี้ยงดูจากครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูแนะแนวจะนำไปปรับเปลี่ยนแก้ไข ดังนั้น การอบรมสั่งสอนของครูในโรงเรียนจึงเป็นอีกหนทางเลือกที่น่าจะได้ผลและเป็นวิธีที่น่าพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจากนักวิชาการที่กล่าวถึงข้างต้นไปพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมอย่างคงทนและยั่งยืน

4. ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วัชรียา แจ่มใส (2552: 38) กล่าวว่า ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หมายถึง “ระดับความสามารถในการเรียนรู้หรือสติปัญญาของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม”

สร้อยญา ชมฉัยยา และเอื้ออารีย์ กัลวาทนนท์ (2552: 7) ได้ให้ความหมายของผลการเรียนรู้เฉลี่ยว่า หมายถึง คะแนนที่ได้โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของระดับผลการศึกษาของนักศึกษาเป็นรายบุคคลในทุกรายวิชาตลอดหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนเฉลี่ย

สร้อยญา ชมฉัยยา และเอื้ออารีย์ กัลวาทนนท์ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยกับคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ในรายวิชา 124 – 117 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 1 ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสยาม ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีความสัมพันธ์กับคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ในรายวิชา 124 – 117 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 1 และผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีความสัมพันธ์กับคะแนนทดสอบหลังเรียนในรายวิชา 124 – 117 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.3 การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.3.1 ความหมายของการมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

1) *ลักษณะมุ่งอนาคต* ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) เป็นบุคลิกภาพประเภทหนึ่งของบุคคลในอันที่จะคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้มี 3 องค์ประกอบ คือ (1) ความสามารถคาดการณ์ไกลว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล (2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นอาจเกิดกับตนได้ เช่นเดียวกับที่จะเกิดกับคนอื่น และ (3) เชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตมีคุณค่าหรือมีความสำคัญที่ไม่ลดลง

มิสเชล (Mischel, 1974 อ้างใน จักรวาล ภูวพันธ์: 2537) ได้ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่า หรือมากกว่าที่จะได้รับในปัจจุบัน มีการวางแผนเพื่อปฏิบัติ ตลอดจนควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามาแผนที่วางไว้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตนต้องการในอนาคต

ซีกูรา (Segura, 1991) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต ในการวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึงความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมการอดได้ รอได้ ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคต แทนรางวัลเล็กน้อยที่จะได้รับในทันที หรือลดบับัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

อุบล เลี้ยววาริณ (2534) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นการรู้จักคิดถึงอนาคต เล็งเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ทั้งที่จะเกิดกับตนเองและสังคมในอนาคต และสามารถควบคุมตนเองให้กระทำ หรืองดเว้นการกระทำบางอย่างได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการได้

กนกวรรณ อุุ่นใจ (2535) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต คือการมองสู่อนาคตของบุคคล โดยที่ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะสามารถคาดการณ์ไกล และตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการเพื่อจะประสบความสำเร็จในอนาคต

2) พัฒนาการของการมุ่งอนาคต

เนอมี (Nurmi, 1991) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่ซับซ้อนที่พัฒนาขึ้นในตัวบุคคลอย่างเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การตั้งเป้าหมาย (Future-oriented motives, interests and goals) ในขั้นนี้บุคคลจะมีการตั้งเป้าหมาย หรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งบุคคลมีอยู่

2. การวางแผน (Future-oriented planning) ในขั้นนี้บุคคลจะมีการวางแผนปฏิบัติการ เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนแรก มีการตัดสินใจเลือกวิธีการ หรือแนวทางที่เหมาะสม ตลอดจนมีการตรวจสอบว่าวิธีการหรือแนวทางนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายได้หรือไม่ หากพบว่าแผนหรือวิธีการที่เลือกไว้ไม่สามารถนำไปสู่เป้าหมายได้ ก็มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเสียใหม่

3. การดูความเป็นไปได้ (Evaluation of the future) เป็นขั้นการประเมินถึงความเป็นไปได้ของจุดมุ่งหมายหรือความต้องการในอนาคต ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้ว่าจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผลตอบแทนที่ได้รับจากกระบวนการนี้จะส่งผลต่อการมีลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล กล่าวคือ หากสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลเป็นไปตามที่คาดหวังหรือต้องการ

บุคคลก็จะมีลักษณะมุ่งอนาคตเพิ่มมากขึ้น แต่หากว่าสิ่งที่คาดหวังไว้ไม่เกิดขึ้น บุคคลก็จะขาดความเชื่อมั่นในอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดจากการสะสมการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล ทั้งจากการอบรมเลี้ยงดู การศึกษา การเลียนแบบ ตลอดจนสื่อมวลชน และลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับสภาวะทางสังคมของบุคคล ตลอดจนวัฒนธรรมและครอบครัว รวมทั้งต้องอาศัยความสามารถทางด้านสติปัญญาและการรู้การคิดประกอบด้วย

ลักษณะมุ่งอนาคตทั้งสามองค์ประกอบนี้พัฒนาขึ้นในบุคคล จากการที่บุคคลนั้นอยู่ในสภาพแวดล้อมและสังคมที่มีความมั่นคงถาวร มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บิดามารดาร์รักษาคำพูดและรักษาสัญญา เมื่อเป็นเด็กเคยมีประสบการณ์ว่าสิ่งที่ตนรอคอยนั้นได้รับจริงๆ ในที่สุด แต่การมุ่งอนาคตเพียงอย่างเดียวก็ไม่มีประโยชน์ บุคคลจึงต้องพัฒนาทักษะการควบคุมตนเองขึ้นด้วย

3) การควบคุมตนเอง การควบคุมตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง (Cormier and Cormier, 1979, p.476 อ้างใน ปภาวดี แจ่มศิริ, 2527, หน้า 4) อาจกล่าวได้ว่า การควบคุมตนเองเป็นกระบวนการควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้

4) กระบวนการควบคุมตนเอง กระบวนการที่ใช้ในการควบคุมตนเองนั้น ธอเรเซนและมาโฮเนจ (Thoresen and Mahoneg อ้างใน นิตยาภรณ์ ค้างเรื่อง 2540: 24) ได้กล่าวว่า มีกระบวนการที่สำคัญในการควบคุมตนเองอยู่ 2 ประการ ได้แก่

(1) การควบคุมสิ่งเร้า (Stimulus Control) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์หรือสิ่งเร้าของตน โดยประเมินเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่ควบคุมพฤติกรรมอยู่ ด้วยวิธีการแยกแยะสิ่งเร้า จากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงหรือจัดระบบสภาพการณ์สิ่งเร้าใหม่ เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

(2) การควบคุมผลกรรมด้วยตนเอง (Self-Presented) หมายถึง การให้ผลกรรมตนเองหลังจากที่ได้กระทำพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว ซึ่งผลกรรมนี้อาจเป็นได้ทั้งการเสริมแรงหรือการลงโทษ ซึ่งในการควบคุมพฤติกรรมควรใช้การเสริมแรงมากกว่าการลงโทษ

สำหรับการควบคุมตนเองตามทฤษฎีของ วอลเตอร์ ซี เร็คเลสซ์ (Walter C. Reckless) เชื่อว่า คนเรามีพลังที่ผลักดันจากภายในให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งอาจจะเกิดจาก

ปัจจัยต่างๆ ภายนอก เช่น ความยากจนหรืออาจเกิดจากปัจจัยภายนอกเมื่อเราเผชิญกับสถานการณ์ และปัญหาต่างๆ ดังนั้น เร็กลีสซ์ จึงเสนอทฤษฎีในการควบคุมตนเองไว้ดังนี้

การควบคุมจากภายใน ได้แก่ ความสำนึกที่สามารถยับยั้งควบคุมตนเอง ได้ ความสำนึกที่ดีงาม ความเคารพตนเอง มโนธรรมที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี ความอดกลั้นต่อ ความคับข้องใจ ความสามารถในการต่อสู้กับอารมณ์ฝ่ายต่ำ ความสำนึกรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นต่อ เป้าหมาย การหาความพึงพอใจอย่างอื่นชดเชย การให้เหตุผลในการถ่ายโยงความเครียด เป็นต้น

การควบคุมจากภายนอก ได้แก่ ความยึดมั่นในจารีตประเพณี ความ คาดหวังของสังคม ภาระผูกพันที่ต้องปฏิบัติตามปทัสฐานของสถาบัน ความรับผิดชอบตามที่ได้รับ มอบหมายโอกาสที่จะได้รับการยอมรับ และความสำนึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ตนสังกัดอยู่ หรือ ใช้หลักการ และแนวคิดการควบคุมตนเองตามหลักพุทธศาสนา อันได้แก่ หิริ และ โอตตปปะหิริ คือ ความละเอียดต่อการกระทำผิดที่เกิดขึ้นภายในใจของคน ส่วน โอตตปปะหิ คือ ความเกรงกลัวต่อผล แห่งการกระทำผิดชั่วร้าย ต่อการรู้เห็นของผู้อื่น

นอกจากนี้ ลอเรนซ์ และการ์บีลล์ แบลร์ (Lawrence and Gabrielle Blair, 1996, อ้างถึงในอารยา ด่านพานิช: 2542.) ศึกษาเรื่องผลจากพฤติกรรมการเผชิญหน้าปัญหาและการ ควบคุมตนเองต่อการปรับตัวของเด็กที่สูญเสียญาติ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การเผชิญปัญหา การควบคุมตนเองจากแรงกระตุ้นภายใน ความเครียดในชีวิตประจำวัน และการ ปรับตัวในเด็กที่สูญเสียญาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็ก จำนวน 68 คน อายุ 8-13 ปี และญาติผู้ดูแลที่ เหลืออยู่ พบว่าผู้ที่มีการควบคุมตนเองจากแรงกระตุ้นภายในได้ดี จะมีภาวะซึมเศร้า น้อย มี พฤติกรรมต่อต้านสังคมน้อย และมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงมากกว่าเด็กที่มีแรงกระตุ้นจาก ภายนอกตนเอง

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีของ เอฟ อีแวน ไนย์ ที่เน้นการควบคุมจากสังคม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ อัลเบิร์ต แบนดูรา ที่เน้นการเรียนรู้การควบคุมตนเอง และการ ควบคุมพฤติกรรมโดยใช้การเรียนรู้จากสังคม

5) การพัฒนาการควบคุมตนเอง

การพัฒนาการควบคุมตนเองนั้น เด็กจะต้องผ่านการพัฒนาความสามารถ ในการควบคุมตนเอง โดยผ่านกระบวนการต่างๆ หลายอย่าง ได้แก่ การเรียนรู้โดยผ่านการเสริมแรง โดยตรง การเรียนรู้การควบคุมตนเองจากเทคนิควิธีวางระเบียบวินัย และการเรียนรู้การควบคุม ตนเองจากการทำต้นแบบ (จรรยา สุวรรณทัต, ลาดทองใบ ภู่อภิรมย์ และ กมล สุดประเสริฐ, 2533, หน้า 9-15)

4.3.2 การพัฒนาตนโดยวิธีการควบคุมตนเอง

1) ขั้นตอนการพัฒนาตนโดยวิธีการควบคุมตนเอง ในการควบคุมตนเอง มีขั้นตอนในการพัฒนาตน ดังนี้

(1) กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายด้วยตนเองเริ่มต้นด้วยบุคคลจะต้องกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลง แก้ไข ด้วยตนเองให้ชัดเจน

(2) สังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตน การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม จะต้องกระทำด้วยตนเอง และบันทึกเป็นระยะๆ

(3) กำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง หรือการลงโทษตนเอง เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการที่จะได้รับการเสริมแรง หรือการลงโทษ หลังจากที่ได้อำนาจพฤติกรรมเป้าหมาย การกำหนดเงื่อนไขของการเสริมแรง หรือการลงโทษนี้ ควรกระทำด้วยตนเอง เพราะสอดคล้องกับความต้องการของตน อันจะนำไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) เลือกเทคนิคด้วยตนเอง การเลือกเทคนิคด้วยตนเอง จะช่วยให้สามารถเลือกเทคนิค เพื่อควบคุมพฤติกรรม ได้เหมาะสมกับตน

(5) ใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง ตามวิธีการและขั้นตอนของเทคนิคที่นำมาใช้

(6) ประเมินตนเอง เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป้าหมายว่าเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไข และข้อกำหนดหรือไม่

(7) เสริมแรง หรือ การลงโทษตนเอง หลังจากประเมินพฤติกรรมเป้าหมายตามข้อ 1.5 แล้วการจะได้รับการเสริมแรงหรือลงโทษนั้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป้าหมาย ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือไม่ ถ้าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือไม่ ถ้าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ก็เสริมแรงด้วยการให้รางวัล แต่ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ควรมีการลงโทษเช่นกัน

2) การดำเนินการเพื่อการควบคุมตน เพื่อให้การควบคุมตน บรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิผล การดำเนินการเพื่อการควบคุมตน มีวิธีดำเนินการดังนี้

(1) กำหนดเป้าหมาย (Set a goal) การควบคุมตนจะสำเร็จได้ด้วยดี จะต้องเริ่มด้วยการกำหนดเป้าหมายสำหรับตน เป้าหมายปกติจะกำหนดเป็นพฤติกรรมเป้า (target behavior)

(2) ระบุพฤติกรรมเป้า (Defining your target behavior) การควบคุมตน มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องกำหนดพฤติกรรมเป้า ในรูปของเป้าเชิงพฤติกรรม เช่น "เลิกบุหรี่" ในการกำหนดพฤติกรรมเป้าควรมีลักษณะเป็นบวก ถ้าต้องการจะลดน้ำหนักลง อย่าเขียนว่า "เพื่อ

"ไม่ให้อ้วน" ซึ่งมีลักษณะเป็นลบ แต่ควรเขียนว่า"เพื่อให้ผมลดลง" ซึ่งมีลักษณะเป็นบวก คือ เน้นสิ่งที่ท่านต้องการจะเป็น ไม่ใช่สิ่งที่ท่านเป็นอยู่

(3) เลือกเป้าหมายที่บรรลุได้ (Selecting and attainable goal) พฤติกรรมเป้าหมายจะต้องบรรลุได้ ความผิดพลาดของการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ก็คือการเลือกเป้าหมายที่เป็นไปไม่ได้หรือสูงเกินไป

(4) บันทึกพฤติกรรม (Recording your behavior) ครั้งแรกที่กำหนดเป้าหมาย จำเป็นจะต้องสังเกตพฤติกรรมในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้า และเพื่อการเปรียบเทียบต่อไป วิธีการบันทึกให้ใช้วิธีการที่ปฏิบัติได้ไม่ยาก และสามารถเคลื่อนที่ได้ (Portable) ปกติควรบันทึกอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง แต่ไม่ควรนานกว่า 3-4 สัปดาห์ ต่อครั้ง

(5) การทำสัญญากับตน (Marking a self-contract) เพื่อให้ได้ข้อตกลงกับตัวเองที่ชัดเจน เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องทำให้เสร็จ วิธีที่ดีที่สุด คือ การทำสัญญากับตนเอง สัญญาดังกล่าวจะต้องเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ยุติธรรม และมีข้อความในเชิงบวก

(6) การเสริมแรงตน (Self-reinforcing) ในอุดมคติ การเสริมแรงที่ดีที่สุดก็คือ การเสริมแรงทันทีที่มีพฤติกรรมตามเป้าหมาย

สรุป การควบคุมตนเอง หมายถึง การมีวินัยในตนเอง สามารถบังคับตนเองให้ปรับปรุงหรือจัดระเบียบพฤติกรรมบางชนิดของตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อการจัดสร้างพฤติกรรมใหม่ที่นำปรารถนาหรือเพิ่มปริมาณพฤติกรรมนั้นหรืออนุรักษ์พฤติกรรมที่ดีมีประโยชน์ ตลอดจนการลดลงหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่นำปรารถนาให้หมดไปโดยการจัดการตนเองและไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมบังคับจากผู้อื่น ผู้มีความสามารถในการควบคุมตนเองจะมีความเป็นตัวของตัวเองสูงและมีความมั่นคงในอารมณ์ ไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์แวดล้อมภายนอก และจะกระทำตนอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม การควบคุมตนเองจึงเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งที่บุคคลจะต้องพัฒนาให้มีมากขึ้น เพื่อให้พฤติกรรมเป้าหมายนั้นดำรงอยู่ (Maintenance) และ (Generalization) ต่อไปได้ แต่การที่บุคคลจะควบคุมตนเองได้ เขาจะต้องมีจุดประสงค์บางอย่างเกิดขึ้นก่อน อันหมายถึงการมุ่งอนาคตในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การควบคุมตนเองโดยปราศจากการมุ่งอนาคตนั้นแทบจะไม่ปรากฏ แต่การมุ่งอนาคตที่ไม่มีการควบคุมตนเองนั้นมิปรากฏอยู่บ่อยๆ และแสดงถึงความล้มเหลวในความตั้งใจของบุคคล

4.4 การอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นตัวบ่งชี้ถึงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้เรียน ในการ

นำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูจะนำเสนอในส่วนของ ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู มีนักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ในทัศนะที่ต่างกัน ดังนี้

เกรก (Crag ,Grace.,1979: 91 อ้างถึงใน อัจฉรา สุขารมณ 2528: 61) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้ในการพัฒนา ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้และความหวังของสังคม ตลอดจนการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของตนในสังคมนั้นๆ ด้วย

ไรท์ (Wright, 1981: 39 อ้างถึงใน อรัญญา กาญจน 2546: 31) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กใน 4 ด้าน คือ การควบคุม การเป็นแบบอย่างแก่เด็ก การให้รางวัล และการลงโทษ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520: 21) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึงการที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกันอันเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถให้รางวัลหรือลงโทษการกระทำต่าง ๆ ของเด็กได้ และเด็กยังมีโอกาสสังเกตและเลียนแบบการกระทำต่างๆ ของผู้เลี้ยงดูอีกด้วย

เพ็ญแข ประจวบจันติก (2536: 19) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู จัดเป็นวิธีการกล่อมเกลานุคคล ซึ่งมีการให้รางวัลและการลงโทษเป็นประเด็นสำคัญในการกล่อมเกลานุคคลให้มีลักษณะตามที่สังคมต้องการ

อุไรวรรณ คณิงสุขเกษมและคณะ (2540: บทคัดย่อ) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดวัยเด็ก และการเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีผลบางประการต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ในสถาบันครอบครัว อันเป็นสถาบันแรกสุดทางสังคมที่เด็กเป็นสมาชิก ผลการเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในระยะต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็กต่อไปการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ สืบไปในอนาคต

สมคิด อิศระวัฒน์ (2542: 10) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึงกระบวนการในการพัฒนาทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมของบุคคลในสังคม เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อและวิธีการปฏิบัติซึ่งแต่ละบุคคลได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและจากการอบรมการถ่ายทอดวัฒนธรรม

จากการศึกษาเอกสารสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อลูกทั้งทางวาจาและกริยาท่าทาง ในลักษณะของการอบรมสั่งสอน เอาใจใส่ดูแลชี้แนะให้รางวัลและลงโทษ

4.4.2 ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของการอบรมเลี้ยงดูไว้หลายรูปแบบ ในลักษณะต่างๆ กัน ดังนี้

เฮอร์ลอค (Hurlock, 1984 : 402-403) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (autocratic rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่ามีอำนาจก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งก้าวร้าวทำให้บุตรรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (democratic rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดามารดาไม่มีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไปแต่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

3. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (laissez - faire rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำช่วยเหลือจากบิดามารดาเท่าที่ควร

โรเจอร์ (Rogers, 1972) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่นมีเหตุผลยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของลูก ให้ลูกมีส่วนร่วมรับรู้ในกิจกรรมบางอย่าง และให้ความร่วมมือกับลูกตามโอกาสอันควร การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองได้รับความยุติธรรม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งหรือปฏิเสธ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไม่ให้ความเอาใจใส่ดูแล ไม่ให้การสนับสนุนหรือคำแนะนำใดๆ พ่อแม่จะปล่อยให้ลูกๆ ทำอะไรได้ตามใจชอบ เด็กมักมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความอบอุ่นจากแม่เท่าที่ควร

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองเกินไป หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ทะนุถนอมลูก ไม่ยอมให้ลูกตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรด้วยตัวเอง พ่อแม่จะเป็นผู้ทำให้

โดยตลอดทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักตัดสินใจและมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

แอลเดอร์ (Elder, 1950 – 1955 อ้างถึงใน อรรถวณิช พานิชปฐมพงศ์, 2542: 25) ได้อธิบายถึงลักษณะของการเป็นพ่อแม่ในแบบต่าง ๆ ไว้ 7 แบบ ซึ่งมีตั้งแต่เคร่งครัดมากที่สุดไปจนถึงที่ปล่อยปละละเลยมากที่สุดไว้ ดังนี้

1. แบบเผด็จการ (autocratic) ผู้เป็นพ่อแม่ คือ อำนาจทุกอย่างซึ่งลูกที่อยู่ในปกครองไม่มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดๆ เลยและยังไม่มีโอกาสได้ตัดสินใจใดๆ แม้แต่ในเรื่องส่วนตัว

2. แบบอำนาจนิยม (authoritarian) เด็กวัยรุ่นอาจแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะได้บ้าง แต่การตัดสินใจครั้งสุดท้ายขึ้นอยู่กับพ่อแม่

3. แบบประชาธิปไตย (democratic) มีการศึกษาและถกเถียงอย่างอิสระระหว่างพ่อแม่กับลูกๆ ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก ๆ และลูกอาจตัดสินใจบางอย่างได้ แต่การตัดสินใจจะต้องขึ้นกับความเห็นชอบของพ่อแม่ด้วย ซึ่งก็หมายความว่าพ่อแม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของลูก

4. แบบเสมอภาค (equalitarian) ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูก การตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ พ่อแม่ลูกมีความเสมอภาคกันที่จะแชร์ความคิดเห็นอ่านซึ่งกันและกัน

5. แบบตามใจ (permissive) การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาหรือพฤติกรรมต่างๆ ของลูกลูกสามารถที่จะตัดสินใจปัญหาต่างๆ ได้อย่างอิสระ แต่คำแนะนำของพ่อแม่ก็ยังได้รับความเคารพเชื่อฟังอยู่มาก

6. แบบปล่อยตามสบาย (laissez – faire) ลูกสามารถทำอะไรก็ได้โดยอิสระเสรีโดยไม่จำเป็นต้องฟังคำแนะนำจากพ่อแม่หรือไม่ ลูกมีอำนาจในการตัดสินใจทุกอย่างด้วยตนเองที่เกี่ยวข้องกับตัวของเขา ซึ่งพ่อแม่จะไม่มาเกี่ยวข้องด้วย

7. แบบปล่อยปละละเลย (ignoring) พ่อแม่ไม่สนใจว่าลูกจะทำอะไรอย่างไร หรือมีความสนใจน้อยมาก ไม่สนใจพยายามชักจูงพฤติกรรมของลูกเลย

มัญชรี บุณนาค (2514: 22) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ไว้ดังนี้

1. แบบประชาธิปไตย (democratic) คือ พ่อแม่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูบุตรและภาระอื่นของครอบครัว การตัดสินใจใดๆ ในครอบครัวเกิดขึ้นจากการตกลงเห็นชอบของสมาชิกทุกคน บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่และรับผิดชอบในกิจกรรม

ต่างๆ ของครอบครัวมีโอกาสหัดคิดริเริ่มและตัดสินใจจากเรื่องเล็กๆ ไปหาเรื่องใหญ่ และจะสร้างเป็นนิสัยต่อไป รู้จักคิดริเริ่มและแสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเอง

2. แบบอัตตาธิปไตย (authoritarian) คือ พ่อแม่มีอำนาจสิทธิขาดในการกิจทุกประการในครอบครัว เป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมายและกฎเกณฑ์ทุกอย่าง บุตรเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่และบุตรในครอบครัวที่มีบรรยากาศแบบนี้จะห่างเหิน บุตรจะรู้สึกขาดความอบอุ่นและมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามคำสั่งพ่อแม่เป็นประจำทำให้ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

3. แบบปล่อยตามใจ (laissez – faire) คือ พ่อแม่มักใช้อารมณ์กับบุตรมากกว่าเหตุผลบุตรจะรู้สึกขาดความรัก และมักมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่เชื่อความยุติธรรมและไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือรับการฝึกฝนให้มีคุณธรรมความดีต่าง ๆ ขาดระเบียบวินัยขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีความขยันขันแข็งและไม่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จรรยา สุวรรณ และคณะ (2521) สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่คนไทยนั้นมีอยู่ 3 แบบ ดังนี้

1. แบบให้ความรัก คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความอบอุ่นเป็นกันเองและยกย่องเด็กให้รางวัลเด็กด้วยการให้ความรักและตามใจเด็กพอสมควร มักพบในครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน

2. แบบลงโทษ คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใช้การลงโทษเด็ก เมื่อเด็กทำผิดด้วยการดูดำหรือเขี่ยตามแต่ลักษณะของความผิดและมักพบมากในครอบครัวถึงแก่กรรมหรือแยกกันอยู่

3. แบบเรียกร้องจากเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คาดหวังว่าลูกของตนจะต้องเป็นไปตามที่ตนคาดหวังไว้ พ่อแม่จะเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ลูกทุกอย่าง ซึ่งจะพบในครอบครัวคนไทยทั่วไป

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก (2520 :1-15) แบ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูโดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมเป็น 4 แบบ คือ

1. แบบรักสนับสนุน คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงความรักต่อลูกอย่างเปิดเผยยอมให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว และมีความเข้าใจความรู้สึกของลูกอย่างดี

2. แบบควบคุม คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยควบคุมบังคับ และลงโทษลูกเมื่อกระทำในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ

3. แบบใช้เหตุผล คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แจกแจงเหตุผลต่างๆ แก่เด็ก ในการสนับสนุนให้เด็กกระทำหรือห้ามปรามมิให้เด็กกระทำสิ่งใด

4. แบบลงโทษทางจิต เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ใช้การว่ากล่าวตีสอนเด็กด้วย วาจาเมื่อเด็กทำผิดหรือใช้วิธีขู่ว่าจะไม่รัก และตัดสิทธิ์บางอย่างที่เด็กเคยมีตามปกติ

อรพินธ์ ชูชม (2527: 5-6) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กในแง่ของการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีอาจแยกการพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งออกจากด้านอื่นๆ ได้ ซึ่งได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาการด้านต่างๆ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้น การพัฒนาด้านร่างกาย หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย ด้วยการฝึกให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของอวัยวะต่าง ๆ ตลอดจนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ส่วนตัว รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างมีสุขนิสัยที่ดีฝึกให้เด็กได้เล่นออกกำลังกายเพื่อบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และพักผ่อนอย่างเพียงพอ และถูกวิธี

2. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาด้านอารมณ์สังคม หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ฝึกให้ เด็กรู้จักปฏิบัติตนต่อหมู่คณะ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นตามความสามารถ รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ทั้งการเล่นและการทำงาน ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักการรับและการให้ รู้จักปฏิบัติตามมารยาททางสังคมง่าย ๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ และให้กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

3. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ส่งเสริมให้เด็กมีไหวพริบ เฉลียวฉลาด ฝึกให้เด็กรู้จักความหมายของคำและช่วยให้เด็กรู้จักใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามวัย ให้ความสนใจฟังความคิดเห็น ตลอดจนปัญหาหรือความสงสัยของเด็ก ตอบคำถามหรือแนะนำให้เด็กเข้าใจ ได้ถูกต้องตามเหตุและผลอย่างง่าย ๆ สอนให้เด็กรู้จักระมัดระวังตัวจากสิ่งที่เป็นอันตรายในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงตามความเหมาะสมส่งเสริมให้เด็กได้ดูรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองใช้จริง

4. การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการพัฒนาจริยธรรม หมายถึง การที่บิดามารดาปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญู กตเวทิตี เคารพผู้ใหญ่และรู้จักเกรงใจ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา ฝึกให้เด็กนิยมการทำความดี โดยการให้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กรมวิชาการ (2529: 16-23) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งควรส่งเสริมพัฒนาการของบุตรในทุกๆ ด้าน คือ

1. การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย เด็กจะมีพัฒนาการทางกายที่ดี ต้องเน้นในเรื่องของอาหาร ทักษะการไอ้ชื้อวัยวะ และสุขภาพอนามัย

2. การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ อารมณ์ในปัจจุบันของเด็กเกี่ยวข้องกับมาจากระบบการณ้ทางอารมณ์ที่เด็กได้รับจากทางบ้าน ในวัยค้ันๆ ท้ศนะคติที่เด็กมีต่อผู้อื่น ความสามารถที่จะขจัดความค้บข้องใจและความเครียดที่เกิดขึ้น ย่อมขึ้นอยู่กั้บระบบการณ้ทางอารมณ์ที่เด็กได้รับการปลูกฝ้ิงมาจากบ้าน ควรจะให้เด็กมีความสัมพันธ์อบอุ่นกั้บครอบครัว

3. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม วิธีที่พ่อแม่ช่วยปรับปรุงการเข้าสังคมของลูก ช่วยให้ลูกมีพัฒนาการทางสังคม มีอยู่หลายวิธี คือ

3.1 สร้างบรรยากาศเป็นกันเองกั้บเด็ก

3.2 เอาใจใส่และพยายามเข้าใจความต้องการและความสามารถของเด็ก

3.3 ฝึกให้เชื่อมั่นในตนเองและรู้จักแพ้ชนะ

4. ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลมาจากการเรียนรู้ นับตั้งแต่เกิด เด็กจะเรียนรู้ตลอดเวลา จากการฟัง การเห็นและการปฏิบัติ โดยเรียนจากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกั้บการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดู ที่บุตรรู้สึกว้าบิตามารดาก้าวก้ายเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งก้าวร้าวทำให้ตนรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดามารดามีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

3. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ ค้าแนะน้า ช่วยเหลือ จากบิดามารดาเท่าที่ควร

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ทศพร ประเสริฐสุข (2525) ได้สร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผ่านการทดสอบและถูกจัดเป็นเด็กด้อยสัมฤทธิ์จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติ กลุ่มละ 20 คน โมเดลการสอนคือ GPDAM (Group Process for Developing Achievement Motivation Model of Teaching) ลำดับขั้นการเรียนรู้ตามโมเดลการสอนมี 7 ขั้น คือ 1) ขั้นรับรู้ 2) ขั้นขบคิดและวางแผน 3) ขั้นค้นคว้า 4) ขั้นรายงาน 5) ขั้นแข่งขันระหว่างกลุ่ม 6) ขั้นวิจารณ์ และ 7) ขั้นสรุปผล กลุ่มทดลองได้รับการฝึกด้วยโมเดลการสอนแบบ GPDAM ส่วนกลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติใช้วิธีการสอนแบบทั่วไป โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้ครูชุดเดียวกัน แต่สอนคนละวิธี ส่วนกลุ่มปกติสอนโดยครูประจำการ ปรากฏว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลอง มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นและสูงกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติ นอกจากนี้ ยังมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติอีกด้วย

ดารณี วงษ์อ่อนน้อย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง กรุงเทพฯ ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลอง พบว่านักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้เอกสารข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กุลดา รัตนารักษ์ (2537) ได้เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดัดดรุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีเชาวน์ปัญญาอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 14 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุมพร บุญน้อม (2538) ได้ศึกษาผลของการใช้การแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านซับปลากั้ง จังหวัดสระบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คนกลุ่มทดลองได้รับการแนะแนวกลุ่ม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการแนะแนวใดๆ ทั้งสิ้น ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอมอร คีมาค (2540) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา จังหวัดขอนแก่นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 / 3 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำสุดเป็นกลุ่มทดลอง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 / 2 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสุพจน์ สีนสุวงค์วัฒน์ตามทฤษฎีของ McClelland และผู้วิจัยได้สร้างเพิ่มเติมตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของ Maslow มีค่าความเที่ยง .8042 2) โปรแกรมการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน 2) หลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อลิสตา กุรมะสุวรรณ (2552) ได้ทำการศึกษาผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชยการ

วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า(1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05และ(2) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Russell (1969, อ้างใน โกศล มิตรชื่น) ได้ทำการวิจัยเรื่อง“การศึกษาความตรงและการวัดแรงจูงใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน”มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเกรด 9 กลุ่มตัวอย่างทำ แบบทดสอบ CAT (California Achievement Test) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ ภาษา การอ่าน และทำ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โลเบล (Loebel,1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 156 คน ชาย 73 คน และหญิง 83 คน ในนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อกันและกันได้แก่ เพศ สมรรถภาพทางภาษาและเจตคติ ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ สมรรถภาพทางภาษา สมรรถภาพทางมิติสัมพันธ์ และความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เจตคติไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

อาร์มสตรอง (Armstrong,1998 อ้างถึงในเครือวัลย์ ภูมิศรีแก้ว 2552:58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการจัดกลุ่มนักเรียนโดยยึดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นทีม (STAD) ได้ทำการศึกษาค้นคว้ากับนักเรียน 47 คนที่เรียนอยู่ในเกรด 12 ที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม โดยใช้ตำราเรียน การอธิบาย การบรรยาย เอกสารประกอบการเรียน กับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ จัดกลุ่ม โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนทั้ง 2 แบบนี้มีการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอน 2 วิธีดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้สังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน และตามข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสอบถามของครูและนักเรียน พบว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนมาก จึงควรนำไปใช้สอนให้เหมาะสมในการจัดตารางเรียนแบบเน้นบล็อคเวลา

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาวฤทธิกรรมของนักเรียน ทั้งด้านการเรียน เช่น ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย ด้านส่วนตัวและสังคม เช่น ความมานะอดทน ขยัน พากเพียร ความรับผิดชอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะ

นำไปสู่การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวน่าจะเป็นวิธี
หนึ่งที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านคาง จังหวัดอุตรธานี ” มีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประเภทและแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร
4. เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง
5. การรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเภทและแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่มทดลอง วัตถุประสงค์ก่อนการทดลอง วัตถุประสงค์หลังการทดลอง และวัตถุประสงค์ติดตาม (Pretest, Posttest, Follow-up) แบบมีการสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่ม (Random Assignment) ซึ่งมีแบบการวิจัย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	Pretest	Treatment	Posttest	Follow-up
กลุ่มทดลอง X_1	R_1	T	R_2	R_3
กลุ่มควบคุม X_2	R_1	~T	R_2	R_3

ความหมายของสัญลักษณ์

X_1 แทน การสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง

X_2	แทน	การสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง
R_1	แทน	การวัดก่อนการทดลอง
R_2	แทน	การวัดหลังการทดลอง
R_3	แทน	การวัดในระยะติดตาม
T	แทน	การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
$\sim T$	แทน	การได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 216 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 216 คน มีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นละ 20 คน รวมเป็น 60 คน หลังจากนั้นสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มละ จำนวน 30 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.2.1 การเลือกแบบสุ่มตัวอย่าง (Random Selection) โดยครูที่ปรึกษาแต่ละชั้น คัดเลือกแบบสุ่มตัวอย่างมาจากทุกห้องเรียนชั้นละ 20 คน ซึ่งทุกห้องเรียนมีนักเรียนคละกัน และมีลักษณะใกล้เคียงกันที่เป็นตัวแทนของประชากรได้

2.2.2 การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นการสุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม ได้นักเรียนกลุ่มละ 30 คน

2.2.3 การสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจับสลากกลุ่มวิจัยเพื่อ กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.1 ตัวแปร

3.1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) *ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำ* คือ การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) *ตัวแปรสมทบ* คือ ตัวแปรที่นำมาศึกษาเพิ่มเติมกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่
  - (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - (2) ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต
  - (3) การเลี้ยงดูจากครอบครัว

3.1.2 *ตัวแปรตาม* คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.2.1 *ตัวแปรอิสระ* มี 2 กลุ่ม คือ *ตัวแปรอิสระจัดกระทำ* คือ การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

1) การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สำหรับใช้กับกลุ่มทดลองโดยชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 12 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมใช้เวลาดำเนินการ 60 นาที ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ประกอบย่อยต่างๆ ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ (1) ความกระตือรือร้น (2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ (3) การตั้งเป้าหมายที่ทำทลายความสามารถ (4) ความมานะอดทน ขยันพากเพียรในการทำงาน (5) ความรับผิดชอบ และ (6) การรู้จักวางแผน มีระบบในการทำงาน ตัวแปรนี้มี 2 ค่า คือ การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับกลุ่มทดลองกับการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆสำหรับกลุ่มควบคุม

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้จากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งคำนวณโดย นำคะแนนที่ได้ของแต่ละวิชาคูณกับหน่วยกิตของแต่ละวิชา นำผลคูณที่ได้มาบวกกันแล้วหารด้วยผลบวกของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด จำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้ (1) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในภาค 1 ปีการศึกษา 2555 ระหว่าง 1.00 – 2.00 กำหนดให้เป็น

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (2) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในภาค 1 ปีการศึกษา 2555 ระหว่าง 2.00 – 4.00 กำหนดให้เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3) ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถรอคอยได้ โดยที่ไม่ได้ทำให้รู้สึกว่าการรอคอยนั้นคือคุณค่าลงไป ตัวแปรนี้วัดโดย “แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย จำนวน 20 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนนรวมมาก แสดงว่าเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อย นักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 77 -87 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ และนักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 88 -101 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง

4) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา แบ่งเป็น (1) การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดู ที่บุตรรู้สึกว่าการบิดามารดาทำร้ายหรือเป็นส่วนตัวของตน ยับยั้งก้าวร้าวทำให้ตนรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย (2) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนอย่างยุติธรรม บิดามารดาไม่อดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร (3) การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่คำแนะนำช่วยเหลือ จากบิดามารดาเท่าที่ควร ตัวแปรนี้วัดโดย “แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย จำนวน 12 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนนรวมในแบบใดมากที่สุดแสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูตามแบบนั้น

3.2.2 **ตัวแปรตาม** ตัวแปรสมทบของการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และ 3) การเลี้ยงดูจากครอบครัว

3.2.3 **ตัวแปรตาม** ตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึง (1) ความกระตือรือร้น (2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ (3) การตั้งเป้าหมายที่ทำหายความสามารถ (4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน (5) มีความรับผิดชอบ (6) รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ ตัวแปรนี้พัฒนาโดยการได้ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้ววัดโดย

“แบบสอบถามแรงงูใจไฟสัณฤทธิ” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย จำนวน 36 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนนรวมมาก แสดงว่าเป็นผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง มี 2 ประเภท ได้แก่

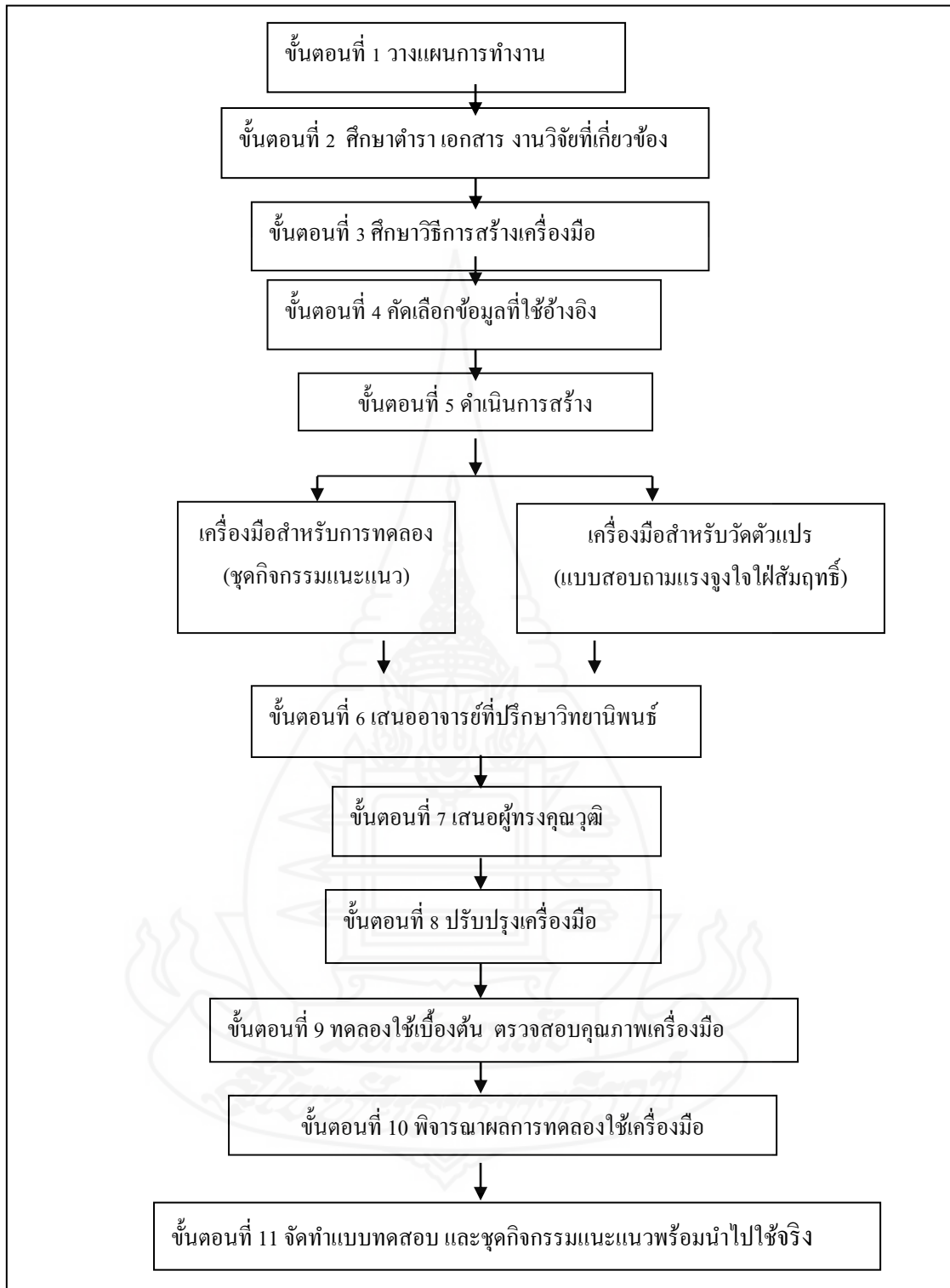
- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟสัณฤทธิ (ใช้กับกลุ่มทดลอง) จำนวน 12 กิจกรรม
- 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคม (ใช้กับกลุ่มควบคุม) จำนวน 12 กิจกรรม

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปร มี 4 แบบสอบถาม ได้แก่

- 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- 2) แบบสอบถามแรงงูใจไฟสัณฤทธิ
- 3) แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต
- 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคม ทั้งเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง และเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร มีขั้นตอนในการสร้าง ดังภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แสดงวิธีการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 สำรวจเครื่องมือที่ต้องใช้ ผู้วิจัยสำรวจเครื่องมือที่ต้องใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีเครื่องมือที่ต้องใช้ 2 ประเภท

ประเภทแรก คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 1 ชุด จำนวน 12 กิจกรรมสำหรับกลุ่มทดลอง และกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ 1 ชุด จำนวน 12 กิจกรรมสำหรับกลุ่มควบคุม

ประเภทที่สอง คือ เครื่องมือวัดตัวแปร ได้แก่ แบบสอบถาม 4 แบบสอบถาม คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

ขั้นที่ 2 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือ 2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือ (ฉบับร่าง) 3) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ 4) พิจารณาเครื่องมือ 5) ปรับปรุง ทดลองใช้เบื้องต้นและตรวจสอบคุณภาพ 6) พิจารณาผลการทดลองใช้เบื้องต้น และ 7) จัดทำแบบสอบถามและชุดกิจกรรมแนะแนวพร้อมใช้จริง

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสวงหารูปแบบและแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปร จากนั้นรวบรวมสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสม สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นที่ 4 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ประการแรก ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นที่เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยเขียนนิยามปฏิบัติการของตัวแปรให้ชัดเจนและครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญอย่างครบถ้วน สร้างผังตัวแปร โดยพิจารณาว่า ตัวแปรนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จะวัดด้วยคำถามกี่ข้อ เป็นข้อบวกกี่ข้อ เป็นข้อลบกี่ข้อ แล้วเขียนข้อคำถามตามผังตัวแปร และนิยามปฏิบัติการ นอกจากนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามทั่วไป แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู เพื่อวัดตัวแปรสมทบซึ่งนำมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

ประการที่สอง ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 กิจกรรม สำหรับใช้กับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับการสร้างกิจกรรมแนะแนว และการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กำหนดกรอบแนวคิดชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่น เนื้อหา นิยามปฏิบัติการ วัตถุประสงค์ กิจกรรม รูปแบบ

กิจกรรมและการวัดผล ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รวม 12 กิจกรรม

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา และขอคำแนะนำด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ และวิธีการ หลังจากนั้นนำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาดังนี้

- 1) แบบสอบถามพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงโครงสร้าง โดยพิจารณาจากความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด ความเหมาะสมด้านภาษา และลักษณะข้อคำถาม
- 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาความตรงด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม ขั้นตอน และวิธีการ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามและกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านประกอบด้วย นางสาวยุพดี จารุวิภาค ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมสำหรับวัยรุ่น นางสาวดาริณี หมั่นทรัพย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา และนางสาวปวีณานิยมธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและจิตวิทยา ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ ซึ่งแบบประเมินและรายชื่อผู้ตรวจสอบแสดงไว้ในภาคผนวก ผู้วิจัยนำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.76 - 1

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือและนำไปใช้จริงในการทดลองเบื้องต้น

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การทดลองใช้เครื่องมือเบื้องต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบสอบถามทั้ง 4 ชุด โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 15-20 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างโดยมีค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .88

ขั้นที่ 8 พิจารณาผลการทดลองใช้เครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำผลการทดลองเบื้องต้นมาวิเคราะห์การใช้ภาษาอีกครั้ง ปรับปรุงจนให้มีคุณภาพเพื่อใช้จริง เครื่องมือที่เป็นชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยพิจารณาข้อบกพร่องต่างๆและนำข้อเสนอแนะของผู้ทดลองมาปรับปรุงให้มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้จริง ส่วนกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมของกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยเลือกจากกิจกรรมแนะแนวที่มีผู้สร้างไว้แล้วมาใช้ในการทำวิจัย

ขั้นที่ 9 จัดทำแบบวัดและชุดกิจกรรมพร้อมใช้จริง เมื่อปรับปรุงเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามและชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงจนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมเครื่องมือทั้งหมดมาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ที่มีรูปแบบเป็นมาตรฐานเพื่อใช้จริง แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน จำนวน 1 ชุด ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 36 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู จำนวน 12 ข้อ ส่วนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 กิจกรรม ใช้กับกลุ่มทดลอง กิจกรรมแนะแนวอื่นๆด้านส่วนตัวและสังคม จำนวน 12 กิจกรรม ใช้กับกลุ่มควบคุม

4.3 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้นมา 2 ลักษณะ คือ

4.3.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

- 1) ลักษณะแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ

4.3.2 เครื่องมือที่เป็นกิจกรรมแนะแนว มีลักษณะเป็นกิจกรรมแนะแนว ใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 12 กิจกรรม ประกอบกันเป็นชุดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ความกระตือรือร้น (2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ (3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ (4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน (5) มีความรับผิดชอบ (6) รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน ผู้วิจัยนำแต่ละองค์ประกอบย่อยมาสร้างกิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยนำแนวคิดและหลักการการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษากรณีตัวอย่าง การฝึกพฤติกรรม ฯลฯ

- 2) ลักษณะของกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ด้านส่วนตัวและสังคม ใช้กับกลุ่มควบคุม

5. การรวบรวมข้อมูล

5.1 ก่อนการทดลอง

ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มี 4 ตอน

5.2 ดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมละ 60 นาที ใช้เวลา 12 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 วัน วันละ 4 กิจกรรม ส่วนกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่วนตัวและสังคม จำนวน 12 กิจกรรม โดยทำกิจกรรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในวันและเวลาเดียวกัน รายละเอียดปรากฏในเอกสาร ภาคผนวก ค ใช้สถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน มีการสุ่มผู้วิจัยกับผู้ช่วยผู้วิจัย โดยการจับสลากเพื่อกำหนดการดำเนินกิจกรรมจำนวนใกล้เคียงกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.3 หลังการทดลอง

ทำแบบสอบถามหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 1 สัปดาห์ และในระยะติดตามทำแบบสอบถามซ้ำอีกครั้ง หลังจากทำแบบสอบถามหลังทดลองเสร็จสิ้นอีก 3 สัปดาห์ และตรวจให้คะแนนจากแบบทดสอบ

6. สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้

6.1.1 **สถิติพรรณนา** ใช้วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.1.2 **สถิติอ้างอิง** เป็นสถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 **วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง** เพื่อพรรณนาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2.2 วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป การตรวจสอบความเท่าเทียมกันของกลุ่มตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังทดลอง การวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) ส่วนการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) การวิเคราะห์ทางสถิตินี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณโดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาก่อนการทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มทดลองตามตัวแปรสมทบ

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่พบนัยสำคัญทางสถิติจะแสดงด้วยสัญลักษณ์

* แสดงว่านัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 216 คน มีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่วิเคราะห์เพื่อการเข้าใจกลุ่มตัวอย่างเป็นเบื้องต้นคือ การใช้การคำนวณร้อยละ ของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน โดยจำแนกตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเลี้ยงดูจากครอบครัว

ข้อมูลกลุ่มทดลอง	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
1.00 - 2.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	16	53.3
2.01 - 4.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	14	46.7
การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต		
การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตต่ำ	14	46.7
การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตสูง	16	53.3
การเลี้ยงดูจากครอบครัว		
การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ	5	16.7
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	18	60.0
การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	7	23.3

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของข้อมูลลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลอง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยต่ำอยู่ระหว่าง 1.00 -2.00 คิดเป็นร้อยละ 53.3 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ระหว่าง 2.01 -4.00 คิดเป็น ร้อยละ 46.7
2. การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตสูง จำนวน 16 คน ร้อยละ 53.3 และมีลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตต่ำ จำนวน 14 คน ร้อยละ 46.7
3. การเลี้ยงดูจากครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมามีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลการทดลอง โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ข้อ เนื่องจากจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มด้วยวิธีสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) จึงสามารถเลือกสถิติวิเคราะห์ที่เหมาะสม คือ ใช้การทดสอบค่าทีแบบอิสระ (t – test Independent) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two Way ANOVA) ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t – test independent) ตัวแปรอิสระ คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปรอิสระ (การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์)	จำนวน		ค่าสถิติ	
	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	139.63	14.05	8.60*
หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	151.03	10.03	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ได้จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ทำให้ท้อความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

ตัวแปรอิสระ (การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคมอื่นๆ)	จำนวน		ค่าสถิติ	
	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	135.47	7.59	.92
หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	136.60	7.34	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ได้จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ทำให้ท้อความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

บ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1)ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3)การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4)มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5)มีความรับผิดชอบ และ 6)รู้จักการวางแผน ไม่มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่มควบคุม

ตัวแปรอิสระ (การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว)	จำนวน		ค่าสถิติ	
	N	$\bar{X}$	S.D.	t
กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว(หลัง)	30	151.03	10.03	8.22**
กลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้าน ส่วนตัวและสังคมอื่นๆ	30	136.60	7.59	

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะ แนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัด อุดรธานีที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งได้แก่ 1)ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3)การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4)มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5)มีความรับผิดชอบ และ 6)รู้จักการวางแผน มากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตัวแปรการ ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวแปรสมทบ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และ การเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกัน หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานข้อนี้

คาดหวังว่าการที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีมีลักษณะเฉพาะที่ต่างกัน น่าจะได้รับประโยชน์จากการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกัน ตัวแปรอิสระที่เป็นหลักของการวิเคราะห์ คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขณะที่ตัวแปรสมทบเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยตัวแปรสมทบที่นำมาวิเคราะห์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเล็งดูจากกรอบครวั การวิเคราะห์ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two Way ANOVA) ในขั้นนี้มุ่งพิจารณากับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับตัวแปรลักษณะเฉพาะซึ่งตัวแปรสมทบเป็นสำคัญ

ตัวแปรสมทบแต่ละตัวมีคะแนนเป็นค่าต่อเนื่อง เมื่อต้องการทำเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่ม (nominal) ได้แปลงตัวแปรเหล่านี้ใหม่โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นค่าแบ่ง คือคะแนนต่ำสุดถึงค่าเฉลี่ย กำหนดให้เป็นกลุ่มต่ำ และคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยกำหนดให้เป็นกลุ่มสูง และมีการกำหนดกรแบ่งกลุ่มตามคะแนนที่ได้รับสูงสุดเมื่อเทียบตามลำดับในตัวแปรสมทบที่เป็นลักษณะการเล็งดูจากกรอบครวั ดังนี้

1) การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรนี้มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 123 – 178 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 151.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.03 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง นักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 123 - 151 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 16 คน นักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 152-178 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จำนวน 14 คน

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในภาค 1 ปีการศึกษา 2555 ระหว่าง 1.00 – 2.00 กำหนดให้เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 16 คน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในภาค 1 ปีการศึกษา 2555 ระหว่าง 2.01 – 4.00 กำหนดให้เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 14 คน

3) การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต หมายถึง การมุ่งมั่นในการทำให้ผลการเรียนหรือผลของการทำงานดีขึ้น โดยตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงาน หากความรู้เพิ่มเติมเสมอ ตัวแปรนี้มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 77 -101 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.78 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง นักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 77 -87 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ จำนวน 14 คน นักเรียนที่มีคะแนนระหว่าง 88 -101 จัดเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จำนวน 16 คน

4) การเลี้ยงดูจากครอบครัว หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ตัวแปรนี้มีการแบ่งเป็นตามกลุ่มตามคะแนนที่ได้รับจากการทำแบบวัด แบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยผู้ที่ได้คะแนนรวมในแบบใดมากที่สุดแสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูตามแบบนั้น ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการมีจำนวน 5 คน นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจำนวน 18 คน และได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจำนวน 7 คน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับลักษณะพื้นฐานที่เป็นตัวแปรสมทบ เป็นดังนี้

2.2.1 ผลการวิเคราะห์แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการได้ใช้

ชุดกิจกรรมแนะแนวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มุ่งพิจารณาตรวจสอบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันได้รับประโยชน์จากการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเป็นดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
(ก) x (ข)	1	13.13	13.13	.30	.59
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ข)	1	136.01	136.01	3.06	.09
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (ก)	1	1543.71	1543.71	34.73*	.000
ความคลาดเคลื่อน	26	2918.97	30.67		
รวม	29	1950.97			

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า

1) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ มีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) กลุ่มทดลองที่มีลักษณะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันเมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ มีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่างกัน

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มุ่งพิจารณาตรวจสอบว่านักเรียนที่มีการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต ต่างกันได้รับประโยชน์จากการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเป็นดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
(ก) x (ข)	1	58.88	58.88	12.27	.27
ลักษณะควบคุมตนเองและมุ่งอนาคต (ข)	1	55.69	55.69	1.20	.28
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (ก)	1	1360.18	1360.18	29.27*	.00
ความคลาดเคลื่อน	26	1280.10	32.34		
รวม	29	2918.97			

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า

1) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) กลุ่มทดลองที่มีลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตแตกต่างกันเมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต พบว่า การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะการควบคุมตนเองและมุ่งอนาคตต่างกัน หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการการเลี้ยงดูจากครอบครัว

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ต้องการตรวจสอบว่านักเรียนที่มีการเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกันได้รับประโยชน์จากการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเป็นดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการเลี้ยงดูจากครอบครัว

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
(ก) x (ข)	2	33.56	16.78	.32	.73
การเลี้ยงดูจากครอบครัว (ข)	2	13.97	6.99	.13	.88
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (ก)	1	1006.69	1006.69	19.19*	.00
ความคลาดเคลื่อน	24	1258.28	52.43		
รวม	29	2918.97			

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า

1) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) กลุ่มทดลองที่มีการเลี้ยงดูจากครอบครัวแตกต่างกันเมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการเลี้ยงดูจากครอบครัว พบว่า การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะการเลี้ยงดูจากครอบครัวต่างกัน หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 4 ที่กล่าวว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) ตัวแปรอิสระ คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปรอิสระ (การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว)	จำนวน		ค่าสถิติ	
	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ระยะก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	139.63	14.05	
ระยะหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	151.03	10.03	8.60*
ระยะติดตามหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	155.33	8.14	8.07*

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ได้จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านคุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ตัวแปรอิสระ (การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคมอื่นๆ)	จำนวน		ค่าสถิติ	
	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ระยะก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	135.47	7.59	
ระยะหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	136.60	7.34	.92
ระยะติดตามหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	30	134.7	8.42	.78

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ได้จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตาม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งสรุปลำดับขั้นของการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการเล็งดูจากครอบครัวแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1.4 เพื่อเปรียบเทียบผลชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่มทดลอง ระยะทดลองกับระยะติดตาม

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าก่อนการได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.2 กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

1.2.3 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการเล็งดูจากครอบครัวที่แตกต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

1.2.4 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทั้งหลังการทดลอง และระยะติดตามแตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 216 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 216 คน มีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นละ 20 คน รวมเป็น 60 คน หลังจากนั้นสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ จำนวน 30 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) การเลือกแบบเจาะจง โดยครูที่ปรึกษาแต่ละชั้น คัดเลือกแบบเจาะจงมาจากทุกห้องเรียนชั้นละ 20 คน ซึ่งทุกห้องเรียนมีนักเรียนคละกัน และมีลักษณะใกล้เคียงกันที่เป็นตัวแทนของประชากรได้

2) การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นการสุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม ได้นักเรียนกลุ่มละ 30 คน

3) การสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจับสลากกลุ่มวิจัยเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

(1) ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำ คือ การได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและชุดกิจกรรมแนะแนวด้าน ส่วนตัวและสังคมอื่นๆ

(2) ตัวแปรสมทบ คือ ตัวแปรที่นำมาศึกษาเพิ่มเติมกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่

ก. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข. ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต

ค. การเลี้ยงดูจากครอบครัว

2) *ตัวแปรตาม* คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.3.4 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง มี 2 ประเภท ได้แก่

(1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ใช้กับกลุ่มทดลอง) จำนวน 12 กิจกรรม

(2) ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม (ใช้กับกลุ่มควบคุม) จำนวน 12 กิจกรรม

2) เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปร มี 4 แบบสอบถาม ได้แก่

(1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

(2) แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

(3) แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต

(4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

1.3.5 การรวบรวมข้อมูล

1) ก่อนการทดลองให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มี 4 ตอน

2) ดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมละ 60 นาที ใช้เวลา 12 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 วัน วันละ 4 กิจกรรม ส่วนกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่วนตัวและสังคม จำนวน 12 กิจกรรม โดยทำกิจกรรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในวันและเวลาเดียวกัน ใช้สถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน มีการสุ่มผู้วิจัยกับผู้ช่วยผู้วิจัยโดยการจับสลากเพื่อกำหนดการดำเนินกิจกรรมจำนวนใกล้เคียงกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3) หลังการทดลอง ให้ทำแบบสอบถามหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 1 สัปดาห์ และในระยะติดตามทำแบบสอบถามซ้ำอีกครั้ง หลังจากทำแบบสอบถามหลังทดลองเสร็จสิ้นอีก 3 สัปดาห์ และตรวจให้คะแนนจากแบบทดสอบ

1.3.6 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพรรณนาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างหรือตัวแปรต่างๆ ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป ในการตรวจสอบความเท่าเทียมกันของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์ตามแปรปรวนสองทาง (two way ANOVA) การวิเคราะห์ทางสถิตินี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณโดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

1.3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) สถิติพรรณนา ใช้วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) สถิติอ้างอิง เป็นสถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และสถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ได้แก่ สถิติการวิเคราะห์หาความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA)

1.4 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1.4.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 -2.00 ร้อยละ 53.3 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.01 -4.00 ร้อยละ 46.7 นักเรียนมีลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตสูง ร้อยละ 53.3 มีลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคตต่ำ ร้อยละ 46.7 และมีลักษณะการเลี้ยงดูจากครอบครัว แบบประชาธิปไตย ร้อยละ 60 รองลงมาเป็นการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยร้อยละ 23.3 และมีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ ร้อยละ 16.7

1.4.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองหลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน มากกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

1.4.3 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน

พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน ไม่มากกว่าก่อนการได้ใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมอื่นๆ อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

1.4.4 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเล็งดูจากครอบครัวต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

1.4.5 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองหลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามมากขึ้น

1.4.6 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีที่เป็นกลุ่มทดลองหลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งได้แก่ 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผน ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามไม่มากขึ้น

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในด้าน 1) ความกระตือรือร้น 2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 3) การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ 4) มีความมานะอดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน 5) มีความรับผิดชอบ และ 6) รู้จักการวางแผนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลของการวิจัยที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนด ซึ่งกล่าวว่าชุดกิจกรรมแนะแนวมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป้าหมายชุดกิจกรรมแนะแนวได้ผ่านการสร้างขึ้นอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ คือ ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา และผู้เรียน ซึ่งผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มาปรับวิธีการพัฒนาจากการสร้างโปรแกรมการเรียนและการฝึกอบรม เป็นการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับระยะเวลาและหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เกมสถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง ซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลายมาใช้ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นในครั้งนี้จะช่วยให้ผู้สอน หรือผู้ใช้ได้มองเห็นคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น อันจะนำมาซึ่งการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2.2 การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ซึ่งกล่าวว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนทดลองและระยะติดตามโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในระยะติดตามสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพฯ ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลอง พบว่านักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้เอกสารข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ชุมพร บุญน้อม (2538) ได้ศึกษาผลของการใช้การแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านซับปลากั้ง จังหวัดสระบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คนกลุ่มทดลองได้รับการแนะแนวกลุ่ม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการแนะแนวใดๆ ทั้งสิ้น ผลการวิจัย พบว่า ภายหลัง

การทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะนำกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะนำกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3 จากสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต และการเล็งดูจากครอบครัวต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากผลการวิจัยไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการควบคุมตนเองและมุ่งอนาคต และการเล็งดูจากครอบครัว ผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องในประเด็นเนื้อหา และเหมาะสมในการใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ที่เป็นวัยรุ่นหรือไม่ได้เหมาะกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดก็จะได้รับประโยชน์จากการได้ใช้ชุดกิจกรรม แนะนำเพื่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับอาร์มสตรอง (Armstrong, 1998 อ้างในเครือวัลย์ ภูมิศรีแก้ว 2552:58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการจัดกลุ่มนักเรียนโดยยึดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นทีม (STAD) ได้ทำการศึกษาค้นคว้ากับนักเรียน 47 คนที่เรียนอยู่ในเกรด 12 ที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม โดยใช้ตำราเรียน การอธิบาย การบรรยาย เอกสารประกอบการเรียน กับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ จัดกลุ่มโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนทั้ง 2 แบบนี้มีการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอน 2 วิธีดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้สังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน และตามข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสอบถามของครูและนักเรียน พบว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนมาก จึงควรนำไปใช้สอนให้เหมาะสมในการจัดตารางเรียนแบบเน้นบล็อกเวลา และสอดคล้องกับเอมอร์ ดิมาก (2540) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา จังหวัดขอนแก่นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 / 3 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำสุด เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 / 2 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสุพจน์ สิ้นสุวรรณพัฒน์ตามทฤษฎีของ McClelland และผู้วิจัยได้สร้างเพิ่มเติมตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของ Maslow มีค่าความเที่ยง .8042 2) โปรแกรมการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนและหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน 2) หลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามทฤษฎีที่นำมาสร้างชุดกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นนั้นเป็นผลมาจากชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยการจัดโปรแกรมการเรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจัดกระบวนการกลุ่ม การเล่นเกม เน้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การใช้กรณีตัวอย่างและการฝึกปฏิบัติการใช้สถานการณ์จำลอง พร้อมเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสนใจไม่รู้สึกรู้สึท้อหน่าย ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ นำมาปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนของตน เพื่อที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน จึงส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปใช้ในชั่วโมง กิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 2 ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทำให้นักเรียนทราบวิธีการปฏิบัติตนในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน โครงการ โครงการงานต่างๆ ที่นอกเหนือจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางด้านต่างๆ ที่

ต้องการครูต้องมีการสร้างความมั่นใจในตนเองให้กับนักเรียนด้วยการเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียน เช่น การกล่าวชมเชย การกล่าวให้กำลังใจ หรือการให้รางวัล

3.1.3 การนำชุดการแนะแนวไปใช้จะต้องรู้จักวิธีดำเนินการและวางแผนการใช้เวลา และการเตรียมสื่ออุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียน มากยิ่งขึ้น

3.1.4 ภายหลังจากการนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปใช้ควรติดตามผลเพิ่มเติมนอกเหนือจากแบบวัด โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่านำคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แต่ละด้าน ไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่

3.1.5 ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านแนะแนว แต่ไม่ใช่ครูแนะแนวอาจนำชุดการแนะแนวนี้ไปใช้สอนกิจกรรมแนะแนว แทนบุคลากรด้านแนะแนว ทั้งนี้เพื่อ แบ่งเบาภาระในการสอนกิจกรรมแนะแนวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน โรงเรียนที่มี บุคลากรทางด้านแนะแนวไม่เพียงพอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับภูมิหลังทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นตัวแปรสมทบ เช่น เพศ อาชีพผู้ปกครอง การพักอาศัยกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นต้น แบ่งกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นในแต่ละตัว ซึ่งอาจทำให้ได้ผลการวิจัยกว้างขวางยิ่งขึ้น

3.2.3 ควรศึกษาวิจัยสำรวจในปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในกลุ่มใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ก่อนสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อทำการทดลอง เพราะแต่ละกลุ่มผู้เรียนจะมีปัญหาบางกรณีที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมไปสู่การสร้างรูปแบบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในปัญหาอื่นๆ ที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมในสถานการณ์ขณะนั้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล แสงทองศรีกมล (2551) *จัดจิตให้มีวินัย จัดใจให้อัจฉริยะ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ฐานการพิมพ์
- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2534) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาค
บังคับ พ.ศ.2545* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.)
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กุลดา รัตนารักษ์ (2537) “การเปรียบเทียบผลของการใช้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดัดดรุณี
จังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- โกศล มิตรชื่น (2547) “ผลของการใช้โปรแกรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้รูปแบบการ
เรียนแบบ TAI (Team Assisted Individualization) ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาคณิตศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- โกศล มีคุณ (2555) การประเมินคุณภาพของเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิง
จิตวิทยา ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยา หน่วยที่ 14* ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เครือวัลย์ ศรีภูมิแก้ว (2552) “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยกลุ่ม
ร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะกับกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด” วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- จำรูณ เทียมธรรม (2546) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจียรนัย ทรงชัยสกุล (2532) “การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น* หน่วยที่ 10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2538) *การศึกษาขั้นพื้นฐาน : โอกาสของเด็กเร่ร่อน* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- จรรยา สุวรรณทัต (2526) *ประมวลบทความทางวิชาการที่บรรยายในโอกาสต่างๆภายในประเทศ พ.ศ.2521-2526* กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____ (2536) “ความสามารถในการควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา การฝึกทักษะ การฝึกทักษะและการพัฒนาจิตลักษณะเพื่อสร้างพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ฉัตรชัย วิเทศน์ (2553) “ความรู้เพื่อครูแนะแนว” *วารสารวิชาการ ปีที่ 13* ฉบับที่ 1 มกราคม – มีนาคม :80
- ชนิดา เพชรทองคำ (2542) “การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ช่อลัดดา ขวัญเมือง (2541) *กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน* วิทยพัฒนา
- ชุมพร บุญน้อม (2538) “ผลของการใช้การแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านซำปลาแก้ง จังหวัดสระบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ณรงค์ เดิมสันเทียะ (2535) “ความคงทนในการเรียนรู้และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้จากการใช้บทเรียน โปรแกรมเรียนเป็นคณะ และการสอนตามคู่มือ สสวท.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณัฐภา ระกำพล (2535) “ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ณัฐกานต์ ทิพย์ประเสริฐ (2541) “การสร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน(2524) *จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา เล่ม 2* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- _____. (2549) “ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต” ใน *เอกสารหลักสูตรการฝึกอบรมขั้นสูงแบบบูรณาการทางพฤติกรรมศาสตร์เล่มที่ 1* บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- _____. และคณะ (2528) “ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทย” รายงานการวิจัยฉบับที่ 32 กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ดวงพร พันธุ์พิทักษ์ (2548) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูกับ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525) “การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม” วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิรประวัตติวิทยาคม” วิทยานิพนธ์ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เดชา ลุนาวงศ์ (2546) “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ทศพร ประเสริฐสุข (2525) “การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธิดิมา จักรเพชร (2544) “ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- ธีระ ชัยยุทธขรรยง (2533) *กิจกรรมกลุ่มกับกิจกรรมแนะแนว* แนะนำ 24 (127)
(กุมภาพันธ์ – มีนาคม)
- นลินี ฌ นคร (2551) “เครื่องมือการวิจัย” ใน *เอกสารการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง* ตอนที่ 6
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538) “แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกออาชีพ
กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นิธิพัฒน์ เมฆขจร (2554) “จิตวิทยาเพื่อการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา* หน้าที่ 1-7
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- นิภาพร เฉลิมฉัตร(2547) “ผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภาชี “สุนทร
วิทยานุกูล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นาถธิดา ศรีทิพศิริศิลป์ (2533) “ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นุศรา สรรพกิจกำจร (2539) “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์” วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529) *นวัตกรรมทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาเทคโนโลยีทาง
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน
- บุญชม ศรีสะอาด (2543) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ปฐมมา อาแว มนสิการ เปรมปราชญ์ และพิศมัย เพียรเจริญ (2553) “การศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผลการสอบคัดเลือกเข้า
มหาวิทยาลัย และผลการเรียนระดับมหาวิทยาลัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2546-2550”
รายงานการวิจัยของสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี

- ปภาวดี แจ่มศิริ (2537) “ผลการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประดิษฐ์ อุปรนัย (2544) “การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว* หน่วยที่ 3 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประมวล คิคคินสัน (2520) *จิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น-วัยสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร แพร์พิทยา
- ปวีณา นิยมธรรม (2552) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาริสาทร กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปาริยา แก้วธรรม (2550) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักคอง จังหวัดศรีสะเกษ” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปரியพร วงศ์อนุตโรจน์(2534) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สหมิตรออฟเซต
- พนม เกตุมาน (2550) “ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น” ค้นคืนเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2555
http://www.psyclin.co.th/new_page_57.htm
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) (2532) การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย กรุงเทพมหานคร อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป
- พรรณี ชูชัย เจนจิต (2523) “ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมในจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว” กรุงเทพมหานคร สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
- _____ (2533) “ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม” ใน *จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว* กรุงเทพมหานคร สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ (2542) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร วิสิทธิ์พัฒนา
- พระมหาธานินทร์ ฐิติวิโร(อินทวิ) (2545) “การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

- พิทยาภรณ์ พิทยาธรรกุล (2546) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อปรับพฤติกรรมก่อนใน
ชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พุทธชาติ เพชรสถิตย์ (2535) “การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่ม
ที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาวิถึแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัด ธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก (2536) รายงานการวิจัยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการ
แก้ปัญหา กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ไพฑูริย์ ปลอดอ่อน (2537) “การสร้างชุดการสอนเรื่องไฟฟ้า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ภัทราพรรณ สุขประษา (2540) “ผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครูที่มี
ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในวิชา
คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- มรกต ศรียาสวิน (2545) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อทัศนคติด้านการเรียน
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันธุ์อุปถัมภ์)
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ค้นคืนเมื่อ 25 พฤษภาคม 2555
www.kodmhai.com/m1/thailaw1.html
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ (2549) “เครื่องมือและกิจกรรมเพื่อการแนะแนวในองค์กร”ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในองค์กร* หน้าที่ 1-7
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ราตรี ประชุมพันธ์ (2551) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ราไพพรรณ ชีรนิติ (2514) “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ละม้ายมาศ สรทัตต์ (2525) *การศึกษาเชิงจิตวิทยา (พลังใจทางเศรษฐกิจ) ในทฤษฎีและแนวทางการพัฒนาประเทศ* กรุงเทพมหานคร คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ละมัยภรณ์ เพียงไทยสง (2537) “การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ลาวัลย์ นवलเสน่ห์ (2553) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมยุติธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา จังหวัดตรัง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วารสารวิชาการ (2552) พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร วันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน 2515
- วนิดา อยู่ยี่น (2539) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสนใจในการประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ลิน โดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับการสอนตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วัชรีย์ ทรัพย์มี (2555) “การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา หน่วยที่ 12* บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วัชรียา แจ่มใส (2552) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- วัฒนกิจ สิทธิสถิตอังกูร (2546) “การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการสื่อสารระหว่าง
บุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์
กรุงเทพมหานคร ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต(2543) *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมปัญญา ศรีภักคนานนท์ (2534) “การศึกษาความสามารถในการสร้างสิ่งประดิษฐ์และความคิด
สร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดกิจกรรมสร้าง
สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมพร พรหมจรรย์ (2540) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยุณการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2525) *จิตวิทยาสังคม* กรุงเทพมหานคร ส่งเสริมวิชาการพิมพ์
- สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2555) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- สมหวัง แสงสุนานนท์ (2540) “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ระหว่างการใช้ชุดการสอนและการสอนปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (การศึกษาต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุพจน์ สิ้นสูงศักดิ์วัฒน์ (2527) “การสร้างแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 ในจังหวัดบุรีรัมย์” วิทยุณการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2541) *จิตวิทยาการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- สุวรรณณี แสงวงศ์ (2542) “การพัฒนาโปรแกรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจต่อเนื่องสำหรับนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสาวลักษณ์ รัตนอรุณ (2551) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน
ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช”
- สำเร็จ จันทรสวรรณและสุวรรณ บัวทวน (2548) *สถิติสำหรับการวิจัยฯ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- โสพิษ ปลอดเขียว (2546) “ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อำเภอมวกเหล็ก จังหวัด
สระบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อดิเทพ ศรีสุอารักษ์ (2545) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร”
ปริญญาานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อมร รักษาศักดิ์ (2522) *ทฤษฎีผู้ตาม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง*
- อลิสสา กุระสุวรรณ (2552) “ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อรัญญา กาญจนานา (2546) “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครศรีธรรมราช” เค้าโครงวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยทักษิณ
- อัจฉิมา จินวาลา (2535) “การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและกรณีตัวอย่างที่มีต่อความ
รับผิดชอบต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองเสื่อน้อย
กรุงเทพมหานคร” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อรพินธ์ ชูชม (2527) “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความพร้อมทางการเรียนและ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” สถาบันวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- อรุณี ชินวงศ์อมร (2535) “ผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมุติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชน์กรุงอนุสรณ์ (200 ปี) กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อารยา ด่านพานิช (2542) “การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของเยาวชนผู้กระทำผิดชายและหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อจรา สุขารมณ์ (2528) “การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาสติปัญญาด้านเหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อรจิรา จะแวรัมย์ย์ (2545) “ผลการสอน โดยการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับปฐมวัย” วิทยุณาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อรณัฐา โยทะกา (2551) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อุมพร สงสุวรรณ (2551) “ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เอมอร ดีมาก (2540) “ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อวยพร เรื่องตระกูล (2554) “การกำหนดปัญหาวิจัยและการออกแบบการวิจัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา* หน่วยที่ 3 บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Alschuler, A.S. (1973). *Developing Achievement Motivation in Adolescents*. Englewood Cliffs, N.J.: Education Technology Publications.
- Atkinson, J.W. (1964). *An Introduction to Motivation*. New York: D. Van Nostrand, Alschuler and Associates.

- Bard, E.D. and others. (1975). *Development of Barriable-Step Programmed System of Instruction for College Physical Sciences*, Dissertation Abstracts International. 5 (4) : 35.
- Brown, W. F., & Holtzman, H. W. (1955). A study attitude questionnaire for predicting academic success. *The Journal of Educational Psychology*, 46, 75-84.
- Brown, William Thomas. (1969). *Consideration of Five Aptitude and Achievement Factor in Successful Male Undergraduate Students at the university of Montana*, Dissertation Abstracts 29 : 3411 A.
- De Charms, R. (1976). *Enhancing Motivation: Change in the Classroom*. New York: Irvington Publishers.
- Dinkmeyer Don C. (1965). *Child Development*, Prentice-Hall, Inc., Englewood cliffs, New Jersey.
- Frazier, J.G. (1975). *Effect of Systemic in Service Training Model on Teaching Performance and Skill of Group Teaching*, Dissertation Abstracts International. 36 (5): 58
- Guilford, John S. and David E. Gray. (1970). *Motivation and Modern Management*. London : Harper & Row
- Guilford, J.P. (1959). *Personality*. New York: McGraw-Hill Book.
- Harper, M.J.A. (1972). *The Development and Evaluation Multiplied Self-Instruction Package in Beginning Tarrent Country Junior College*, Dissertation Abstracts International.32 (1): 84.
- Hermans, H.J.M. (1970). "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation". *Journal of Applied Psychology*.
- Hurlock., E.B. (1984). *Child Development*. New York : Mc Graw - Hill Book.
- Klein, Stephen B (1982). *Motivation Biosocial Approaches*. New York :McGraw –Hill Book.
- Loebl , Michele Kasson. (1993). *A Causae of Variables Predicting Mathematical Achievement in First-grade Children (Spacial Ability, Problem-solving)*. Dissertation Abstracts International 54(2) : 462- A.
- Maddox, H. (1965). *How to study*. London: The English Language Book Society.
- McClelland, D. C. (1953). *The achievement motive*. New York: Appleton-Century Crofter.

- McClelland, D.C. and W.C. David. (1969). *Motivating Economic Achievement*. New York: The Free Press.
- Murray, Henry H, (1964). *Motivation and Emotion* Englewood Cliffs, Prentice-Hall.
- _____. (1983). *Explorations in Personality*. New York: Oxford university Press.
- Performance enhancement. *Physiology and Behavior*.
- Murray, E.J. (1964). *Motivation and Emotion*. New York: Prentice-Hall.
- Myers, A. E. (1965). Risk taking and academic success and their relation to an objective measure of achievement motivation. *Educational and Psychological Measurement*, 25(2), 355-363.
- Ohlsen, M.M. (1970). *Group Counseling*. New York: Holt Rinehart.
- Roger , D. (1972). *Issues in Adolescent Psychology*. New York : Meredith Co operation.
- Rogers, Everett M. (1969). *Modernization Among Peasants of Communication*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Rosen , Bernard C. (1961). *Family Structure and Achievement Motivation*. *American Sociological Review*.August.
- Russel M., (2000). "Using Expected Growth Size Estimates to Summarize Test Score Changes", *Practical Assessment Research & Evaluation*.
- Suseck , Lawrence Joseph. (1993). *Perceived Parental Influence , Accommodated Learning Style Preferences and Student's Attitudes Toward Learning as They Relate to Reading and Mathematics Achievement(Reading Achievement , Learning Attitudes)* Dissertation Abstracts International.54 (2) : 462- A.
- Thompson, Rebecca R. (1996). *A Comparison of Teaching and Evaluation Methods in a Nursing Orientation Program (self-Learning Modules,Adult Learning*.
- Vidler, Derek, (1977). *Achievement Motivation in Motivation in Education*. New York: Academic Press.
- Vivas,D.A. (1981). *The Design and Evaluation of a Course in Thinking Operations for First Grades in Venezuela (Cognitive)* Dissertation Abstracts International 46 (03A) : 603 September.

- Wilson, C.L.(1989). *An Analysis of Instruction Produce in Teaching Word Problem-Solving to Learning Disabled Student*, Dissertation Abstracts International.50 (02A) : 146
<http://th.wikipedia.org> ค้นคืนเมื่อ 16 มกราคม 2555
- Weiner, B. (1972). Attribution theory, achievement motivation, and the educational process. *Review of Educational Research*, 42(66), 158-160.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1.ชื่อ	นางสาวดาริณี หมั่นทรัพย์
ดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวิสุทธิวงษ์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ จ.อุครธานี
วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) บริหารการศึกษา
ประสบการณ์ทำงาน	ครู โรงเรียนเซนต์แมรี จ.อุครธานี ผู้อำนวยการ โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา จ.บึงกาฬ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวิสุทธิวงษ์
2.ชื่อ	นางสาวยุพดี จารูวิภาค
ดำรงตำแหน่ง	แทนผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนวิสุทธิวงษ์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ จ.อุครธานี
วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)เทคโนโลยีและการสื่อสารทาง การศึกษา
ประสบการณ์ทำงาน	ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนนารีวุฒิ จ.ราชบุรี ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ จ.นครปฐม แทนผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนวิสุทธิวงษ์
3.ชื่อ	นางสาวปวีณา นิยมธรรม
ดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์.บางเลน จ.นครปฐม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียน โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การแนะแนว
ประสบการณ์ทำงาน	ครู โรงเรียนพระแม่มาวีรสัทธา ผู้อำนวยการ โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์

ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

การหาความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม

การรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	คุณลักษณะของกิจกรรม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1	โครงสร้างของชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	1
2	มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	1	1	1	1
3	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรม	1	1	1	1
4	เขียนกิจกรรมมีขั้นตอนเหมาะสมกับวัยและเวลาที่กำหนดในแต่ละขั้นตอน	1	1	1	1
5	ในความรู้, ใบบงาน, สื่อ, อุปกรณ์, เทคนิค ที่ใช้มีความเหมาะสมกับกิจกรรม	1	1	1	1
6	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	1
7	ภาษาที่ใช้ในการเขียนแผนกิจกรรมถูกต้องอ่านง่ายสื่อความหมายชัดเจน	1	1	1	1
8	เน้นการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1
ค่าเฉลี่ยรวม					1

เกณฑ์ของคะแนน

1. ช่วงคะแนน 0.00 - 0.33 ควรปรับปรุง
2. ช่วงคะแนน 0.34 - 0.67 พอใช้
3. ช่วงคะแนน 0.68 - 1.00 ดี

สรุปการรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ดี และคุณภาพทุกข้ออยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00

แบบรายงานผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ

“แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ดำเนินการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียน แสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ มีความมานะอดทน ขยันพากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ

ตารางแสดงค่า IOC ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	+1	+1	+1	1
2	0	+1	+1	0.6
3	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	-1	0.6
6	0	+1	+1	0.6
7	+1	+1	+1	1
8	+1	0	+1	0.6
9	+1	+1	+1	1
10	0	+1	+1	0.6
11	0	+1	+1	0.6
12	+1	0	+1	0.6
13	0	+1	+1	0.6
14	+1	+1	+1	1
15	+1	+1	+1	1
16	+1	0	+1	0.6
17	+1	+1	+1	1

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
18	0	+1	+1	0.6
19	+1	+1	+1	1
20	+1	+1	+1	1
21	+1	+1	+1	1
22	+1	+1	+1	1
23	+1	+1	+1	1
24	+1	0	+1	0.6
25	+1	0	+1	0.6
26	+1	+1	+1	1
27	0	+1	+1	0.6
28	+1	0	+1	0.6
29	+1	+1	+1	1
30	+1	+1	+1	1
31	+1	+1	+1	1
32	+1	+1	+1	1
33	+1	+1	+1	0.6
34	0	+1	+1	1
35	+1	+1	+1	1
36	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ยรวม				0.86

แบบสอบถามการมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์โลกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถรอคอยได้ โดยที่ไม่ได้ทำให้รู้สึกว่าการรอคอยนั้น ค่อยคุณค่าลงไป

ตารางแสดงค่า IOC แบบสอบถามการมุ่งอนาคต และการควบคุมตน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	0	+1	+1	0.6
2	0	+1	+1	0.6
3	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	1
5	0	+1	+1	0.6
6	+1	+1	+1	1
7	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	+1	1
10	+1	+1	0	0.6
11	+1	+1	+1	1
12	+1	+1	+1	1
13	0	+1	+1	1
14	+1	0	+1	0.6
15	+1	+1	+1	1
16	+1	0	+1	0.6
17	+1	+1	+1	1
18	+1	+1	+1	1
19	+1	+1	+1	1
20	+1	0	+1	0.6
ค่าเฉลี่ยรวม				0.86

แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นการกดขี่ ก้าวร้าวทำร้ายตน ยับยั้งก้าวร้าวทำให้ตนรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามต้องการของบิดามารดา บิดามารดาใช้คำพูดให้ตนเองรู้สึกอับอาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนอย่างยุติธรรม บิดามารดามีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

3. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าตนเองได้รับการตามใจต่อตนอย่างยุติธรรม บิดามารดามีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไปและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

ตารางแสดงค่า IOC แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	+1	+1	+1	1
2	+1	+1	+1	1
3	+1	0	+1	0.6
4	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	1
6	+1	+1	+1	1
7	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	+1	1
10	0	+1	+1	0.6
11	0	+1	+1	0.6
12	0	+1	+1	0.6
ค่าเฉลี่ยรวม				0.86

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน มี 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มี 36 ข้อ

ตอนที่ 3 การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต มี 20 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู มี 12 ข้อ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงให้เข้าใจโดยละเอียด ก่อนตอบคำถามแต่ละตอน

3. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงของนักเรียนให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวกาญจนา ไทยล่ำภู

นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ระดับชั้น ม.1 ม.2 ม.3

2. ระดับผลการเรียนในปีการศึกษา 2555 ภาคเรียนที่...../.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแต่ละข้อความว่านักเรียนเป็นเช่นนั้นเพียงใด ตั้งแต่ **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงบน.....ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสอน

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าเรียนตามที่ครูสอนเท่านั้น

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาเข้าเรียน

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายทุกครั้งที่มาโรงเรียน

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในห้องเรียนสำหรับการทบทวนบทเรียน

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียน

.....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

16. ขณะอ่านหนังสือ เมื่อเกิดอาการง่วงนอน ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย จึงไม่ทำสิ่งใดเลย
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
17. เมื่องานง่าย ๆ เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าอยากทำงานยากขึ้นไปอีก
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
18. ข้าพเจ้าชอบทำงานให้เสร็จตามความพอใจของตนเอง ไม่ชอบให้ใครบงการ
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
19. ข้าพเจ้าสู้ทนโดยไม่ย่อท้อ แม้จะเรียนด้วยความยากลำบาก
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
20. ข้าพเจ้าเอาชนะความเกียจคร้านเมื่ออ่านหนังสือ ทำการบ้าน
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
21. ข้าพเจ้าฝ่าฟันปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
22. ขณะข้าพเจ้าเรียน ข้าพเจ้ามุ่งมั่นถึงการเรียนรู้ตลอดเวลา
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
23. ถึงแม้วิชาที่เรียนจะยาก ข้าพเจ้าตั้งใจอย่างเต็มที่
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
24. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
25. ไม่ว่าสิ่งแวดล้อมจะเป็นอย่างไร ข้าพเจ้ามีสมาธิแน่วแน่ในการเรียนอย่างเดียว
- .....
- จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 การควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแต่ละข้อความว่านักเรียนเป็นเช่นนั้นเพียงใด ตั้งแต่ **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงบน.....
ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ชีวิตคนเราต้องรู้จักการวางแผน

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ขณะสอบข้อสอบเจ้าทำข้อสอบไม่ได้ ข้อสอบเจ้าก็พยายามทำด้วยความสามารถของตนเอง

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. เมื่อข้อสอบเจ้าประสบอุปสรรคใดๆ ก็ตามข้อสอบเจ้าอยู่เฉยๆ ปล่อยให้ไปตามกาล

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. เมื่อประสบกับความทุกข์หรือปัญหาข้อสอบเจ้าแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเองก่อนแล้วจึงขอให้ผู้อื่นช่วย

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ข้อสอบเจ้าไม่ขาดโรงเรียน โดยไม่มีธุระจำเป็น

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ข้อสอบเจ้าทำงานไม่เสร็จ ตามเวลาที่กำหนดเสมอ

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะมักไม่เป็นไปตามที่แผนวางไว้

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. ถ้าในการสอบมีการแอบเปิดตำราตอบ คนที่ไม่ฉวยโอกาสอย่างคนอื่นเป็นคนไม่ฉลาด

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

19. ข้าพเจ้ายอมทนลำบากเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

20. การเรียนหนังสือชั้นสูงๆทำให้มีโอกาเลือกทำงานและมีที่ทำงานที่ดีในอนาคต

....

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแต่ละข้อความว่านักเรียนเป็นเช่นนั้นเพียงใด ตั้งแต่ **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงบน..... ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ขณะที่ยังเป็นเด็ก เวลาที่ข้าพเจ้าร้องไห้ พ่อแม่หรือเขียนตีข้าพเจ้าเสมอ
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
2. เมื่อข้าพเจ้าทำให้พ่อแม่ไม่พอใจ ข้าพเจ้ามักถูกกล่าวหาว่าเป็นคนไม่ดี
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
3. เมื่อข้าพเจ้าทำความผิด พ่อแม่ก็จะทำโทษข้าพเจ้าเสมอ
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
4. เมื่อข้าพเจ้าขอเงินมักถูกพ่อแม่ดุด่าอยู่บ่อยๆ
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
5. พ่อแม่สอนให้ข้าพเจ้ามีระเบียบและสุภาพอ่อนโยนต่อผู้อื่น
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
6. เมื่อข้าพเจ้าทำความผิด พ่อแม่อธิบายเหตุผลและชี้แจงในสิ่งที่ถูกต้อง
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
7. พ่อแม่ให้ออกาสข้าพเจ้าพูดคุยหรือปรึกษาหรือด้วยน้อยมาก
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย
8. พ่อแม่ให้กำลังใจเสมอ เมื่อข้าพเจ้าขาดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะร่วมทำกิจกรรมของสังคม
 .....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่ไม่ให้ความสนใจในการคบเพื่อนต่างเพศของข้าพเจ้า

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. พ่อแม่ให้คำแนะนำในการคบเพื่อน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

11. เมื่อข้าพเจ้าขอร้องให้พ่อแม่ช่วยเหลือ ข้าพเจ้าไม่ได้รับความสนใจ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

12. พ่อแม่มักปล่อยให้ข้าพเจ้าตัดสินใจด้วยตนเองโดยลำพัง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ค

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

นางสาวกาญจนา ไทยล้ำภู

ผู้วิจัย

แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. คำชี้แจง

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุม 6 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึง

(1) ความกระตือรือร้น	(2) ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ
(3) การตั้งเป้าหมาย	(4) ความมานะ อดทน ขยัน พากเพียร
(5) ความรับผิดชอบ	(6) การวางแผน มีระบบในการทำงาน

1.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นกิจกรรมทางการแนะแนวที่ใช้เพื่อพัฒนานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เวลาทำกิจกรรม 3 วัน วันละ 4 กิจกรรม กิจกรรมละ 60 นาที ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 12 กิจกรรม คือ

1) “ปฐมนิเทศ”	2) “มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ”
3) “นี่แหละตัวฉัน”	4) “เป้าหมายมีไว้พุ่งชน”
5) “สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ”	6) “แผนการดีมีชัยไปกว่าครึ่ง”
7) “เพื่ออนาคตที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ	8) “อรหันต์ซัมเมอร์”
9) “หอคอยกระดาษ”	10) “คำมั่นสัญญา”
11) “ชีวิตนี้ยังมีหวัง”	12) “เราและนาย”

1.3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว แต่ละกิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

(1) ชื่อกิจกรรม	(2) เวลา
(3) ระดับ / วัยของผู้ร่วมกิจกรรม	(4) ขนาดของกลุ่ม
(5) สำคัญ	(6) วัตถุประสงค์
(7) สื่อ / อุปกรณ์	(8) วิธีดำเนินการ (ขั้นนำ, ขั้นดำเนินการ, ขั้นสรุป)
(9) การประเมินผล	

1.4 เทคนิค / วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น บทบาทสมมติ การอภิปราย การศึกษากรณีตัวอย่าง เกม และการฝึกพฤติกรรม สื่อและอุปกรณ์การจัดกิจกรรม ได้แก่ Video ใบงาน Power point รูปภาพ เครื่องฉายภาพ Projector เครื่องขยายเสียง และวัสดุอื่นที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ซึ่งทฤษฎีทางจิตวิทยาที่นำมาประยุกต์สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะของดวงเดือน พันธุมนาวิน วิธีการฝึกฝนให้บุคคลเกิดค่านิยมผลสัมฤทธิ์ของโกศล มีคุณ ได้แก่ วิธีใช้ตัวแบบ วิธีการสวมบทบาท วิธีการสร้างความขัดแย้งทางเหตุผลหรือความไม่สมดุลทางความรู้ และการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

1.5 ผู้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ควรศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ รวมทั้งควรฝึกซ้อมการจัดกิจกรรมตามรายละเอียดที่เขียนไว้ในแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละกิจกรรม จนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

2. โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นิยามปฏิบัติการ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายต่อความสามารถ มีความมานะ อดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน มีระบบในการทำงาน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ

กำหนดองค์ประกอบที่จะพัฒนา

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะ ที่จะพัฒนาได้ 6 องค์ประกอบดังนี้

1. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความกระตือรือร้น
2. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ
3. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ
4. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความมานะ อดทน ขยัน พากเพียรในการทำงาน
5. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความรับผิดชอบ
6. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงการรู้จักวางแผนมีระบบในการทำงาน

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปรสามารถจำแนกได้เป็น 6 องค์ประกอบย่อย ในแต่ละองค์ประกอบได้นำมาสร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ องค์ประกอบละ 2 กิจกรรม รวม 12 กิจกรรม โดยกำหนดให้กิจกรรมปฐมนิเทศเป็นกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ เป็นกิจกรรมที่ 12 ดังตารางต่อไปนี้

โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง/ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/วิธีการ	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนได้รู้จักกันมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองและความคุ้นเคยภายในกลุ่ม	1. เกมปรบมือ 2. เกมผึ่งแดดกรัง 3. ใบงานกิจกรรมที่ 1 “ปฐมนิเทศ”	ความกระตือรือร้น การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ
2	มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และวิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเข้าร่วมกิจกรรม ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	1. PowerPoint เรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2. กรณีศึกษา ตัวอย่างการกระทำต่างๆของนักเรียน 3. การอภิปราย 4. ใบงานกิจกรรมที่ 2 “มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ”	ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความรับผิดชอบต่อตนเอง
3	การเห็นคุณค่าในตนเอง (นี่แหละตัวฉัน)	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักว่าทุกคนต่างมีคุณค่าในตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ถึงการมีเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการวางแผนการทำงานตามความสามารถของตนเอง	1. ใบงานกิจกรรมที่ 3 “ฉันเป็นฉันเอง” 2. การอภิปราย 3. ใบความรู้ “คุณค่าแห่งตน”	การรู้จักวางแผนงาน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง/ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/วิธีการ	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4	การตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย ความสามารถ (เป้าหมายมีไว้พุ่งชน)	1.เพื่อให้ นักเรียนเห็น ความสำคัญของการมีเป้าหมาย ในชีวิต 2.เพื่อให้ นักเรียนรู้จักวางแผน เป้าหมายในชีวิต	1.VDOทีมนัก วอลเลย์บอลทีมชาติไทย 2.ใบงานกิจกรรมที่4 “เป้าหมายชีวิต”	ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง ความท้าทาย การรู้จักวางแผนงาน
5	การมีความมุ่งมั่น ต่อความสำเร็จ (สัญลักษณ์แห่ง ความสำเร็จ)	1.เพื่อให้ นักเรียนตระหนักใน คุณค่าและความสามารถของ ตนเอง 2.เพื่อให้ นักเรียนเห็น ความสำคัญของการมีความ ทะเยอทะยาน 3. เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึก มุ่งมั่นที่จะทำงานหรือเรียนให้ ประสบความสำเร็จ	1.ศึกษาVDO นื่องตะ THE VOICE THAILAND 2.ใบงานกิจกรรมที่ 5 “ สัญลักษณ์แห่ง ความสำเร็จ ” 3.การอภิปราย	ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความกระตือรือร้น
6	การรู้จักวางแผน (แผนก่อนการดี มีชัย ไปกว่าครึ่ง)	1.เพื่อฝึกให้ นักเรียนได้แสดง ความเป็นผู้นำและผู้ตามในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.เพื่อให้ นักเรียนได้ร่วมกัน วางแผนในการแก้ไขปัญหาได้ 3.เพื่อให้ นักเรียนกล้าตัดสินใจ ในสถานการณ์เสี่ยงได้	1.เกมต่อจิ๊กซอสัมพันธ์ 2.ใบงานกิจกรรมที่ 6 “ อภิปรายการทำงาน ”	ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความกล้าเสี่ยง การรู้จักวางแผน
7	คุณค่าของการมี ความรับผิดชอบ (เพื่ออนาคตที่ดี ต้องมีความ รับผิดชอบ)	1.เพื่อให้ นักเรียนเห็นคุณค่าของ การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง 2.เพื่อให้ นักเรียนรู้จักหน้าที่ มี ความรับผิดชอบ ไม่ละเลย ทอดทิ้ง การงานที่ตนได้รับ มอบหมาย	1.เกมแมงมุม แมลงวัน 2.บทบาทสมมติ จับจอม ขโมยขมังเวทย์ 3.ใบงานกิจกรรมที่ 7 “ วิเคราะห์พฤติกรรม จากบทบาทสมมติ ”	ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง การรู้จักวางแผน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง/ชื่อ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/วิธีการ	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์
8	การไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรค (ความอดทน)	1.เพื่อให้ นักเรียนเห็น ความสำคัญของการมีความ มานะพยายามเอาชนะอุปสรรค ต่างๆในการเรียนและการ ทำงาน 2.เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความ อดทน 3.เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความพากเพียรพยายามในการ เรียนและการทำงานให้ประสบ ผลสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรค	1.กิจกรรม อรหันต์ ซัมเมอร์ 2. ศึกษากรณีตัวอย่าง 3. ไปงานกิจกรรมที่ 8 “ความอดทน ”	ความกระตือรือร้น ความกล้าเสี่ยง ความ รับผิดชอบต่อตนเอง ความอดทน การรู้จักวางแผนงาน
9	ความเป็นผู้นำและ การกล้าเสี่ยง (หอคอยกระดาษ)	1.เพื่อฝึกให้นักเรียนได้แสดง ความเป็นผู้นำและผู้ตามในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกัน วางแผนในการแก้ไขปัญหาได้ 3.เพื่อให้นักเรียนกล้าตัดสินใจ ในสถานการณ์เสี่ยงได้	หอคอยกระดาษ	ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความกล้าเสี่ยง การรู้จักวางแผนงาน ความมีเอกลักษณ์
10	การควบคุมตนเอง เพื่อพิชิต ความสำเร็จ (คำมั่นสัญญา)	1.เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่วางไว้ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่า ของตนเองเมื่อทำงานประสบ ความสำเร็จ 3.เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ควบคุมตนเองเพื่อให้สามารถ ทำงานตามเป้าหมายที่วางไว้ได้	1.ศึกษาเอกสาร ความหมายของสำเร็จ 2.ศึกษากรณีปัญหา 3.การทำสัญญากับตนเอง	ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง การรู้จักวางแผน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง/ชื่อ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/วิธีการ	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์
11	การสร้างแรงจูงใจ ให้ตนเอง (ชีวิตนี้ยังมีหวัง)	1.เพื่อให้ นักเรียนมี ประสบการณ์ จากแนวทางการ ดำเนินชีวิตของผู้ประสบ ความสำเร็จ 2.เพื่อให้ นักเรียน เกิดแรงจูงที่ จะพัฒนาตนสู่เป้าหมายของ ชีวิต 3.เพื่อให้ นักเรียน ได้ตระหนักถึง คุณสมบัติของผู้ที่ประสบ ความสำเร็จในชีวิต	1.กรณีตัวอย่าง นื่องแทน เด็กชาวพินธุ โลกผู้พิการ แต่ไม่ย่อท้อ 2.กรณีตัวอย่าง นิค วูจิ ซิก คนพิการหัวใจนักสู้ 3.กรณีปัญหาจากข่าวใน ช่วงเวลานั้น	ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความกล้าเสี่ยง ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง การรู้จักวางแผนงาน
12	ปัจฉิมนิเทศ (เราและนาย)	1.เพื่อให้ นักเรียน ได้ร่วม อภิปรายสรุปผลการร่วม กิจกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ต่อไป 2.เพื่อให้ นักเรียน ได้มีโอกาส ทบทวนข้อคิดต่างๆที่ได้รับจาก การแนะนำ 3.เพื่อให้ นักเรียน ได้แสดง ทัศนะของตนเองเกี่ยวกับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1.เพลงเราและนาย 2.เพลง ดาว 3.การอภิปรายสรุป	ความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จ ความกระตือรือร้น ความกล้าเสี่ยง ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง การรู้จักวางแผนงาน ความอดทน

3. ข้อเสนอแนะในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้
ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างละเอียด จนเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจ ส่วนใดที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ หากยังไม่เข้าใจให้ติดต่อสอบถามผู้จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เมื่อเข้าใจแล้วให้ทดลองดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15-20 คน เพื่อสำรวจเชิงประเมิณถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการ
3. เตรียมสถานที่ที่จะใช้จัดกิจกรรม ควรเป็นสถานที่ที่สะอาด สงบ สบาย และมีความเป็นส่วนตัว กว้างขวางพอที่จะดำเนินกิจกรรมได้โดยสะดวก
4. จัดเตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้พร้อม

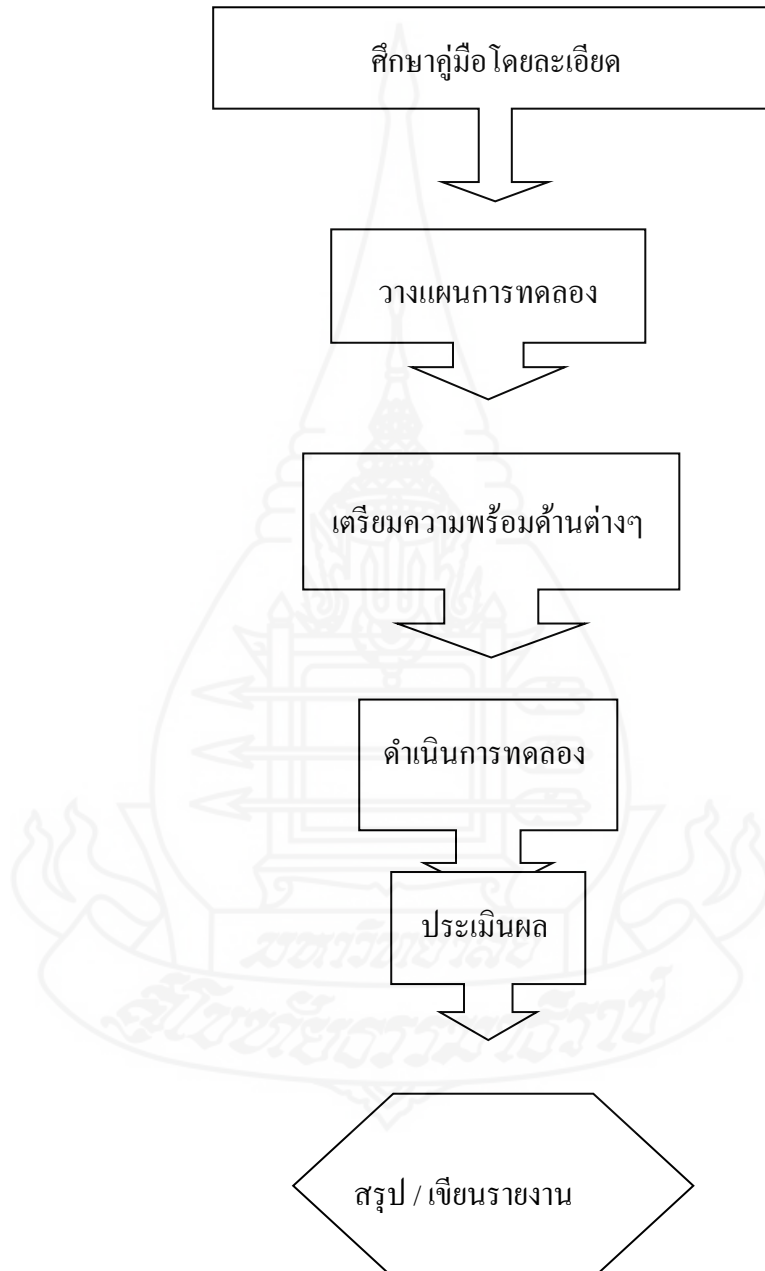
ขั้นดำเนินการ

1. คัดเลือกนักเรียนที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งควรเป็นนักเรียนที่มีลักษณะดังนี้
  - 1.1 เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุ 13-15 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่มีความพร้อม และเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จกระบวนการฝึก
  - 1.2 จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ประมาณ 30-60 คน
2. ทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยการให้นักเรียนทำแบบสอบถามทั้ง 4 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองและการมุ่งอนาคต ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
3. ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแผนการจัดกิจกรรม และตารางกำหนดการ
4. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามครั้งที่ 2 คือ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังการเข้าร่วมกิจกรรมครบทุกกิจกรรมแล้ว 1 สัปดาห์
5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามครั้งที่ 3 คือแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังการเข้าร่วมกิจกรรมครบทุกกิจกรรม และทำแบบสอบถามครั้งที่ 2 แล้ว 3 สัปดาห์

ขั้นการทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นำข้อมูลไปวิเคราะห์ หากพฤติกรรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น แสดงว่าใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ได้ถูกต้อง แต่หากเป็นไปได้ทางตรงข้าม ให้ทบทวนวิธีดำเนินการแล้วแก้ไขปรับปรุง

4.สรุปขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.กำหนดการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เวลา	รายการ
	21 มีนาคม 2556	30 นาที	นักเรียนตอบแบบสอบถามครั้งที่ 1
1	21 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ
2	21 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 2 มาตรฐานแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ
3	21 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 3 นี้แหละตัวฉัน
4	21 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 4 เป้าหมายมิไ้พุ่งชน
5	22 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 5 สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ
6	22 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 6 แผนก่อนการดี มีชัยไปกว่าครึ่ง
7	22 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 7 เพื่ออนาคตที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ
8	22 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 8 ความอดทน
9	23 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 9 หอคอยกระดาษ
10	23 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 10 คำมั่นสัญญา
11	23 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 11 ชีวิตนี้ยังมีหวัง
12	23 มีนาคม 2556	60 นาที	กิจกรรมที่ 12 เราและนาย
	5 เมษายน 2556	30 นาที	นักเรียนตอบแบบสอบถามครั้งที่ 2
	30 เมษายน 2556	30 นาที	นักเรียนตอบแบบสอบถามครั้งที่ 3

6. ปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

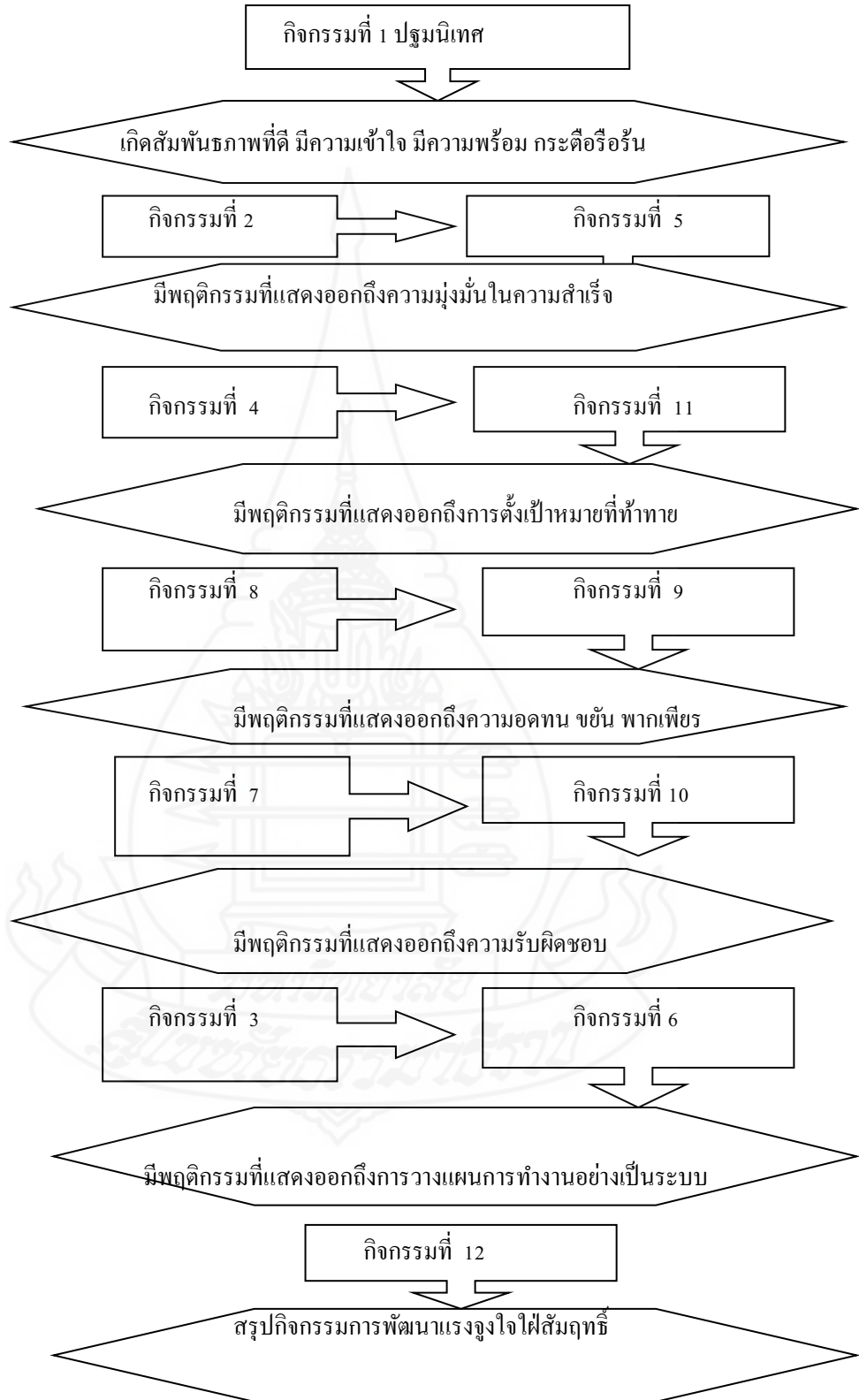
โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ ตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ครั้งที่/วันเดือนปี/ กิจกรรมกลุ่มทดลอง	ครั้งที่/วันเดือนปี/ กิจกรรมกลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. 21 มีนาคม 2556 ปฐมนิเทศ	1. 21 มีนาคม 2556 ปฐมนิเทศ	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู
2. 21 มีนาคม 2556 มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ	2. 21 มีนาคม 2556 สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผล ต่อเยาวชน	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์
3. 21 มีนาคม 2556 การเห็นคุณค่าในตนเอง (นี้แหละตัวฉัน)	3. 21 มีนาคม 2556 นโยบายได้ใจคน	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู
4. 21 มีนาคม 2556 การตั้งเป้าหมายที่ทำทาย ความสามารถ(เป้าหมายมีไว้พุ่งชน)	4.21 มีนาคม 2556 สื่อโดนแบน	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์
5.22 มีนาคม 2556 การมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ (สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ)	5.22 มีนาคม 2556 ลัทธิตั้งตัวของสาวไทย	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู
6. 22 มีนาคม 2556 การรู้จักวางแผน (แผนก่อนการดี มีชัยไปกว่าครึ่ง)	6. 22 มีนาคม 2556 ฤทธิ์สุรา ไร้สติ	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์
7.22 มีนาคม 2556 ความรับผิดชอบ(เพื่อนาคตที่ดีต้อง มีความรับผิดชอบ)	7.22 มีนาคม 2556 อยู่ก่อนแต่ง ดีหรือไม่ดี ?	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู
8. 22 มีนาคม 2556 การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค (ความอดทน)	8. 22 มีนาคม 2556 ฟันเหล็ก	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์

9.23 มีนาคม 2556 ความเป็นผู้นำและการกล้าเสี่ยง (หอคอยกระดาษ)	9.23 มีนาคม 2556 วัยรุ่นไทยเปิดใจรับฟรีเซ็กซ์	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์	นางสาวกาญจนา 'ไทยล้ำ
ครั้งที่/วันเดือนปี/ กิจกรรมกลุ่มทดลอง	ครั้งที่/วันเดือนปี/ กิจกรรมกลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
10.23 มีนาคม 2556 การควบคุมตนเองเพื่อพิชิต ความสำเร็จ (คำมั่นสัญญา)	10.23 มีนาคม 2556 เด็กหญิงชายถูกละเมิด	นางสาวกาญจนา 'ไทยล้ำ	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์
11.23 มีนาคม 2556 การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง (ชีวิตนี้ยังมีหวัง)	11.23 มีนาคม 2556 ค่านิยมที่ไม่ควรนิยม	นายชิน ชีพคุณโชติวงศ์	นางสาวกาญจนา 'ไทยล้ำ
12.23 มีนาคม 2556 ปัจฉิมนิเทศ (เราและนาย)	12.23 มีนาคม 2556 ปัจฉิมนิเทศ (เราและนาย)	นางสาวกาญจนา 'ไทยล้ำ	นางสาวกาญจนา 'ไทยล้ำ

แผนภูมิชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม	ปฐมนิเทศ	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน

สาระสำคัญ

ในการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้วิจัยและนักเรียน รวมทั้งนักเรียนและนักเรียนจำเป็นต้องทำความรู้จักกัน เพื่อความสัมพันธ์อันดีในการที่จะสื่อสาร และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการร่วมกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ได้รู้จักกันมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองและความคุ้นเคยภายในกลุ่ม

สื่อ/อุปกรณ์

1. เกมปรบมือ
2. เกมฝั่งแตกร้าง
3. ใบงานกิจกรรมที่ 1 “ปฐมนิเทศ”
5. กิจกรรมกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน แนะนำตนเอง แล้วผู้วิจัยตกลงกับนักเรียนว่า ถ้าผู้วิจัยร้องเพลงปรบมือ ก็ให้นักเรียนปฏิบัติตาม

- เนื้อเพลงมีดังนี้ ปรบมือ..ครั้ง ปรบให้ดังกว่านี้ ปรบมือ...ที เอาให้ดีกว่าเดิม

1.2 จากนั้นปรบมือเป็นจังหวะ เข้าๆมือ มือๆ (ศอก ,แก้ม ,หู ,หัว,เพื่อน,เพื่อน ,กัน) มือ โดยบอกส่วนใดให้แต่ละส่วนนั้น จนกว่าผู้วิจัยจะสั่งหยุด และนำเกมฝั่งแตกร้าง

1.3 จากนั้นให้นักเรียนจับกลุ่มกัน 3 คน

1.4 กลุ่ม 3 คน จะต้องเป็นรั้ง 2 คน เป็นฝั่ง 1 คน

1.5 เมื่อนักเรียนจับกลุ่มตามที่ผู้วิจัยกำหนดให้แล้ว นักเรียนที่เป็นรั้งให้จับมือกันไว้ทั้งสองข้าง

1.6 นักเรียนที่เป็นฝั่งจะอยู่ระหว่างนักเรียนที่เป็นรั้งทั้งสองคน คือ อยู่ตรงกลางอ้อมแขนที่อบอุ่น

1.7 คำสั่งที่ผู้วิจัยกิจกรรมบอกผู้เล่น มีดังนี้

- เปลี่ยนรั้ง
- ย้ายรั้ง
- รั้งแตก

เปลี่ยนรัง หมายถึง ผู้ที่เป็นสิ่งเปลี่ยน ไปอยู่รังอื่น ผู้ที่เป็นรังให้อยู่กับที่
ย้ายรัง หมายถึง ผู้ที่เป็นรังเปลี่ยนไป ผู้ที่เป็นสิ่งให้อยู่กับที่
รังแตก หมายถึง สร้างรังกันใหม่ ใครจะเป็นสิ่งหรือรังก็ได้ แต่ต้องให้แยกกัน

2. ขั้นดำเนินการ

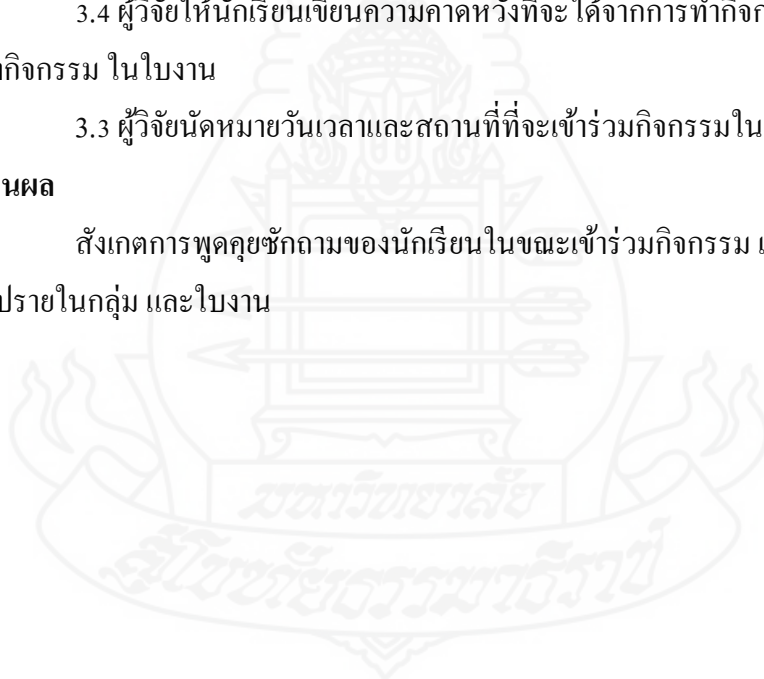
- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนจับกลุ่มกัน 2 คน พุดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันแนะนำตัวจนครบทุกคน
- 2.3 ผู้วิจัยแจกใบงานให้นักเรียน

3. ขั้นสรุป

- 3.1 นักเรียนช่วยกันสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้ และผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมว่า
กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ทำความรู้จักซึ่งกันและกัน
- 3.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เรื่อง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตลอดจนวิธีการและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนความคาดหวังที่จะได้จากการทำกิจกรรมและความตั้งใจ
ที่จะเริ่มทำกิจกรรม ในใบงาน
- 3.3 ผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาและสถานที่ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการพูดคุยซักถามของนักเรียนในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรม และการมีส่วนร่วม
ในการอภิปรายในกลุ่ม และใบงาน

ใบงานกิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ

1. ความคาดหวังของฉันในการร่วมกิจกรรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

2. ฉันมีความตั้งใจจะเริ่มทำกิจกรรมครั้งนี้อย่างไรบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

กิจกรรมที่ 2 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ชื่อกิจกรรม	มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน

สาระสำคัญ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลทำพฤติกรรม เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานที่เป็นเลิศที่ตนกำหนดไว้โดยมิได้มุ่งหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ การที่นักเรียนได้รู้จักความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะช่วยให้การทำกิจกรรมดำเนินไปได้ด้วยดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และวิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเข้าร่วมกิจกรรม ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint เรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. กรณีศึกษา ตัวอย่างการกระทำต่างๆของนักเรียน
3. การอภิปราย
4. ใบงานกิจกรรมที่ 2 “มารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน และแจ้งกิจกรรมที่จะร่วมปฏิบัติในครั้งนี้
- 1.2 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเลือกทำสิ่งต่างๆที่เกิดมาจากเหตุผลใดบ้าง ผู้วิจัยบันทึกไว้บนกระดาน

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยอธิบายฉาย PowerPoint ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พร้อมทั้งยกตัวอย่างการกระทำของนักเรียนประกอบการอธิบาย

2.2 ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม และสรุปลักษณะการกระทำแต่ละอย่างของนักเรียนเข้าสู่
วิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ขั้นสรุป

3.1 นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของที่มี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และวิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2 ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม

3.3 นักเรียนเขียนสรุปความรู้ในใบงาน

การประเมินผล

สังเกตความสนใจในการฟัง การร่วมอภิปรายการตอบคำถาม การมีส่วนร่วมกับ
กลุ่มและการเขียนสรุปความรู้ในใบงาน

กิจกรรมที่ 3 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การรู้จักวางแผน)

ชื่อกิจกรรม	การเห็นคุณค่าตัวเอง(นี้แหละตัวฉัน)	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน

สาระสำคัญ

การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การประเมินตนเองตามความรู้สึกของตน ว่าตนเองเป็น คนที่มีคุณค่า มีความสามารถ มีความสำคัญ มีการประสบผลสำเร็จในการทำงาน รวมทั้งการยอมรับ การเห็นคุณค่าจากคนในสังคมที่มีต่อตน ตลอดจนการมีเจตคติที่ดีต่อตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง ซึ่งบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเอง มองตนเองในแง่ดี ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกกับบุคคลอื่นใน แง่ดีด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนตระหนักว่าทุกคนต่างมีคุณค่าในตนเอง
2. เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้ถึงการมีเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการวางแผนการทำงานตามความสามารถของตนเอง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงานกิจกรรมที่ 3 “ฉันเป็นฉันเอง ”
2. การอภิปราย
3. ใบความรู้ “คุณค่าแห่งตน ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน และแจ้งกิจกรรมที่จะร่วมปฏิบัติในครั้งนี้

2. ขั้นดำเนินการ

คุณค่าทั้งสิ้น

- 2.1 ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง “คุณค่าแห่งตน” เพื่อให้ นักเรียนตระหนักว่าทุกคนต่างก็มี
- 2.2 ผู้วิจัยแจกใบงานและให้นักเรียนทำกิจกรรมในใบงาน
- 2.3 นักเรียนอภิปรายความรู้สึกจากใบงานของตน

3. ขั้นสรุป

- 3.1 นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม
- 3.2 ผู้วิจัยสรุปในแนวที่ว่า ตอนที่เราเป็นเด็ก เราถูกคนอื่นปลุกต้นไม้อะไรไว้ในใจ

เราบ้าง วัชพืชหรือดอกไม้ ? ตัวเราเองปลุกฝังเมล็ดพันธุ์อะไรบ้าง

ถ้ากระดาษของเราเต็มไปด้วยวัชพืชแทนที่จะเป็นดอกไม้ ไม่จำเป็นต้องวิตกกังวลอะไรมากเกินไป ก็แค่ถอนวัชพืชออกไปซะ! ถอนให้เกลี้ยง แล้วหยอดเมล็ดพันธุ์ไม้ดอกของเราเองลงไปแทน

ถ้าคิดว่า “เราคงสอบไม่ผ่านวิชานี้” ถอนมันทิ้งไป แล้วนำไม้ดอกมาแทนที่ “เราเก่งและมีฝีมือพอที่จะสอบผ่านวิชานี้”

ถ้าคิดว่า “เราไม่น่าทำอย่างนี้เลย เราทำมันพังหมดแล้ว” ก็แค่ถอนวัชพืชออกไป แล้วบอกตัวเองว่า “ยกโทษให้ตัวเองดีกว่า เพราะเราก็เป็นแค่ปุถุชน คราวหน้าเราจะทำให้ดีกว่านี้”

การเลือกพิจารณาตัดสินใจและแสดงออกถึงการตัดสินใจและแสดงออกถึงการตัดสินใจ เป็นสิทธิส่วนตัวของบุคคลที่ต้องทำเอง โดยมีกฎเกณฑ์และเหตุผลของตนเพราะแต่ละบุคคลต่างก็มีเอกลักษณ์แห่งตน และต้องการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวออกมาให้ผู้อื่นรับรู้การแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในการทำงานจะทำให้การทำงานนั้นมีแนวทางที่ดี เกิดความคิดริเริ่มและยังอาจช่วยพัฒนางานนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

การประเมินผล

สังเกตความสนใจในการฟัง การร่วมอภิปรายการตอบคำถาม

 ใบงาน “ฉันเป็นฉันเอง”

เขียนข้อความที่คุณได้ยินมาในช่วงที่เป็นเด็ก

จากพ่อแม่

.....
.....
.....

จากครู

.....
.....
.....

จากเพื่อนร่วมชั้นเรียน

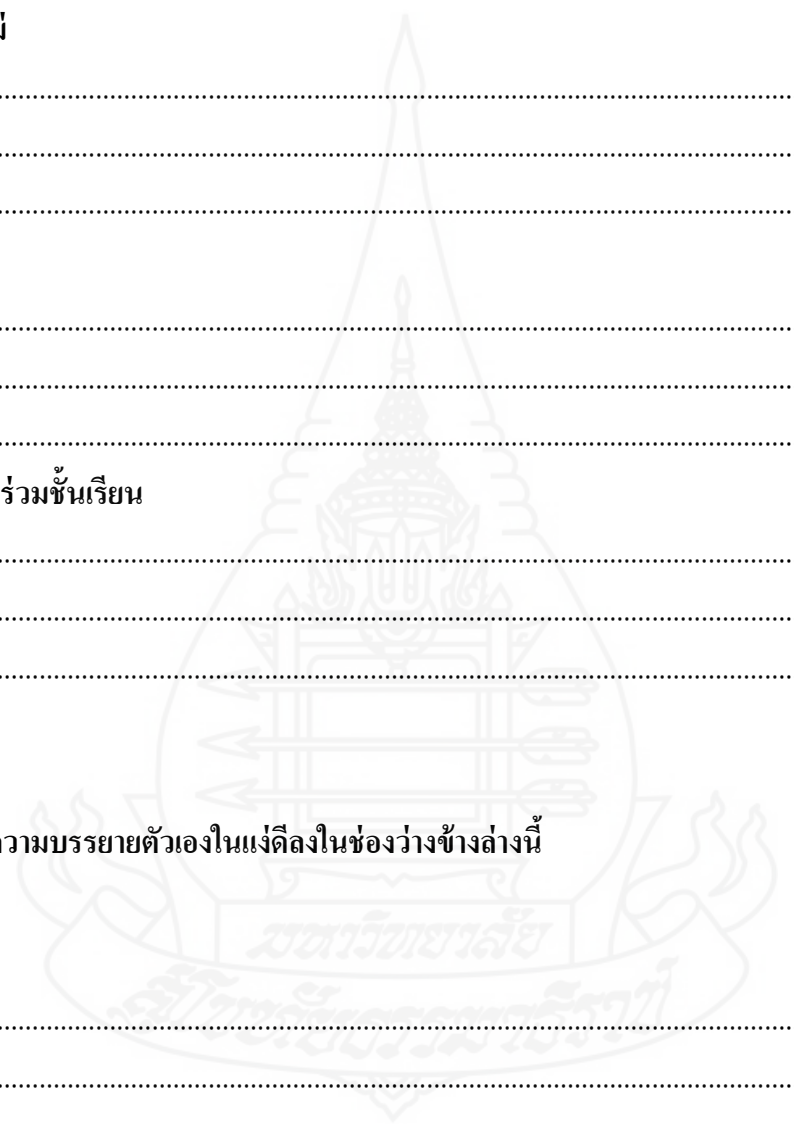
.....
.....
.....

วิธีแก้ไข

เขียนข้อความบรรยายตัวเองในแง่ดีลงในช่องว่างข้างล่างนี้

ฉันเป็น

.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ “คุณค่าแห่งตน”

เด็กชายอนุชา อายุ 8 ขวบ รับประทานอาหารและเนื้อทอดที่มีอยู่ไม่มากนักในวันนั้นใส่จานข้าวของตนกลางที่ราฟึงกับตนเอง “วันนี้ แม่ทำไมช่างใจดำจริงๆ ทำเนื้อทอดนิดเดียว”

คุณพ่อได้ยืนดั่งนั้นก็หันกลับมาพูดว่า “วันนี้เธอ ไปทำอะไรเหนื่อยมาล่ะ อย่าดักแด้จืดมากนักดูทำท่าเหมือนอดอยากมาหลายมื้อ อีกหลายคนจะต้องทานอาหารด้วยเหมือนกันวันนี้ เอ้า ! ระวังน้ำจะหก”

“หกนิดหน่อยไม่เป็นไรรับพ่อ เดี่ยวผมจะเช็ดให้สะอาด” อนุชารีบรับผิ

คุณแม่เป็นห่วง เกรงว่าถ้าปล่อยให้อนุชาลุกขึ้นไป เอาผ้ามาเช็ดน้ำที่หก เปียกอยู่ที่อาจจะรุ่มร่ามไปทำของอื่นแตกได้อีก จึงกล่าวว่า “ไม่เป็นไรลูก เดี่ยวยิ่งสกปรกกันใหญ่เมื่อไรจะเลิกชุ่มซำมสักที”

กว่าคุณแม่จะเช็ดน้ำที่หกนั้นเสร็จ อนุชาที่รู้สึกหยาอยากอาหารมือนั้นเสียแล้วนี้เป็นเพียงมือเดียวที่ “เหยี่ยว” รอบตัวเขาได้ช่วยเลี้ยงฉลองเขาเสียเต็มอิม จนไม่ต้องกินอาหารมือนั้นอีกเลย

โดยปกติแล้ว พวกเราทุกคนจะแวดล้อมด้วย “เหยี่ยว” เช่นเดียวกันกับอนุชาผู้เล็กที่ใหญ่ นากลับข้างหนึ่งของ “เหยี่ยว” เหล่านี้จะกางออกและพยายามล้วงลึกเข้าไปในส่วนสำคัญ ๆ ที่สุดของชีวิต ในขณะที่ผู้เล็บบ้างก็ฉีกแคะเนื้อสดๆ ที่อยู่รอบๆ กินเป็นอาหารจะปล่อยให้เหลือทิ้งไว้ก็แต่เลือดสดและความเจ็บปวดทั่วร่างกาย จงอย่าปากที่แหลมคมของ เหยี่ยว เหล่านี้ก็จะคอยแทะเล็มโจมตีเรา ซึ่งที่จริงก็คือ กำลังจิกเราเป็นอาหาร และพวกเราส่วนใหญ่ก็ยอมปล่อยให้ เป็นอาหารอันโอชะสำหรับ “เหยี่ยว” เหล่านี้เสียตาย

ทุกครั้งที่เราบอกแก่ตนเองว่า ตนเองเป็นคน ไม่ดีพอ หรือทุกครั้งที่เราตำหนิตัวเราและชอบบรรยายความไม่ดีของเราให้ผู้อื่นฟัง “เหยี่ยว” ของเราก็จะรีบจุ่มงจอยปากของมันลงมาจิกตรง เนื้อส่วนที่เราเห็นเป็นเนื้อเลวร้ายที่สุดนั้น ส่วนมนุษย์อื่นๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ก็จะช่วยกันป้อนเชื้อให้ด้วย ทุกครั้งที่มีบางคนพยายามสร้างให้เราเกิดความรู้สึกไม่พอใจกับตัวเอง “เหยี่ยว” ของเราก็จะเริ่มจิกกินต่อ พวกเหล่านี้จะพยายามสร้างเสริมเพิ่มพูนพลังของมันด้วยการหาจุดอ่อนของเรา และจี้จุดให้อ่อนแอลงยิ่งขึ้น บางครั้งเราก็อ้อน “เหยี่ยว” ของผู้อื่นด้วย เช่นเดียวกัน แม้ว่าผู้อื่นจะเป็นคนที่เรารักมากที่สุด เมื่อเรายกข้อตำหนิตัวเราพิพากษ์วิจารณ์เหน็บแนม และประนามคนอื่นๆ เท่ากัน เราได้ป้อนอาหารที่อร่อยสำหรับ “เหยี่ยว” ของผู้อื่น

แต่อย่างไรก็ตามเราสามารถทำให้เหยี่ยวทั้งหลายของเราอดอยากและอ่อนกำลังลงจนกระทั่งไม่สามารถกัดกินเราได้ ทั้งนี้เราจะทำได้โดยต้องพยายามมองว่าตัวเราเป็นคนน่ารัก เป็นคนเก่งและมีความสามารถ เป็นคนมีค่าที่ควรจะได้รับความรักและความนับถือจากบุคคลทั่วไป เราต้องมีความรู้สึกที่ดีดีพอเกี่ยวกับตัวเราจึงจะสามารถเรียนรู้ความต้องการและความจำเป็นของตัวเอง

แล้วจึงจะเกิดการยอมรับตนเองได้ถูกต้อง สามารถที่จะรู้ว่าตนมีค่าพอที่จะได้รับอะไรๆตามความต้องการของตัวเอง

คนส่วนใหญ่เติบโตในบรรยากาศ ที่ต้องคอยแก้ไขตัวเองเสมอ อะไรที่เป็นความคิดพลาด ความล้มเหลวจะถูกเขี่ยคนเส้นแดงไว้เตือนความทรงจำอยู่เสมอ ส่วนสิ่งที่เป็นความคิดความสำเร็จจะถูมองข้ามและลืมได้อย่างรวดเร็วเสมอ จึงทำให้เรามักคิดว่าตนเองไม่มีอะไรดีในชีวิตนี้ไร้ค่า แต่ถ้าเราเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ชอบตนเองเสียแล้วสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เราสามารถคุ้มกันตนเองออกจาก “เหยี่ยว” ที่คอยทำร้ายความรู้สึกเราได้

การสร้างความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่านั้น เราจะต้องคิดว่าตนเองเป็นคนดีน่ารักมีความสามารถ มีค่าควรแก่การได้รับความนับถือ เริ่มจากการสร้างนิสัยให้รู้จัก การรับคำชมเชย พวกเราหลายคนได้รับแต่คำตำหนิ จนไม่รู้ว่าจะทำตัวอย่างไรเมื่อได้รับคำชมเชย เรามักจะพูดส่วนคำกลับไปทันที ไม่กล้ายอมรับและรู้สึกยินดีในถ้อยคำเหล่านั้น เช่นเมื่อมีคนพูดว่า”เธอเขียนหนังสือสวย” เราก็จะพูดทันทีว่า”เธอก็วาดรูปได้ดี” เรามักใช้วิธีโต้ตอบสวนทางกับคำพูดที่ชมเรา แม้ว่าจะพูดได้กลับไป เช่นนี้ก็จะไม่สร้างให้สุขภาพจิตของเราดีขึ้นเลย

เราควรจะชอบและก็มีมีความสุขที่ได้ยินคำชมเชยจากใจจริง ควรรู้จักปล่อยให้คำชมเชยเหล่านั้นไหลผ่านเข้าไปถึงจิตใจ และทำให้เรารู้สึกซาบซึ้งและอบอุ่นด้วยได้ พวกเราส่วนใหญ่ น่าจะได้ฝึกตนเองเสียใหม่ให้รู้จักซาบซึ้งกับคำชมเชยที่แสดงต่อเราให้ได้และนอกจากจะยินดีรับคำชมเชยจากผู้อื่นแล้ว เราไม่ควรจะลืมว่าผู้อื่นก็ต้องการเช่นเดียวกับเรานอกจากเราเราไม่ต้องการให้ “เหยี่ยวของเรามีโอกาสจิกเนื้อเราแล้วก็ไม่ควรที่จะป้อน”เหยี่ยว”ของผู้อื่นด้วยถ้อยคำตำหนิติเตียน วิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นให้เขาเจ็บปวด เราก็จะพบว่าการให้และรับคำชมเป็นการสร้างให้เราเห็นคุณค่าแห่งตน “เราก็คือคนดี มีค่า”

ที่มา: วัชร, 2525:85-86

กิจกรรมที่ 4 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถ)

ชื่อกิจกรรม	เป้าหมายมีไว้พุ่งชน	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน

สาระสำคัญ

คนทุกคนเกิดมามีเป้าหมายในชีวิต ชีวิตของเราตัวเราเราต้องเป็นผู้กำหนด แต่ในความเป็นจริงเราอาจไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามเป้าหมายในชีวิต ตามเป้าหมายที่เราตั้งไว้ ดังนั้นเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นนั้นโดยเอาความผิดพลาดมาเป็นประสบการณ์ ทำให้เรามีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีเป้าหมายในชีวิต
2. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักวางแผนเป้าหมายในชีวิต

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษ 30 แผ่น
2. ดินสอ 30 แท่ง
3. VDO ทีมนักวอลเลย์บอลทีมชาติไทย
4. ใบงานกิจกรรมที่ 4 “เป้าหมายชีวิต ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน และแจ้งกิจกรรมที่จะร่วมปฏิบัติในครั้งนี้

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชม VDO ทีมนักวอลเลย์บอลทีมชาติไทย แล้วอภิปรายร่วมกัน

- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมใหญ่ 1 วง
- 2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3 คน
- 2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในใบงานที่แจกให้ ว่าเป้าหมายชีวิตคืออะไร คนเราต้องมีเป้าหมายในชีวิตหรือไม่ เพราะเหตุใด และเป้าหมายในชีวิตของเราคืออะไร

ทำอย่างไรจึงจะไปสู่เป้าหมายได้ กลุ่มละ 5 นาที

- 2.5 ผู้วิจัยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ (กลุ่มละ 5 นาที)
- 2.6 ผู้วิจัยกล่าวเพิ่มเติมตามใบความรู้

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าจากกิจกรรมนี้ เรียนรู้อะไรบ้าง โดยผู้วิจัยตั้งคำถามและสรุปประเด็นไปในแนวการทำงานให้สำเร็จนักเรียนต้องมีเป้าหมาย ไม่ว่าจะพบอุปสรรคใดๆต้องฝ่าไปให้ถึงให้จงได้

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกลุ่มของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
3. ผลงานในใบงานกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน

กิจกรรมที่ 5 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ)

ชื่อกิจกรรม	สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน

สาระสำคัญ

ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ หมายถึง การอยากมีฐานะหรือภาวะสูงกว่า คิดว่าที่เป็นอยู่ ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ จะช่วยเป็นแรงขับให้ชีวิตเดินทางไปถึงเป้าหมาย เป็นยานพาหนะที่จะนำพาเราไปสู่ความสำเร็จของชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าและความสามารถของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะทำงานหรือเรียนให้ประสบความสำเร็จ

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษ 30 แผ่น
2. ดินสอ 30 แท่ง
3. VDO นื่องต๊ะ THE VOICE THAILAND
4. ใบงานกิจกรรมที่ 5 “ สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน และแจ้งกิจกรรมที่จะร่วมปฏิบัติในครั้งนี้

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชม VDO นื่องต๊ะ THE VOICE THAILAND แล้วอภิปรายร่วมกันถึงความฝันหรือความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จของนื่องต๊ะ
- 2.2 ผู้วิจัยอภิปรายเพิ่มเติม
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมใหญ่ 1 วง
- 2.4 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3 คน
- 2.5 ผู้วิจัยแจกกระดาษ ดินสอ ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด ผู้วิจัยอธิบายถึงสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ และความสำคัญของสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันและสัญลักษณ์นั้นก็มีความสำคัญต่อเจ้าของ เช่น โล่รางวัลเรียนดี รางวัลจากการแข่งขันกีฬา หลังจากนั้นให้นักเรียนหลับตานึกว่าอะไรเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของตนเอง

สัญลักษณ์นี้มีลักษณะอย่างไรและนักเรียนได้มาอย่างไรเมื่อนึกได้แล้วให้เขียนลงในกระดาษของกลุ่มตน

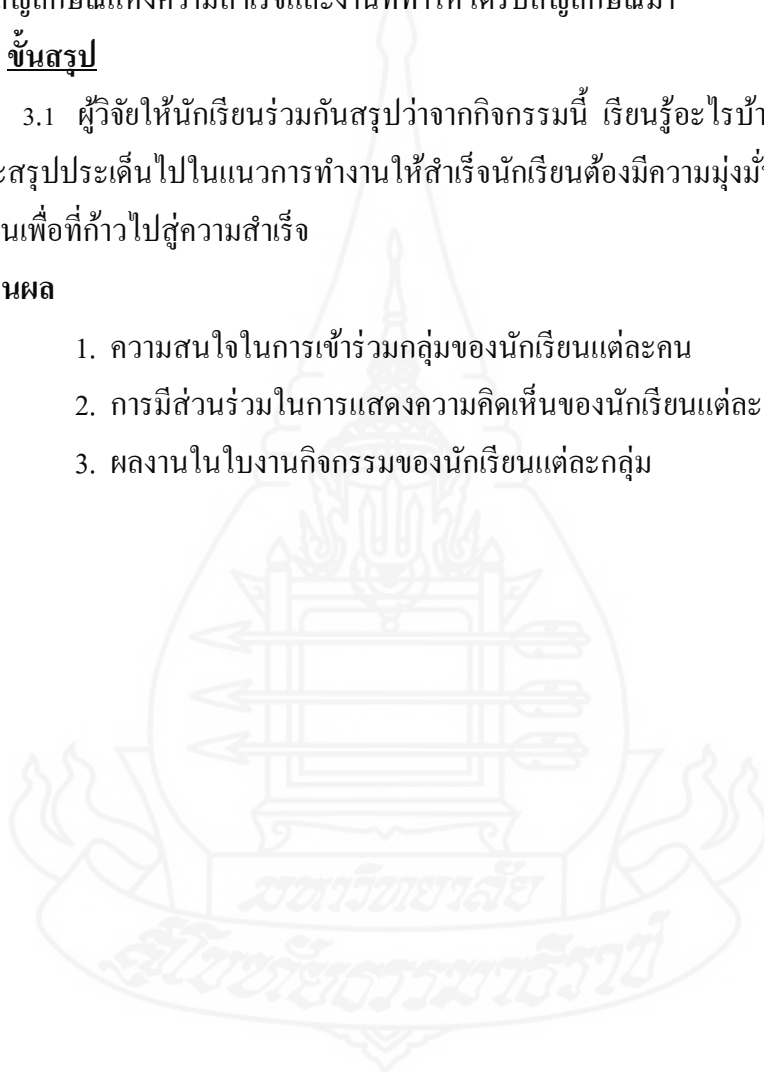
2.6 ให้นักเรียนทุกกลุ่มบรรยายถึงสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จที่ตนต้องการ เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่นๆเสนอแนะวิธีที่จะทำให้ได้มาซึ่งสัญลักษณ์นั้น นอกจากวิธีที่เจ้าของสัญลักษณ์เสนอไว้เพื่อสมาชิกบรรยายครบทุกกลุ่มแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้สึทงตนเองที่มีต่อสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จและงานที่ทำให้ได้รับสัญลักษณ์มา

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าจากกิจกรรมนี้ เรียนรู้อะไรบ้างโดยผู้วิจัยตั้งคำถามและสรุปประเด็นไปในแนวการทำงานให้สำเร็จนักเรียนต้องมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ มีการวางแผนเพื่อที่ก้าวไปสู่ความสำเร็จ

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกลุ่มของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ผลงานในใบงานกิจกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงานกิจกรรมที่ 5 “สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ”

ให้นักเรียนวาดภาพสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของกลุ่ม (มีที่มาอย่างไรและมีลักษณะอย่างไร)

ความหมาย

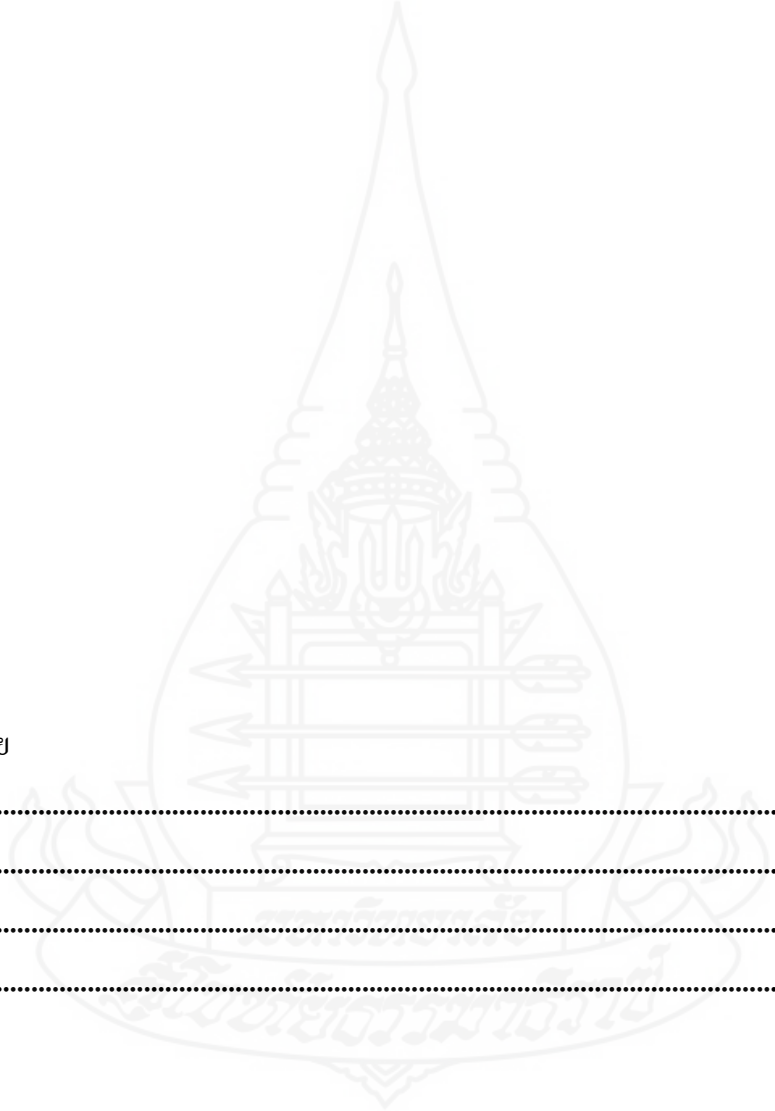
.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การรู้จักวางแผน)

ชื่อกิจกรรม	แผนก่อนการดี มีชัยไปกว่าครึ่ง	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน
สาระสำคัญ			

การวางแผน หมายถึง การกำหนดสภาพหรือสถานภาพที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทุกอย่างต้องมีการวางแผนเพื่ออนาคตที่ดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้แสดงความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนในการแก้ไขปัญหาได้
3. เพื่อให้นักเรียนกล้าตัดสินใจในสถานการณ์เสี่ยงได้

สื่อ/อุปกรณ์

1. เกมต่อจิ๊กซอสัมพันธ์
2. ใบงานกิจกรรมที่ 6 “อภิปรายการทำงาน ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 2.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน และแจ้งกิจกรรมที่จะร่วมปฏิบัติในครั้งนี้

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยเล่นเกมเพื่อแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน
- 2.2 ผู้วิจัยแจกตัวต่อจิ๊กซอ 60 ชิ้น ให้กลุ่มละ 1 ชุด
- 2.3 ให้แต่ละกลุ่มวางแผนต่อให้เสร็จ เมื่อกลุ่มใดต่อเสร็จให้ปรบมือพร้อมกัน
- 2.4 ให้เวลากลุ่มละไม่เกิน 15 นาทีเมื่อหมดเวลาก็มีการเดินตรวจและให้คะแนน
- 2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายถึงวิธีการทำงานในแต่ละกลุ่ม
- 2.6 ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันช่วยกันสมมติสถานการณ์ที่จำเป็นเร่งด่วนขึ้นวิกฤต

จากนั้นให้ร่วมกันคิดวางแผนแก้ปัญหา และตัดสินใจร่วมกันเลือกวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสมในการแก้ปัญหา

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าจากกิจกรรมนี้ เรียนรู้อะไรบ้าง โดยผู้วิจัยตั้งคำถามและสรุปประเด็นที่มีการวางแผนเพื่อที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยเน้นให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวางแผน

กิจกรรมที่ 7 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (คุณค่าของการมีความรับผิดชอบ)

ชื่อกิจกรรม   เพื่ออนาคตที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ   เวลา   60   นาที
 ระดับของนักเรียน   ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3   ขนาดของกลุ่ม   30 คน
 สาระสำคัญ

ความรับผิดชอบ คือ ความสำนึกได้อยู่เสมอในการปฏิบัติงาน รู้จักหน้าที่ของตน ได้แก่ รู้จักสภาพสำคัญที่ตนเองเป็นอยู่ ตนมีหน้าที่ทำอะไร ต้องทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ ความรับผิดชอบไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ แต่คือการกระทำทั้งหมด จะละเลยหรือหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของ การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ไม่ละเลย ทอดทิ้ง การงานที่ได้รับมอบหมาย

สื่อ/อุปกรณ์

1. เกมแมงมุม แมลงวัน
2. บทบาทสมมติ “จับจอมขโมยขมังเวทย์”
3. เอกสารเรื่องสั้นการแสดงบทบาทสมมติ
4. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง ได้แก่ ข้าวโพด กระจิ๊งน้ำ ถูพลาสติก ผ้าห่มและเงิน
5. ใบงานกิจกรรมที่ 7 “วิเคราะห์พฤติกรรมจากบทบาทสมมติ”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียน ถึงงานที่ได้รับมอบหมายทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียนว่านักเรียนแต่ละคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบงานอะไรบ้างและนักเรียนมีการปฏิบัติอย่างไร
- 1.2 เล่นเกม แมงมุม แมลงวัน

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 หาอาสาสมัครเพื่อเตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทสมมติเรื่อง “จับจอมขโมยขมังเวทย์”
- 2.2 แจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้ผู้แสดงแต่ละคน ให้ผู้แสดงอ่านและเตรียมตัวแสดงพร้อมทั้งจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับเรื่อง
- 2.3 เริ่มแสดงบทบาทสมมติ ตามบทของผู้แสดงแต่ละคน สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

2.4 ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 15 นาที

2.5 ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เรื่องที่ดู และอภิปรายสรุปเกี่ยวกับบทบาทการแสดงในประเด็นต่อไป

5.1 แพร่ไฟลีน แสงกล้า และสมิง มีนิสัยที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

5.2 ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้ไปเฝ้าที่เก็บข้าวโพดในไร่ เพื่อจับจอมขโมยขม้งเวทย์เหมือนแพร่ไฟลีน แสงกล้า และสมิง แล้วนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรซึ่งในคืนนั้น คืนนั้นอากาศหนาวเย็นเช่นเดียวกัน

5.3 สมมติว่านักเรียนเป็น แพร่ไฟลีน หรือแสงกล้า เมื่อถูกทำโทษแบบนี้นักเรียนจะรู้สึกอย่างไรและควรประพฤติตนเสียใหม่อย่างไรบ้าง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจจากบุคคลอื่น

5.4 ถ้านักเรียนคิดจะเลือกเพื่อนร่วมงานสักคน นักเรียนจะเลือกเพื่อนมีนิสัยเหมือนแพร่ไฟลีน แสงกล้า หรือ สมิง เพราะเหตุใด

5.5 ผลเสียของการไม่รับผิดชอบต่อตนเอง และหน้าที่การงานเป็นอย่างไรบ้าง

5.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่ตนได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองและผลจากการปฏิบัติงานนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยยกตัวอย่างเหตุการณ์ข่าวที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบให้นักเรียนฟัง

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมครั้งนี้ในประเด็นเหล่านั้น

1. บุคคลเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน จะต้องมีความเอาใจใส่ ไม่ละเลยทอดทิ้ง หรือหลีกเลียงต่อหน้าที่

2. ต้องตั้งใจทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างเต็มความสามารถซึ่งจะเกิดผลดีตามมา คือความไว้วางใจจากบุคคลอื่น ตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดละเลย หรือหลีกเลียงไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายแล้วก็จะย่อมจะเกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง

การประเมินผล

- สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม และการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
- ประเมินจากการตอบคำถามและข้อสรุปของนักเรียน ในประเด็นที่เกี่ยวกับคุณค่าของการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และหน้าที่การงาน

“จับจอมขโมยขมังเวทย์”

เอกสารที่แจกให้ผู้แสดงบทบาทสมมติ

เมฆาผู้มีบุตร 3 คน คนโตชื่อ แพร่ไพลิน นับว่าเป็นผู้ที่เฉลียวฉลาดที่สุดในบรรดาพี่น้องทั้งหมด คนกลางชื่อแสงกล้า มีสติปัญญาปานกลาง ส่วนคนสุดท้องชื่อ สมิง เป็นคนที่เฉลียวฉลาดน้อยแต่ทว่ามีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นเสมอ ไม่ว่าใครจะทำอะไรเขามักกุ๊กก๊อ ไปช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ หรือถ้าเขาได้รับหมอบหมายให้ทำอะไรเขาก็จะรับผิดชอบในหน้าที่ของเขาอย่างเต็มความสามารถ

ฉากที่ 1 เมฆาผู้เป็นบิดาได้ปรึกษากับบุตรทั้งสามว่า ข้าวโพดที่เก็บไว้ในโรงเก็บเพื่อจะส่งไปขายนั้นถูกขโมยไปจำนวนหนึ่งอยู่เสมอ อยากจะจับให้ได้ว่าใครเป็นคนขโมย จึงมอบหน้าที่ให้แพร่ไพลินไปเฝ้าข้าวโพดที่เก็บไว้ในโรงเก็บข้าวโพด

ฉากที่ 2 ที่โรงเก็บข้าวโพด แพร่ไพลินนั่งเฝ้าสักครู่หนึ่งก็รู้สึกเกียจคร้าน จึงนอนหลับไปจนรุ่งเช้า เมื่อตื่นขึ้นมาข้าวโพดจึงถูกขโมยไปเช่นเดิม แพร่ไพลินจึงเอาน้ำรดตัวจนเปียก แล้วกลับบ้านไปบอกเมฆาผู้เป็นบิดาว่า เขาวิ่งไล่ตามขโมยไปไม่ทันเพราะตกน้ำเสียก่อน เนื่องจากมันมีดมากบิดาจึงบอกแสงกล้าให้ไปเฝ้าแทนในคืนต่อมา

ฉากที่ 3 ที่โรงเก็บข้าวโพด แสงกล้านั่งเฝ้าเพราะความหนาวเย็น และด้วยความเกียจคร้าน ก็ล้มตัวลงนอนแล้วผลอหลับไปเช่นกัน ตอนเช้ามีดเมื่อพบว่าข้าวโพดหายไปอีก เขาจึงเอาน้ำพรมตัวแล้วกลับไปบอกบิดาว่าเขาวิ่งไล่ตามขโมยจนเหงื่อท่วมตัวแต่ก็ไล่ไม่ทัน สมิงได้ยินเรื่องราวเช่นนั้น เขาจึงอาสาบิดาว่าจะไปเฝ้าข้าวโพดบ้าง

ฉากที่ 4 ที่โรงเก็บข้าวโพด สมิงนั่งเฝ้าด้วยความอดทนแม้จะง่วงสักเพียงใดก็ไม่ยอมนอน พอตึกตึก สมิงได้ยินเสียงกุกกักที่โรงเก็บข้าวโพด เขาจึงค่อยๆ ย่องไปดูก็พบว่ามิจอมขโมยขมังเวทย์กำลังขโมยข้าวโพดใส่ถุงอยู่ สมิงจึงย่องไปด้านหลังแล้วจับเอาตัวจอมขโมยขมังเวทย์เอาไว้ได้เมื่อเขาพาจอมขโมยมาที่บ้าน บิดารู้สึกดีใจมากที่สมิงทำงานเป็นผลสำเร็จ จึงกล่าวชมเชยและให้เงินรางวัลเป็นผลตอบแทน ส่วนแพร่ไพลินกับแสงกล้าก็ถูกตำหนิว่าพูดโกหก และถูกลงโทษให้ทำงานในไร่แทนสมิงเป็นเวลา 1 สัปดาห์

ให้นักเรียนแสดงเป็นเมฆาผู้เป็นบิดา แพร่ไพลิน แสงกล้า สมิง และจอมขมังเวทย์ ตามบทบาทที่กำหนดให้

บทบาทของเมฆาผู้เป็นพ่อ

ฉันเป็นชายชรามีลูกถึง 3 คน ชื่อ แพร่ไพลิน แสงกล้า และสมิงตามลำดับ ฉันชอบคนที่ทำงานแข็งขัน วันหนึ่งฉันเดินตรวจข้าวโพดในโรงที่เก็บไว้ขาย พบว่าหายไป

จำนวนหนึ่ง ฉันบอกให้แพรไพลินไปเฝ้าที่โรงเก็บข้าวโพดเพื่อจับขโมยจอมขมังเวทย์ รุ่งเช้าแพรไพลินบอกว่าจับขโมยไม่ได้ ฉันจึงให้แสงกล้าไปเฝ้าแทนในคืนต่อมา พอรุ่งเช้าแสงกล้าบอกว่าจับขโมยไม่ได้ สมิงลูกชายคนสุดท้ายของอาสาไปเฝ้าบ้าง รุ่งเช้าฉันดีใจมากที่สมิงจับขโมยได้ จึงกล่าวคำชมเชยและมอบเงินให้เป็นรางวัล ส่วนลูกทั้ง 2 คนที่พูดโกหก ฉันดูเขาว่าเป็นคนเกียจคร้าน ไม่เอาใจใส่งานที่มอบหมายให้ทำ เป็นที่ไม่มีใครมีความรับผิดชอบ จึงทำโทษทั้งสองให้ทำงานในไร่ และทำงานแทนสมิงเป็นเวลา 1 สัปดาห์

บทบาทของแพรไพลิน

ฉันชื่อ แพรไพลิน เป็นลูกคนโต ชาวบ้านยกย่องฉันว่าเป็นคนที่เฉลียวฉลาดที่สุดในหมู่บ้าน พอให้ฉันไปนอนเฝ้าที่โรงเก็บข้าวโพดเพื่อจับขโมยจอมขมังเวทย์ ในคืนนั้นอากาศหนาวเย็นมากฉันก็เกียจคร้านเฝ้า จึงนอนหลับขอรุ่งเช้า พอเข้าฉันออกไปดู เห็นข้าวโพดหายไปจำนวนหนึ่ง ฉันจึงเอาน้ำราดตัวจนเปียก แล้วกลับบ้านพูดโกหกกับพ่อว่าฉันเห็นขโมยแล้วและตามทันทีแต่ไม่มีติด เลยตกน้ำเปียกไปหมด ภายหลังพ่อรู้ว่าฉันพูดโกหกจึงถูกทำโทษให้ทำงานในไร่และทำงานแทนสมิงเป็นเวลา 1 สัปดาห์

บทบาทของแสงกล้า

ฉันชื่อ แสงกล้า เป็นลูกชายคนรอง ฉันเป็นไม่ค่อยฉลาดนักแต่ก็ไม่ถึงกับโง่ พ่อสั่งให้ฉันไปนอนเฝ้าที่โรงเก็บข้าวโพดคืนที่ 2 เพื่อจับจอมขโมยขมังเวทย์ คืนนั้นอากาศก็ยิ่งหนาวเย็นมาก ฉันก็เกียจคร้านนอนจึงนอนหลับตลอดถึงเช้า พอฉันออกไปดูเห็นข้าวโพดหายไปจำนวนหนึ่ง ฉันกลัวว่าพ่อจะดุจึงเอาน้ำมาพรมตัวแทนเหงื่อ กลับมาถึงบ้านบอกพ่อว่าเกือบจับขโมยได้ แต่มันวิ่งไวมากตามมันไม่ทันภายหลังพ่อรู้ว่าฉันพูดโกหกจึงทำโทษพร้อมแพรไพลินโดยให้ทำงานในไร่และทำงานแทนสมิงเป็นเวลา 1 สัปดาห์

บทบาทของสมิง

ฉันชื่อ สมิง เป็นลูกชายคนสุดท้าย ฉันเป็นคนไม่ค่อยพูดจา เงียบขรึม แต่ฉันชอบช่วยเหลือ ไม่วางงานอะไรที่ใครๆ ให้อะไรให้ฉันฉันจะเต็มใจทำเสมอ และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ฉันได้ยินพวกพี่ๆ บอกว่าจับขโมยไม่ได้ จึงขออาสาไปนอนเฝ้าแทนเพื่อจับขโมยบ้างคืนนั้นอากาศก็ยิ่งหนาวเย็นมากแต่ฉันก็ไม่นอน จนดึกฉันได้ยินเสียงกุกกัก จึงออกไปดูเห็นจอมขโมยขมังเวทย์ กำลังหยิบข้าวโพดใส่ถุง ฉันจึงย่อมาด้านหลังจับจอมขโมยคนนั้นพากลับบ้าน พ่อดีใจมากที่ฉันจับจอมขโมยได้ จึงพูดชมเชยและให้เงินเป็นรางวัล ทำให้ฉันดีใจมาก

บทบาทของขโมยจอมมั่งเวทย์

ฉันเป็นขโมยจอมมั่งเวทย์ ชอบชุกชนไปตามที่ต่างๆชอบขโมยข้าวของคนอื่น ถ้าคิดว่าเจ้าของไม่อยู่หรือไม่เห็น คังนั้นจึงไปขโมยข้าวโพคของชายคนหนึ่งโรงเก็บข้าวโพคเกือบทุกคืนโดยที่ไม่มีใครจับได้ และในที่สุดฉันก็ถูกจับได้ และนำตัวส่งสถานีตำรวจ

ใบงานกิจกรรมที่ 7 วิเคราะห์พฤติกรรมจากบทบาทสมมติ

ให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมจากบทบาทสมมติดังนี้

1. แพร่ไพลิน แสงกล้า และสมิง มีนิสัยที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

.....
.....

2. ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้ไปเฝ้าที่เก็บข้าวโพดในไร่ เพื่อจับจอมขโมยขมังเวทย์เหมือน
แพร่ไพลิน แสงกล้า และสมิง แล้วนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรซึ่งในคืนนั้นอากาศหนาวเย็น
เช่นเดียวกัน

.....
.....

3. สมมติว่านักเรียนเป็น แพร่ไพลิน หรือแสงกล้า เมื่อถูกทำโทษแบบนี้ นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
และควรประพฤติตนเสียใหม่อย่างไรบ้าง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจจากบุคคลอื่น

.....
.....

4. ถ้านักเรียนคิดจะเลือกเพื่อนร่วมงานสักคน นักเรียนจะเลือกเพื่อนมีนิสัยเหมือนแพร่ไพลิน
แสงกล้า หรือ สมิง เพราะเหตุใด

.....
.....

5. ผลเสียของการไม่รับผิดชอบต่อตนเอง และหน้าที่การงานเป็นอย่างไรบ้าง

.....
.....

กิจกรรมที่ 8 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค(ความอดทน))			
ชื่อกิจกรรม	อรหันต์ซัมเมอร์	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน
สาระสำคัญ			

ความอดทน มาจากคำว่าขันติ หมายถึง การรักษาภาวะปกติของตนไว้ได้ไม่ว่าจะถูกกระทบกระทั่งด้วยสิ่งที่พึงปรารถนา หรือสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาก็ตาม มีความมั่นคงหนักแน่นไม่หวั่นไหว ไม่ว่าจะมีความทุกข์หรืออุปสรรคใดๆเข้ามาก็ตาม ซึ่งงานทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นงานเล็กหรืองานใหญ่ก็ตาม ถ้าหากเราจะสำเร็จขึ้นได้นั้น นอกจากอาศัยปัญญาเป็นตัวนำแล้วเรายังต้องอาศัยในเรื่องของความอดทนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญกับความสำเร็งนั้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีความมานะพยายาม เอาชนะอุปสรรคต่างๆ ในการเรียนและการทำงาน
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความอดทน
3. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพากเพียรพยายามในการเรียนและการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

สื่อ/อุปกรณ์การจัดกิจกรรม

1. ใบงานกิจกรรมที่ 8 ความอดทน
2. คลิปภาพยนตร์ “อรหันต์ซัมเมอร์”
3. คลิปภาพยนตร์ “การใช้น้ำในทวีปแอฟริกา”
4. ภาชนะใส่น้ำแบบต่างๆ ตามจำนวนนักเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทาย และแจ้งจุดประสงค์พร้อมข้อตกลงในการทำกิจกรรมนี้ โดยเน้นว่า ถ้าผู้วิจัยไม่สั่งให้หยุด ห้ามเลิกทำกิจกรรมเด็ดขาด

1.2 ผู้วิจัยถามว่าใครเคยดูภาพยนตร์เรื่อง อรหันต์ซัมเมอร์มาบ้าง หลังจากนั้นผู้วิจัยก็จะเกริ่นนำว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กๆ ที่ต้องการมาเป็นสามเณร ในช่วงปิดเทอม พร้อมได้เรียนรู้และได้ปฏิบัติเกี่ยวกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา แล้วเปิดคลิปภาพยนตร์ให้นักเรียนชม

ผู้วิจัยสรุปเล็กน้อยเกี่ยวกับการชมคลิปภาพยนตร์ จากนั้นอธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรมคือ ให้นักเรียนเลือกภาพหนึ่งสำหรับใส่ตามที่ตนเองชอบ นำไปรองน้ำที่อ่างล้างมือ แล้วให้ถือภาพนั้นไปหาผู้วิจัยที่รออยู่สนามบาสเกตบอล

2. ขั้นตอนการ

2.1 ผู้วิจัยสรุปเล็กน้อยเกี่ยวกับการชมคลิปภาพยนตร์ จากนั้นอธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรมคือ ให้นักเรียนเลือกภาพหนึ่งสำหรับใส่ตามที่ตนเองชอบ นำไปรองน้ำที่อ่างล้างมือ แล้วให้ถือภาพนั้นไปหาผู้วิจัยที่รออยู่สนามบาสเกตบอล

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนถือภาพระบายสี เดินรอบสนามบาสเกตบอล โดยห้ามหยุดจนกว่าจะครบ 10 นาที และห้ามวางภาพระบายสี ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

2.3 เมื่อครบ 10 นาที ผู้วิจัยให้นักเรียนหยุด นำภาพไปเก็บ เข้าห้องเรียน แล้วให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นทันที เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็นเสร็จ ผู้วิจัยให้นักเรียนชมคลิปภาพยนตร์ “การใช้น้ำในทวีปแอฟริกา” จากรายการโทรทัศน์โรงเรียน แล้วให้นักเรียนอภิปรายเปรียบเทียบอีกครั้ง ผู้วิจัยอภิปรายเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาของกิจกรรมและประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน

กิจกรรมที่ 9 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ความเป็นผู้นำและการกล้าเสี่ยง)			
ชื่อกิจกรรม	หอคอยกระดาษ	เวลา	60 นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30 คน
สาระสำคัญ			

ความเป็นผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้นชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่น มีความเต็มใจหรือกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆ ตามต้องการ โดยมี ความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์กรเป็นเป้าหมายเกณฑ์ ซึ่งอาจอาจใช้ความสามารถในการตัดสินใจที่ฉับไวและกล้าเสี่ยงเพื่อสู่ความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้แสดงความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนในการแก้ไขปัญหาได้
3. เพื่อให้นักเรียนกล้าตัดสินใจในสถานการณ์เสี่ยงได้

สื่อ/อุปกรณ์การจัดกิจกรรม

1. กระดาษ A4 ที่ใช้แล้วประมาณ 100 แผ่น
2. กาว

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนทุกคนแล้วเล่นเกม อู๋ อื้อ เพื่อเป็นการเตรียมเข้าสู่

กิจกรรมแล้วแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน

2.ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษและกาว ให้ครบทุกกลุ่ม
- 2.2 เมื่อนักเรียนพร้อมให้ผู้นำกิจกรรมอ่านคำสั่ง ดังนี้
  - ใช้กระดาษที่มอบให้ 1 ปีก จัดตกแต่งให้เป็นหอคอย ที่สวยงาม แข็งแรงและสูงที่สุด
  - ให้เวลา 10 นาที
  - จับเวลาและเตรียมสรุปตามวัตถุประสงค์
- 2.3 นำเสนอผลงานกลุ่ม ได้สวย สูง และแข็งแรงที่สุดชนะ
- 2.4 ผู้วิจัยอภิปรายถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รวมถึงการตัดสินใจเสี่ยงเพื่อความสำเร็จ

ของงาน

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยกล่าวสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาของกิจกรรมและประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
3. ผลงานของแต่ละกลุ่ม

กิจกรรมที่ 10 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การควบคุมตนเองเพื่อพิชิตความสำเร็จ)

ชื่อกิจกรรม	คำมั่นสัญญา	เวลา	60	นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30	คน

สาระสำคัญ

การควบคุมอารมณ์ตนเอง หมายถึง ความสามารถในการยับยั้งพฤติกรรมของตนและ ไม่แสดงความรู้สึกที่ต้องการออกมา ได้แก่ การบังคับตนเองในชั่วโมงเรียนและใช้ชีวิตประจำวัน ร่วมกับบุคคลอื่น นักเรียนสามารถยับยั้งพฤติกรรมการแสดงอารมณ์ไม่พอใจ เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ มีความอดทนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองเมื่อทำงานประสบความสำเร็จ
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการควบคุมตนเองเพื่อให้สามารถทำงานตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

สื่อ/อุปกรณ์การจัดกิจกรรม

1. เอกสาร ความหมายของความสำเร็จ
2. ศึกษากรณีปัญหา
3. ใบงาน การทำสัญญากับตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยทักทายกับนักเรียนแล้วแจ้งการปฏิบัติกิจกรรม
- 1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งสมาธิเป็นเวลา 3 นาที

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยแจกใบความรู้ เรื่อง การควบคุมตนเอง แล้วให้นักเรียนศึกษา
- 2.2 ผู้วิจัยแจกใบงานการ์ตูน เรื่อง อันผู้กลับใจ ให้นักเรียนศึกษาแล้ววิเคราะห์

ร่วมกันแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอ

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยกล่าวสรุปและให้นักเรียนเขียนสัญญากับตนเองเพื่อให้สามารถทำงานและเรียนได้บรรลุตามเป้าหมาย

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
3. ใบงานของนักเรียนแต่ละคน

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 10 แบบฝึก เรื่อง “อันกลับใจ”

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากการ์ตูนกรณีศึกษา เรื่อง “อันกลับใจ” นักเรียนคิดว่าอันมีนิสัยอย่างไร

.....
.....

2. พฤติกรรมของอันนั้นเหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมใดบ้าง

.....
.....

3. ถ้านักเรียนอยากเล่นเกม นักเรียนแบ่งเวลาในการเล่นและทำการบ้านอย่างไร

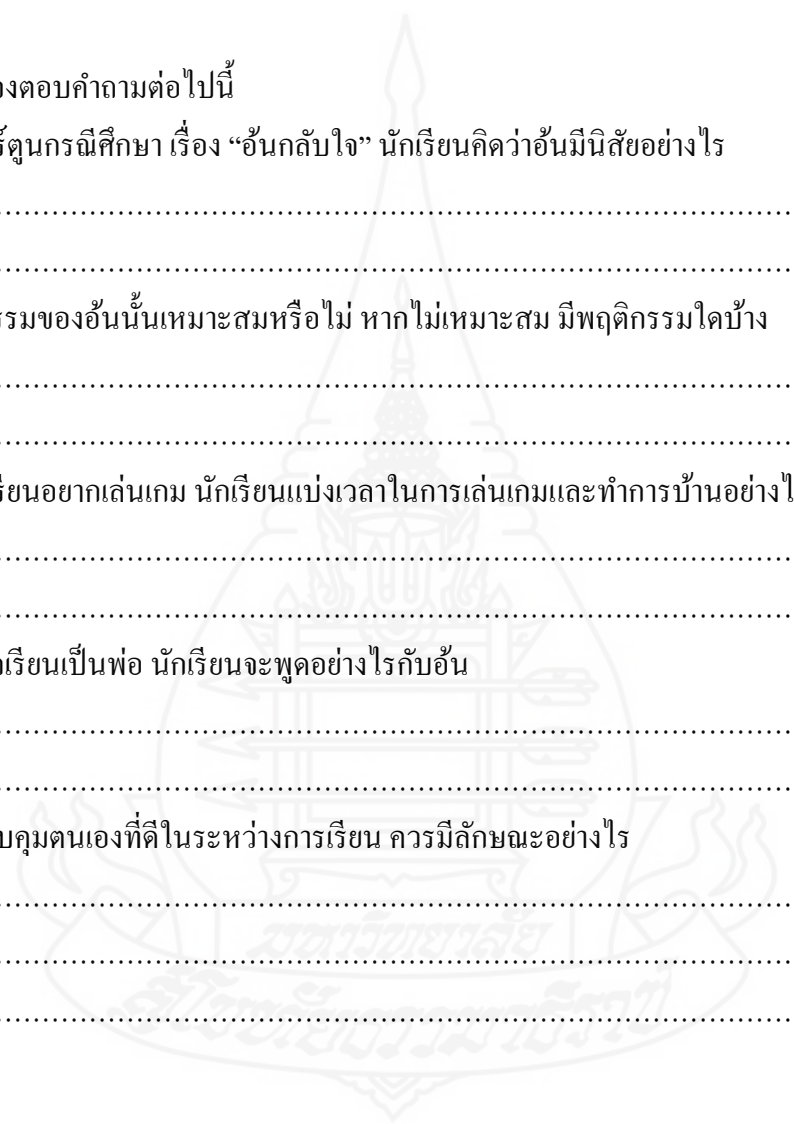
.....
.....

4. หากนักเรียนเป็นพ่อ นักเรียนจะพูดอย่างไรกับอัน

.....
.....

5. การควบคุมตนเองที่ดีในระหว่างการเรียน ควรมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

ชื่อเล่น.....ชั้น.....

ใบงานที่ 2 กิจกรรมที่ 10 การทำสัญญากับตนเอง

1.พฤติกรรมดีที่ข้าพเจ้าภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

.....

2.พฤติกรรมไม่ดีที่ข้าพเจ้าลืมตัวเผลอทำลงไป

.....

.....

.....

.....

.....

3.แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น (ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะทำ)

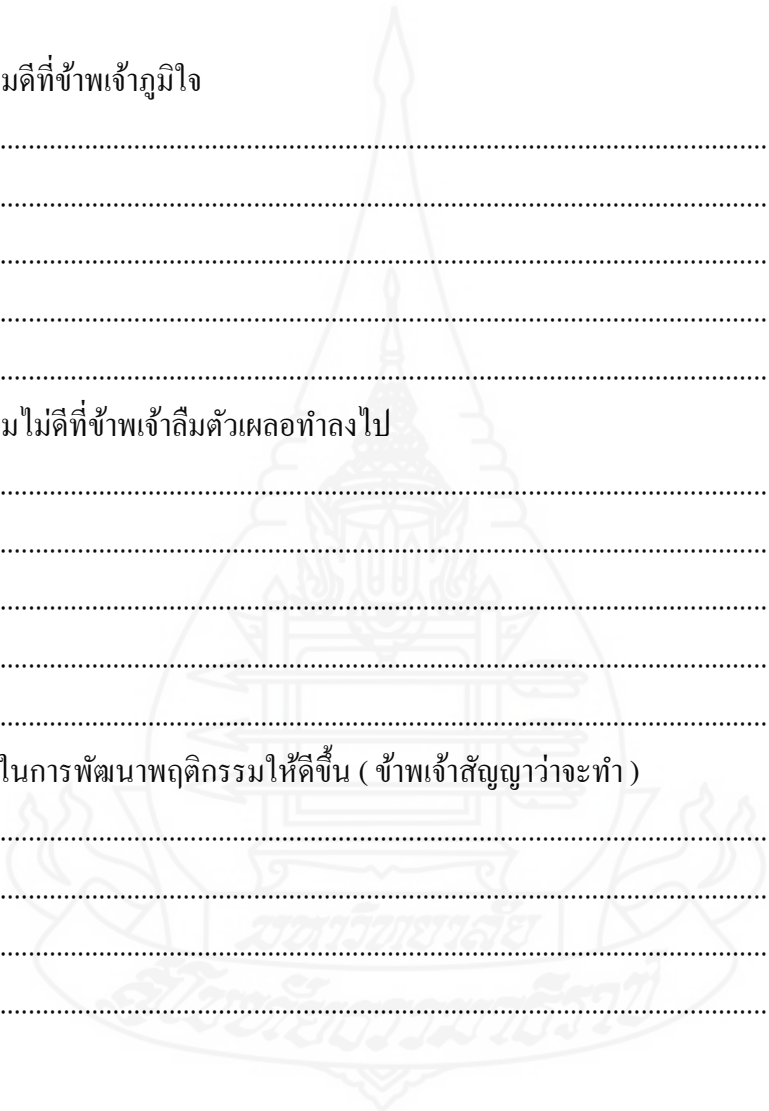
.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 11 การฝึกเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง)

ชื่อกิจกรรม	ชีวิตนี้ยังมีหวัง	เวลา	60	นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3	ขนาดของกลุ่ม	30	คน

สาระสำคัญ

แรงจูงใจ คือ อำนาจอันเกิดจากรับรู้สิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไขอารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นตัวบังคับการให้เกิดพฤติกรรมภายนอกโดยอาศัยประสบการณ์จากผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของเรา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ จากแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองสู่เป้าหมายของชีวิต
3. เพื่อให้นักเรียน ได้ตระหนักถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต

สื่อ/อุปกรณ์การจัดกิจกรรม

1. กรณีตัวอย่าง น้องแทน เด็กชาวพินู โลกผู้พิการแต่ไม่ย่อท้อ
2. กรณีตัวอย่าง นิค วูจิชิก คนพิการหัวใจนักสู้
3. กรณีปัญหาจากข่าวในช่วงเวลานั้น

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- พร้อม
- 1.1 ผู้วิจัยทักทายกับนักเรียน แล้วจากนั้นเล่นเกมปรบมือเพื่อเตรียมความพร้อม
  - 1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนชม กรณีตัวอย่าง น้องแทน เด็กชาวพินู โลกผู้พิการแต่ไม่ย่อท้อและกรณีตัวอย่าง นิค วูจิชิก คนพิการหัวใจนักสู้ แล้วอภิปรายถึงความสำเร็จของกรณีตัวอย่างว่าเกิดจากอะไร

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารความหมายของความสำเร็จให้นักเรียนศึกษา
- 2.2 ผู้วิจัยนำการอภิปรายและเสนอกรณีปัญหาให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยกล่าวสรุปและให้นักเรียนเขียนสัญญากับตนเองเพื่อให้สามารถทำงานและเรียนได้บรรลุตามเป้าหมาย

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
3. ใบงานของนักเรียนแต่ละคน

กิจกรรมที่ 12 ปังฉิมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม	เราและนาย	เวลา	60	นาที
ระดับของนักเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	ขนาดของกลุ่ม	30	คน

สาระสำคัญ

นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจนครบทุกกิจกรรม ผู้วิจัยต้องการให้นักเรียนทบทวน แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมอภิปรายสรุปผลการร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
2. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนข้อคิดต่างๆที่ได้รับจากการแนะแนว
3. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงทัศนะของตนเองเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สื่อ/อุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ
2. เพลงเราและนาย เสกโลโซ
3. เพลงดาว : นักรบขหญิงคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ (ซิสเตอร์ซาเลเซียน)

ขั้นตอนการนำกิจกรรม

1. ขั้นนำ

1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน แล้วแจ้งให้ทราบกิจกรรมครั้งนี้เป็นกิจกรรมสุดท้ายที่นักเรียนจะได้ปฏิบัติร่วมกันร่วมกัน

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม Walk Rally หาดาวจากคำปริศนา โดยให้นักเรียนจับคู่ตามอักษาศัย หาดาวให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที จากนั้นทุกคนกลับมายังห้องแล้วรายงานผลการหาดาวและวิธีการแปลคำปริศนา พร้อมทั้งวิธีที่ทำให้หาดาวได้มากที่สุดว่าทำอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม สรุปกิจกรรมที่ได้ทำไปเมื่อครู่ว่าขั้นตอนการหาดาวได้มาการเรียนรู้การทำกิจกรรมทั้งหมดที่ได้ทำมา จากนั้นให้นักเรียนหลับตา ฟังเพลง ดาว ให้นักเรียนจินตนาการถึงตัวเองว่าจะต้องเป็นดาวประดับบนฟ้าด้วยความสามารถของตนให้ได้

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับตาแล้วครูเริ่มกล่าวนำถึงการทำกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้วให้นักเรียนเริ่มเล่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

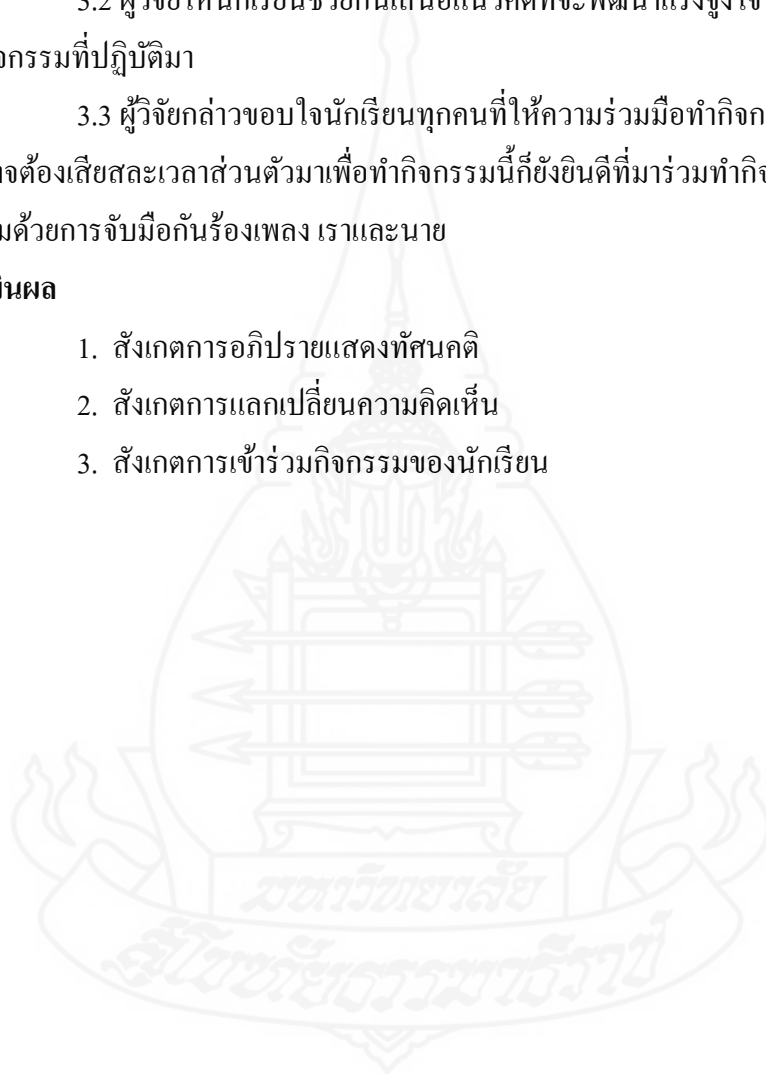
ความรู้สึก ข้อคิดและประโยชน์ที่จะนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตทีละคน พร้อมทั้งความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม
- 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันเสนอแนวคิดที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รวมถึง เกมและกิจกรรมที่ปฏิบัติมา
- 3.3 ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมกับผู้วิจัย แม้ บางครั้งอาจต้องเสียสละเวลาส่วนตัวมาเพื่อทำกิจกรรมนี้ก็ยังยินดีที่มาร่วมทำกิจกรรม ผู้วิจัยจบการทำกิจกรรมด้วยการจับมือกันร้องเพลง เราและนาย

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายแสดงทัศนคติ
2. สังเกตการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

เพลง เราและนาย

ศิลปิน [โตโซ](#) อัลบั้ม Society

วันคืนที่เนิ่นนาน ที่มีเราสองคน
มีคำสัญญาว่าเราไม่ทอดทิ้งกัน

คืนรณสู์ทนเพื่อความฝัน
แม้คืนและวันจะโหดร้าย

ไม่อาจทำให้ใจ ของเรานั้นเปลี่ยนแปลง
เพื่อนจะมี จะมีเราและนายเสมอ..

สัญญาที่ให้กัน ไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

จากวันนี้ จะมีเรา เราและนาย
หากมีเราจะมيناาร่วมทางไม่มีไหวหวั่น

จดจำไว้ตลอดไป ไม่ทิ้งกัน
เพื่อนกัน เพื่อนตายตลอดไป

ไม่อาจทำให้ใจ ของเรานั้นเปลี่ยนแปลง
เพื่อนจะมี จะมีเราและนายเสมอ..

สัญญาที่ให้กัน ไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

จากวันนี้ จะมีเรา เราและนาย
หากมีเราจะมيناาร่วมทางไม่มีไหวหวั่น

จดจำไว้ตลอดไป ไม่ทิ้งกัน
เพื่อนกัน เพื่อนตายตลอดไป

จากวันนี้ จะมีเรา เราและนาย
หากมีเราจะมيناาร่วมทางไม่มีไหวหวั่น
คือเพื่อนกันเพื่อนตาย..ตลอดไป

จดจำไว้ตลอดไป ไม่ทิ้งกัน
เพื่อนกัน เพื่อนตายตลอดไป

...ที่มา : <http://sz4m.com/t5296>

เพลง ดาว

คณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ (ซิสเตอร์ซาเลเซียน)

- (ช) ในราตรีที่คูมีดมน และฟ้าคงงามน่านองยามมีแสงดาว
 (ญ) ดวงดาวเป็นล้าน เหมือนร่วมทอประกายแวววาว ก็ทำให้ฟ้าสวยเกินบรรยาย
 (ช) เพียงประกายหนึ่งดวงของดาว ไม่พอจะทำให้ราตรีงามน่านอง
 (ญ) แค่เพียงลำพังใครคนนั้น คงจะมีเรี่ยวแรงไม่พอ ทำให้โลกทั้งใบงดงาม
 (คู่) และเธอก็คือดวงดาว ดาวแต่ละดวงให้แสงทอเป็นประกาย อาจแตกต่างกันไปร้อยคนก็ร้อย
 ที่มา แต่ยังไงดวงดาวก็คงเป็นดาวดวงไหนก็มีค่า ขอเพียงแค่มายู่ทอแสงเดียวกัน
 (ช) คงไม่มีใครเป็นเหมือนใคร ต่างคนก็มีเส้นทางเดินไปของตน
 (ญ) แต่จะเป็นไรแค่อยากจะขอ เพียงแคใจแข็งแรงมั่นคง พร้องแบ่งปันให้คนรอบกาย
 (คู่) และเธอก็คือดวงดาว ดาวแต่ละดวงให้แสงทอเป็นประกาย อาจแตกต่างกันไปร้อยคนก็ร้อย
 ที่มา แต่ยังไงดวงดาวก็คงเป็นดาวดวงไหนก็มีค่า ขอเพียงแค่มายู่ทอแสงเดียวกัน
 (ช) ดวงดาวเป็นล้านมารวมฟ้าจึงจะส่องประกาย
 (ญ) ดวงใจเป็นล้านมาเป็นหนึ่งเดียวแท้จริง
 (ช) คงทำให้โลกใบเดิมส่องเพียงประกายความรัก
 (ญ) ทุกวันเวลาไม่ว่าดินแดนแห่งไหน
 (คู่) และเธอก็คือดวงดาว ดาวแต่ละดวงให้แสงทอเป็นประกาย อาจแตกต่างกันไปร้อยคนก็ร้อย
 ที่มา แต่ยังไงดวงดาวก็คงเป็นดาวดวงไหนก็มีค่า ขอเพียงแค่มายู่ทอแสงเดียวกัน
 ให้ฟ้ามีแสงดวงดาวพราวฝันเดียวกัน

ภาคผนวก ง

สรุปการประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ครั้งที่ 1 กิจกรรมปฐมนิเทศ

ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนสนใจ กิจกรรมที่น่าสนใจ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและร่วมเล่นเกมอย่างสนุกสนาน ในการตอบคำถาม ในช่วงแรกนักเรียน ชั้นม. 1 ไม่กล้าตอบ ผู้วิจัยได้กระตุ้นให้ตอบคำถามโดยอธิบายว่า ในการแสดงความคิดเห็นไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ฉะนั้นอย่ากลัวที่จะแสดงความคิดเห็นซึ่งต่อมานักเรียนกล้าที่จะถามและตอบคำถามมากขึ้น โดยสรุปนักเรียนมีความสนใจในการร่วมกิจกรรม และสามารถที่จะอยู่ร่วมกันแม้มีใช้เพื่อนในสายชั้นของตนเอง ประเมินจากคำตอบในใบงาน

คำตอบจากใบงานนักเรียนตั้งความมุ่งหวัง ไว้ที่การเรียนรู้เรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้ร่วมกิจกรรม การพบเพื่อนใหม่ๆ และความสนุกสนาน

ครั้งที่ 2 กิจกรรมมารู้จักแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กันเถอะ

ประเมินผลจากการสังเกตการณ์ฟัง การอภิปรายซักถามการมีส่วนร่วมในกลุ่ม

นักเรียนชม Power Point และสนใจฟัง โดยเฉพาะนักเรียนชายที่ให้ความสนใจกรณีตัวอย่างการกระทำค่อนข้างเยอะ และส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนลองยกตัวอย่างมาแล้วไว้เพื่อนตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม ผู้วิจัยต้องสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทันเวลาตอนท้ายกิจกรรมนักเรียนขอให้ผู้วิจัยพาเล่นเกม แล้วได้แสดงท่าประกอบทุกคนสนุกสนานกันมาก

ครั้งที่ 3 กิจกรรมนี้แหละตัวฉัน

ประเมินความสนใจการอภิปราย การร่วมกิจกรรมและใบงานของนักเรียน

ผู้วิจัยบรรยาย เรื่องคุณค่าแห่งตน ประกอบกับการเปิดภาพให้นักเรียนมีการตอบคำถามอย่างวิเคราะห์ และมีการอภิปราย ตามหัวข้อในใบงานซึ่งจะเห็นว่าส่วนมากนักเรียนหญิงจะมองเห็นคุณค่าในตนเอง มองโลกในแง่บวก ส่วนนักเรียนชายตอนที่บรรยายตัวเองในแง่ดีจะอายไม่กล้าที่จะเขียน และส่วนมากจะตอบคำถามข้อนี้ได้น้อย ผู้วิจัยได้ให้การบ้านนักเรียน ไปคิดเพิ่มเติม โดยวางแผนชีวิตตนเองว่าเรามีความสามารถระดับใด และจะนำไปใช้ในอนาคตอย่างไรบ้าง

ครั้งที่ 4 กิจกรรมเป้าหมายมีไว้พุ่งชน

ประเมินจากพฤติกรรมนักเรียนและผลงานในใบกิจกรรม

จากคำถามที่ให้นักเรียนไปทำการบ้าน เมื่อเรารู้ว่าเรามีความสามารถระดับใด เราจะนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคตได้อย่างไรบ้าง มีคำตอบ คือ นำไปวางแผนการเรียนและการเลือกอาชีพในอนาคต ซึ่งส่วนมากนักเรียนมุ่งการเรียนที่จะมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพเกี่ยวกับการบริหาร จะมีนักเรียนส่วนน้อยที่จะเป็นราชการจากการชม VDO. ทีมนักกอล์ฟบอลทีมชาติที่พ่ายแพ้ไม่ได้ไปโอลิมปิกนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกันได้ว่า ชีวิตมีการวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายแต่ก็มีอุปสรรค ซึ่งเราจะต้องไม่ย่อท้อ พยายามที่จะฝึกฝนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายให้ได้ โดยมีสโลแกนในกิจกรรมครั้งนี้ คือ อุปสรรคมีไว้ทำท่าย เป้าหมายมีไว้พุ่งชน

ครั้งที่ 5 กิจกรรมสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ

ประเมินจากพฤติกรรมความสนใจ การมีส่วนร่วมของนักเรียน และใบงาน

จากการชม คลิป นื่องตะ The Voice Thailand นักเรียนขอชมอีกรอบ เนื่องจากหลายๆคนไม่เคยชม ทำให้สนใจและซักถามถึงความใฝ่ฝันและความมุ่งมั่นที่จะทำตามความฝันให้ไปถึงเป้าหมาย จากการนำเสนอ การอภิปรายใบงาน ส่วนมากจะเป็นสัญลักษณ์ด้านการเรียน และที่เหลือส่วนน้อยจะเป็นสัญลักษณ์ของกีฬา และอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปให้นักเรียนมีสัญลักษณ์ของความสำเร็จของตนเองไว้ มุ่งมั่นที่จะทำตามความสำเร็จให้ได้ในกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนขอ Clip ของ เก่ง ธชช ด้วย เนื่องจากนักเรียนชอบความมุ่งมั่นและการมีเอกลักษณ์ในตัวเองของพี่เก่ง

ครั้งที่ 6 กิจกรรมแผนก่อดิ มีชัยไว้กว่าครึ่ง

ประเมินการร่วมมือทำกิจกรรมและผลงาน

จากการสังเกตพฤติกรรม ผู้วิจัยให้แบ่งกลุ่มอิสระจึงแยกเป็นชายกับหญิง กลุ่มผู้หญิงจะมีการวางแผนงาน แบ่งงานกันทำอย่างมีขั้นตอน จนสามารถต่อจิ๊กซอว์ได้สำเร็จในเวลาที่กำหนด กลุ่มผู้ชายตอนแรกตื่นเต้นต่างคนต่างทำ แต่สุดท้ายก็เริ่มมีคนท้อแท้และหยุดทำ ทำให้งานไม่สำเร็จ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนยกสถานการณ์ที่มีความวิกฤตหรือเร่งด่วนแล้วร่วมกันคิดวางแผนแก้ปัญหา แล้วตัดสินใจร่วมกันที่จะหาทางเลือกร่วมกันที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งนักเรียนเลือกสถานการณ์เสี่ยงเรื่องยาเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมาอภิปราย และวางแผนแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมที่ครูเคยสอนมา

จากการอภิปรายวิธีการทำงานทั้งสองกลุ่มได้อภิปรายเหมือนกับที่ผู้วิจัยสังเกต ผู้วิจัยจึงสรุปประเด็นเน้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ ของการวางแผน และเน้นว่าอย่าท้อแท้แก้งานที่ทำไม่ประสบความสำเร็จ ดังที่วางแผนไว้ เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนชายมาขอจิกซอว์ ไปต่อใหม่อีกครั้งและทำได้จนสำเร็จผู้วิจัยจึงชมเชย เพื่อนักเรียนจะได้มีความมุ่งมั่นที่บรรลุเป้าหมายโดยมีการวางแผนที่ดีต่อไป

ครั้งที่ 7 กิจกรรมเพื่ออนาคตที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ

ประเมินจากความสนใจในการร่วมกิจกรรมและการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

นักเรียนมีกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม ในการแสดงบทบาทสมมติเป็นอย่างไร มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะคำถามที่ว่า ถ้าเราเป็น ตัวละครตัวนั้น เราจะทำอย่างไร สำหรับคำตอบจากใบงาน นักเรียนได้รับผิดชอบงานที่บ้านน้อยมาก และส่วนมากเป็นงานง่ายๆ เช่น กรอกน้ำใส่ตู้เย็น โดยที่นักเรียนมีเวลาว่างมากจึงนำไปใช้ในการเล่นเกมบ้าง เล่นเฟซบุ๊กบ้าง ซึ่งผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในเรื่องของการรู้ทันภัยที่มาพร้อมเทคโนโลยีเหล่านี้

ครั้งที่ 8 กิจกรรมอรหันต์ซัมเมอร์

ประเมินจากความสนใจในการร่วมกิจกรรมและการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากกิจกรรมนักเรียนมีความสนใจเป็นอย่างมากในการชม VDO ตัวอย่างภาพยนตร์อรหันต์ซัมเมอร์ จากนั้นนักเรียนได้ลงฝึกปฏิบัติกิจกรรมฝึกความอดทน ในการถือภาชนะบรรจุน้ำ เดินในสนามบาสเกตบอลท่ามกลางอากาศร้อนจัด นักเรียนพยายามที่จะหยุดพักและขอเลิกทำกิจกรรมนี้ ก่อนเวลาแต่ผู้วิจัยไม่ยอม นักเรียนเริ่มบ่น และบ่นมากขึ้น ผู้วิจัยรอนจนครบ 10 นาที จึงให้นักเรียนหยุด และเข้าทำกิจกรรมต่อในห้อง นักเรียนขึ้นมาตอนแรก ยังบ่นจากนั้นผู้วิจัยจึงให้แสดงความคิดเห็น ซึ่งนักเรียนต่างบอกว่ากิจกรรมนี้ไม่ดี เหนื่อย ร้อน อยากพักก็ได้ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนได้ระบายความรู้สึกแล้ว จึงให้นักเรียนชมคลิปตัวอย่างการไปเอาน้ำของชนเผ่าในแถบแอฟริกา ที่ใช้เวลาเดินทางนานๆ พร้อมมีความลำบากและเสี่ยงต่ออันตราย เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำ นักเรียนทั้งหมดหลังจากดูคลิปแล้ว ได้เข้าใจเรื่องความอดทนมากขึ้น และขอโทษผู้วิจัยที่ได้แสดงกริยาต่อต้านในตอนแรก ผู้วิจัยได้ให้อภัยและขอให้นักเรียนที่สามารถยอมรับการฝึกนี้และเห็นคุณค่าของความอดทน ผู้วิจัยเสริมในประเด็นการรักษาสิ่งแวดล้อม และการใช้น้ำอย่างประหยัดเพิ่มเติม

ครั้งที่ 9 กิจกรรมหอคอยกระดาษ

ประเมินจากความสนใจในการร่วมกิจกรรมและการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนมีความตั้งใจอย่างมากที่จะสร้างหอคอย มีการร่างภาพ ออกแบบ และทดลอง เมื่อมีปัญหา ก็ช่วยกันแสดงความคิดเห็น และมีการยอมรับ โดยบางกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข ผลงาน จนสำเร็จตามเวลาที่ผู้วิจัยกำหนด เมื่อตรวจผลงาน แต่ละกลุ่มมีการนำเสนอวิธีการทำงานให้เพื่อนๆฟัง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมและประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 10 กิจกรรมคำมั่นสัญญา

ประเมินจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งจากใบความรู้ เรื่อง การควบคุมตนเองและใบงาน การรู้ตนเอง อันผู้กลับใจ นักเรียนต่างก็มีเป้าหมาย มีความพยายามที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ แต่ที่ต้องไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากควบคุมตนเองไม่ได้ ต้องมีผู้ปกครองหรือครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิดจึงจะทำ จากใบงานที่ 2 นักเรียนเขียนสัญญาเรื่องการเรียนเป็นลำดับแรก และด้านความประพฤติเป็นลำดับรอง

ครั้งที่ 11 กิจกรรมชีวิตนี้ยังมีหวัง

ประเมินจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนรับชมVDO ตัวอย่างทั้งนิทาน คอยโชค และกรณีศึกษา จากชีวิตจริง นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในความสามารถของกรณีศึกษามาก จากการอภิปรายแสดงความคิดเห็นนักเรียนส่วนมาก ลงความเห็นว่าถ้าเกิดมาพิการ คงต้องยอมแพ้ต่อปัญหาต่างๆ อาจกลายเป็นเพียงขอทาน แต่เมื่อได้ชมกรณีศึกษาแล้วก็รู้สึกว่ ชีวิตเรายังมีพลังที่จะทำสิ่งต่างๆได้ อีกมากมาย ผู้วิจัยจึงโยงสรุปไปยังกิจกรรม นี้แหละตัวฉัน ที่เรารู้ถึงคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของตน รู้ขีดความสามารถของตน มีเป้าหมายในชีวิต ต้องการดพียงการลงมือกระทำ จึงขอให้ นักเรียนมีกำลังใจที่จะสานฝันของตนเอง โดยอย่าลืมสัญญาที่ทำกับตัวเอง ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จได้

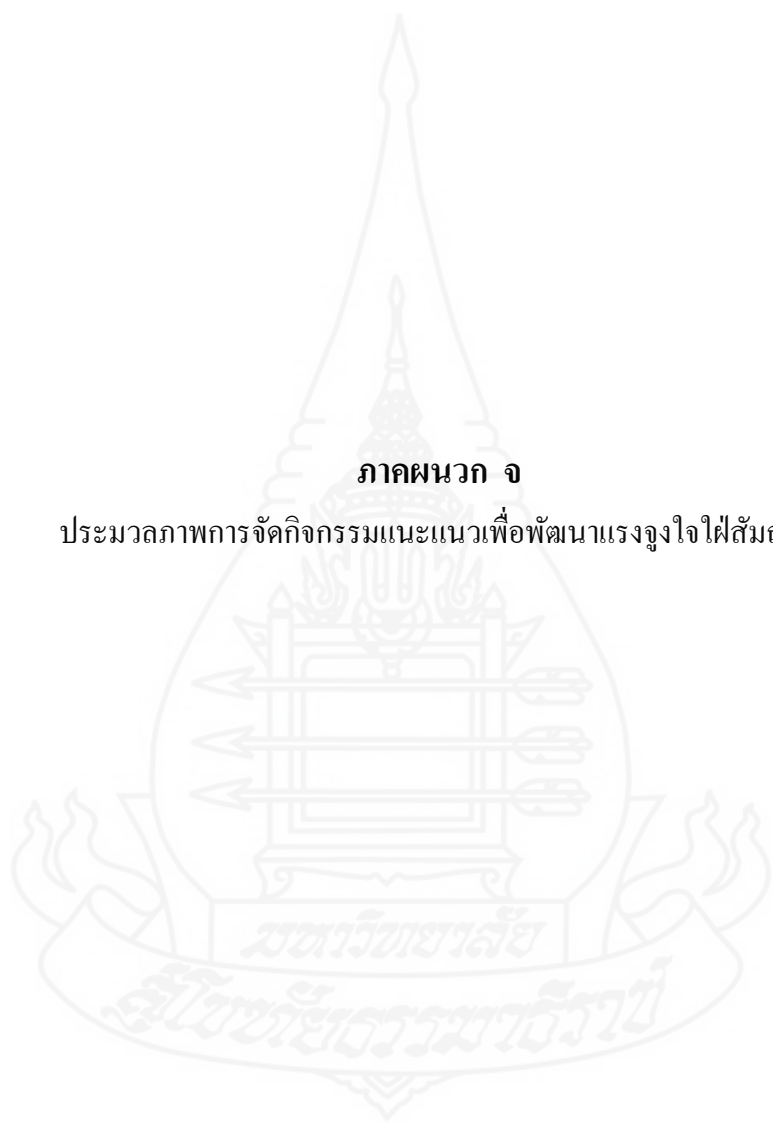
ครั้งที่ 12 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ เราและนาย

ประเมินจากการร่วมกิจกรรม และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม WALK RALLY เป็นอย่างมาก เมื่อจับกลุ่มและได้ใบงานปริศนาดวงดาวแล้ว นักเรียนรีบช่วยกันอ่านและถอดรหัสปริศนา แล้วรีบทำกิจกรรมภายใน 10 นาที นักเรียนก็ทำกิจกรรมเสร็จ จากนั้นผู้ช่วยการวิจัย ได้

เฉลยปริศนา และสรุปการทำกิจกรรม ให้รางวัลกลุ่มที่ชนะ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำมา ซึ่งสรุปได้ว่า อยากให้มีการจัดกิจกรรมแบบนี้ในการเรียนแนะแนว หรือในการเรียนการสอนของกลุ่มสาระต่างๆ ให้มีการเล่นเกมและการร้องเพลงทุกกิจกรรม เพื่อให้ทุกคนได้ผ่อนคลายและมีความสุขสนุกสนาน อยากทำกิจกรรมแบบนี้ทุกวัน อยากให้มีเวลาเพิ่ม อยากให้หาเรื่องตัวอย่างกรณีศึกษามาให้ทำเยอะๆ และประทับใจที่สุดคือ กิจกรรมอรหันต์ซัมเมอร์ เพราะเหนื่อยที่สุด ร้อนที่สุด บ่นสุด แต่ได้ประสบการณ์ตรงมากที่สุด และนำไปใช้ในชีวิตได้จริงมากที่สุด ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณครูผู้ช่วยการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยดี

ภาคผนวก จ

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ปฐมนิเทศ

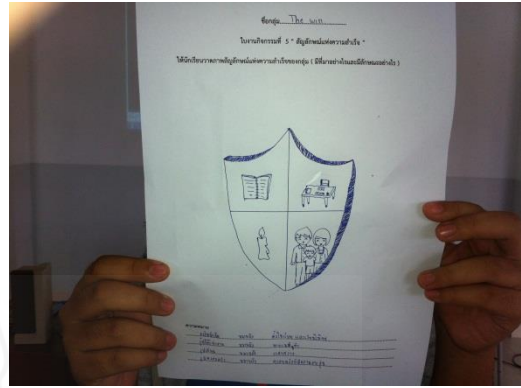

เกมและการเข้ากลุ่ม

กิจกรรมจิกซอว์สัมพันธ์

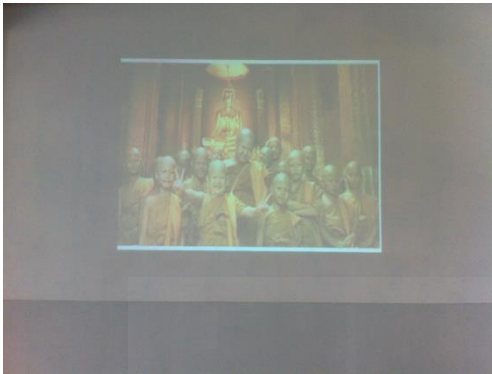

กิจกรรมสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ

กิจกรรมเพื่ออนาคตที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ(บทบาทสมมติ จับจอมโจรมังเวทย์)

กิจกรรมอรหันต์ซัมเมอร์

กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกาญจนา ไทยลำภู
วัน เดือน ปีเกิด	1 กรกฎาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2536
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวิสุทธิวงษ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่ง	ครู

